T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÖZEL HUKUK ANABİLİM DALI
ÖZEL HUKUK PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ANONİM ŞİRKETLERDE GENEL KURULUN TOPLANTIYA ÇAĞRILMASI ESASLARI

Berna SOLAK

Danışman
Doç. Dr. Ali Haydar YILDIRIM

İZMİR – 2024

TEZ ONAY SAYFASI

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Anonim Şirketlerde Genel Kurulun Toplantıya Çağrılması Esasları” adlı çalışmanın, tarafımdan, akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih
...../...../2024
Berna SOLAK
İmza

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Anonim Şirketlerde Genel Kurulun Toplantıya Çağrılması Esasları

Berna SOLAK

Dokuz Eylül Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Özel Hukuk Anabilim Dalı

Özel Hukuk Programı

Çalışmaya konu olan, anonim şirketler genel kurul toplantısına çağrının ve usulüne uygun yapılmayan çağrı sonucunda alınan genel kurul kararlarının karşı karşıya kaldığı yaptırım türlerinin hem 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde hem de 6762 Sayılı Eski Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde benzer şekilde ele alınıp düzenlendiği ve fakat gelişen teknolojiye ve yoğunlaşan iş hayatına uyum sağlama gayretiyle 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda birtakım güncellemeler yapılarak yeni düzenlemelere yer verildiği görülmektedir. Bu aşamada kanunkoyucunun güncel ve teknolojik olgulara uyum sağlama amacıyla ilk kez 01.07.2012 tarihinde Türk Ticaret Kanununun 1527. maddesi ile kanunda yerini alan anonim şirketler genel kurul toplantısının fiziki ortamda yapılmasından fark yaratmayacak şekilde elektronik ortamda yapılması hususunun düzenlenmesi örnek gösterilebilir.

Çalışmamızda anonim şirketler genel kurulunun toplantıya çağrılması esasları değerlendirilirken, incelen ve üzerinde durulmasında fayda görülen hususları şu şekilde sıralayabiliriz: (i) anonim şirketler genel kuruluna yapılan çağrının hukuki niteliği, statüsü ve işbu çağrının kimler tarafından yapılabileceği (ii) genel kurulun toplanması amacıyla yapılan çağrının şekli (iii) anonim şirket genel kurulunun toplanması, toplantının eksiksiz ve kanuna uygun şekilde gerçekleşmesi için toplantı öncesinde yapılması gereken iş ve işlemler (iv) ve nihayetinde çağrı kurallarına aykırı şekilde toplanan genel kurul toplantısında alınan kararların hükümsüzlük halleri (v) çağrı esaslarında

yapılan eksiklik ya da hataların güncel Yargıtay kararları çerçevesinde değerlendirilmesi (vi) sorumluluk hususunun ele alınması.

Anahtar Kelimeler; anonim şirket, genel kurul, toplantıya çağrı, butlan, yokluk, iptal edilebilirlik.

ABSTRACT
Master's Thesis
Principles For Calling The General Assembly To A Meeting In Joint Stock Companies
Berna SOLAK

Dokuz Eylül University
Graduate School of Social Sciences
Department of Private law
Private Law Program

The subject of the study is that the types of sanctions faced by the call to the general assembly meeting of joint stock companies and the general assembly decisions taken as a result of the improper call are handled and regulated in a similar way both within the framework of the Turkish Commercial Code No. 6102 and the Old Turkish Commercial Code No. 6762, but due to the developing technology. It is seen that some updates have been made and new regulations have been included in the Turkish Commercial Code No. 6102 in an effort to adapt to the intensifying business life. At this stage, in order to adapt to current and technological facts, the legislator's regulation of the general assembly meeting of joint-stock companies, which took its place in the law for the first time on 01.07.2012 with Article 1527 of the Turkish Commercial Code, to be held electronically, in a way that does not make any difference from being held in physical environment, can be given as an example.

While evaluating the principles of calling the general assembly of joint stock companies to a meeting in our study, we can list the issues that are examined and deemed useful to focus on as follows: (i) the legal nature and status of the call to the general assembly of joint stock companies and by whom this call can be made (ii) the form of the call made for the purpose of convening the general assembly. (iii) the convening of the general assembly of the joint stock company, the work and transactions that must be carried out before the meeting in order for the meeting to be held completely and in accordance with the law (iv) and finally the invalidity of the decisions taken at the general assembly meeting held in violation of the call rules (v) deficiencies or

deficiencies in the call principles evaluation of errors within the framework of current Supreme Court decisions (vi) addressing the issue of liability.

Keywords; joint stock company, general assembly, call to meeting, nullity, non-existence, cancellability.

ANONİM ŞİRKETLERDE GENEL KURULUN TOPLANTIYA ÇAĞRILMA ESASLARI

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI ii
YEMİN METNİ iii
ÖZET iv
ABSTRACT vi
İÇİNDEKİLER viii
KISALTMALALR xi

GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM
ANONİM ŞİRKETLER GENEL KURULUNU ÇAĞRIYA YETKİLİ OLANLAR VE ÇAĞRININ ŞEKLİ

I. ANONİM ŞİRKETLER GENEL KURULUNA YAPILAN ÇAĞRININ HUKUKİ NİTELİĞİ VE ÇAĞRIYA YETKİLİ OLANLAR 3
A. Anonim Şirketler Genel Kuruluna Yapılan Çağrının Hukuki Niteliği 3
B. Anonim Şirketler Genel Kurulunu Çağrıya Yetkili Olanlar 4
1. Yönetim Kurulu 4
2. Azlık 10
a. Genel Kurul Toplantısına Çağrı Hakkının Niteliği 10
b. Genel Kurul Toplantısına Çağrı Hakkının Kullanılması Usulü 11
aa. Başvurunun Şekli ve İçeriği 13
bb. Başvurunun Muhatabı 14
c. Yönetim Kurulunun Kararı 14
aa. Yönetim Kurulunun Talebi Kabul Etmesi 14
bb. Yönetim Kurulunun Talebi Reddetmesi veya Cevap Vermemesi 15
a. Mahkemeye Başvuru 15

aa. Talebin Niteliği 16
bb. Mahkemenin Kararı 17
(1) Mahkemenin Talebi Kabul Etmesi 17
(2) Mahkemenin Talebi Reddetmesi 18
3. İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu 18
4. Pay Sahipleri 19
5. Tasfiye Memurları 22
6. İflas İdaresi 24
7. Kayyım 25
II. ANONİM ŞİRKETLER GENEL KURULUNUN TOPLANTIYA ÇAĞRI ŞEKLİ, İÇERİĞİ VE SÜRESİ 27
A. Anonim Şirket Genel Kurul Toplantısına Çağrı Usulü 27
1. Çağrılı Genel Kurul 27
2. Çağrısız Genel Kurul 30
3. Genel Kurul Toplantısı Çağrısının İçeriği 32
4. Toplantı Zamanı ve Yeri 33
a. Toplantı Zamanı 33
b. Toplantı Yeri 34
III. ANONİM ŞİRKETLER GENEL KURULUNUN TOPLANMASI 35
A. Genel Kurul Toplantısı Öncesinde Yapılacak İşlemler 35
1. Çağrılı Genel Kurul Toplantısı İçin Gereken İlanın Yapılması 35
a. Çağrıya İlanın Esas Sözleşmede Gösterilen Şekilde Yapılması 35
b. Web Sitesinde İlân Yapılması 36
c. Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde İlân Yapılması 37
d. Çağrılı Genel Kurul Toplantısı İçin Gereken İadeli Taahhütlü Mektubun Gönderilmesi 37
2. İlan Yapılması ve Davet Mektubunun Gönderilmesi İçin Belirlenen Süre 38
3. İlan ve Davet Mektuplarının İçeriği 39

İKİNCİ BÖLÜM
ANONİM ŞİRKETLER GENEL KURULUNUN ÇAĞRI KURALLARINA AYKIRI ŞEKİLDE TOPLANMASININ SONUÇLARI

I. ANONİM ŞİRKET GENEL KURUL KARARLARININ HÜKÜMSÜZLÜĞÜ 40
A.GENEL OLARAK HÜKÜMSÜZLÜK HALLERİ 40
1. Yokluk 41
2. Butlan 42
3. İptal Edilebilirlik 43
B. Çağrı Kurallarına Aykırılığın Genel Kurul Kararlarına Etkisi 46
1. Çağrının Yetkili Organ/Kişi Tarafından Yapılmaması 46
2. Çağrı Şeklinin Kanuna ve Esas Sözleşmeye Aykırı Olarak Yapılması 53
a. Çağrının Hiç Yapılmamış Olması 53
b. Çağrının Bazı Pay Sahibi /Sahiplerine Yapılmaması 55
c. Çağrı İçeriğin Hukuka Aykırı Olması 60
aa. Çağrıyı Yapan Şirkete İlişkin Yanlış Bilgiler İçermesi 60
bb. Toplantı Yeri ve Zamanı Hakkında Yanlış Bilgiler İçermesi 61
cc. Vekaletname İçeriğinin Eksik veya Hatalı Olması 63
d. Gündemin Gereği Gibi Belirtilmemesi 65
(1) Çağrıda Gündemin Hiç Yer Almaması 65
(2) Çağrıda Gündemin Eksik veya Hatalı Belirtilmiş Olması 69
e. Bilgi Alma ve İnceleme Hakkına İlişkin Açıklamanın Eksik ve Hatalı Olması 71
a. Çağrının Zamanında Yapılmaması 73
3. Pay Sahipleri Dışında Toplantıda Bulunması Gereken Kişilere Çağrı Yapılmaması 74
a. Bakanlık Temsilcisi Bakımından Hukuki Durum 74
b. Yönetim Kurulu ve Murahhaslar Bakımından Hukuki Durum 77
c. Denetçi Bakımından Hukuki Durum 78

II. ÇAĞRIYI GERÇEKLEŞTİREN ORGAN/KİŞİNİN SORUMLULUĞU 79
A. Ön Açıklamalar 79
B. Şirkete Karşı Sorumluluk 79
1. Sorumluluğun Niteliği 79
2. Sorumluluğun Şartları 80
C. Pay Sahiplerine Karşı Sorumluluk 81
1. Sorumluluğun Niteliği 81
2. Sorumluluğun Şartları 83

SONUÇ 85
KAYNAKÇA 88

KISALTMALALR

BATİDER	Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi
BGE.	İsviçre Federal Mahkemesi
bkz.	bakınız
BTY.	Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları ile Bu Toplantılarda Bulunacak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcileri Hakkında Yönetmelik
C.	Cilt
c.	Cümle
dn.	dipnot
E.	Esas
EGKS	Elektronik Genel Kurul Sistemi
ETK.	Eski Ticaret Kanunu
f.	Fıkra
GK.	Genel Kurul
HD.	Hukuk Dairesi
HGK.	Hukuk Genel Kurulu
HMK.	Hukuk Muhakemeleri Kanunu
HUMK.	Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
İBK.	İsviçre Borçlar Kanunu
İİK.	İcra ve İflas Kanunu
K.	Karar
m.	Madde
MK.	Medeni Kanun
N.	Numara
No.	Numara
R.G.	Resmi Gazete
s.	Sayfa
S.	Sayılı
SerPK.	Sermaye Piyasası Kanunu
SPK.	Sermaye Piyasası Kurumu

t	Tarih
TBK	Türk Borçlar Kanunu
TMK	Türk Medeni Kanunu
TTK	Türk Ticaret Kanunu
TTSG	Türk Ticaret Sicil Gazetesi
vd.	ve devamı
vs.	ve sair

GİRİŞ

Anonim şirketler, küçük paylara sahip birçok pay sahibinin kanuna uygun şekilde kar elde etme amacıyla bir arada toplandığı iktisadi ve ekonomik bir yapı olması sebebiyle zamanla toplumda ve hukuk sistemleri nezdinde önemli bir yer edinmiştir.

Tüm hukuk sistemleri açısından toplumun bir gerçeği halini alması ve pek çok insanın sermayesini değerlendirme amacıyla yöneldiği bir yapılanma olması sebebiyle anonim şirketler hususunda temel ilkelerin düzenlenmesi ihtiyacı doğmuştur.

Türk hukuku açısından, anonim şirketlerin işlemlerine, kanunda ve esas sözleşmede aksi öngörülmedikçe çoğunluk ilkesine göre genel kurulda alınan kararlar ile yön verileceği ilkesi benimsenmiştir. Bu husus da, pay sahiplerinin iradeleri ile oluşan kararların alındığı genel kurul toplantılarını son derece önemli hale getirmiştir.

Nitekim genel kurul, anonim şirketin karar organı olarak üretim, pazarlama, malvarlığını etkileyen işlemler, sermayenin korunması ve hatta çalışanlar hakkında kararlar alır ve alınan kararların yönetim kurulu aracılığıyla uygulanmasını sağlar. Hızlı ve pratik şekilde karar alma ve uygulama mecburiyetinde olan anonim şirketlerin, genel kurul tarafından alınan kararlarının, uzun bir yargılama süreci sonunda uygulanabilirliğini kaybetmesi halinde ekonomik açıdan zarara uğramaları kuvvetle muhtemeldir.

Bahsettiğimiz ihtimalin azaltılması veya yok edilmesi, zaman ve emek israfının önüne geçilmesi için alınan genel kurul kararlarının sonrasında çeşitli yaptırım türleri ile karşı karşıya kalmaması gerekir. Alınan kararların hukuken varlık gösterme ve ayakta kalma şartı, usulüne uygun teşekkül etmiş bir genel kurul toplantısıdır. Bu aşamada toplanmanın sağlıklı bir şekilde sağlanabilmesi için, toplantıya katılma hakkı olanlara usulüne uygun eksiksiz bir çağrı yapılması gerekir.

Önemine binaen bu konu, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi tarafından, çağrıda mevcut olan bir eksikliğin çağrıyı yok hükmünde nitelendirilebilir hale getirmesi durumunda,

işbu çağrı vasıtasıyla toplanan genel kurulda alınan kararın da yok hükmünde olacağı vurgulanmıştır.[1]

Esasen genel kurula çağrı usulünün kanuna uygun olması, olmadığı takdirde kararlara uygulanan yaptırım türlerinin ağırlığı, tarihsel süreç içerisinde kapsamlı ve büyük ölçekli ortaklıklarda pay sahipleri tarafından kaynakların ve varlıkların takibinin ve bunlar hakkında bilgi almanın çoğunluk tarafından defalarca zorlaştırıldığına veya imkansızlaştırıldığına şahit olunmasıdır.

Giriş ve sonuç bölümleri dışında iki bölümden oluşan işbu çalışmada birinci bölümde konumuzla ilişkili olduğu kadarıyla farklı parametrelere göre kategorize edilen genel kurul toplantıları çeşitlerinden çağrılı ve çağrısız genel kurul, genel kurulu toplantıya çağırmaya yetkili olanlar, usulüne uygun bir çağrı prosedüründe aranan hususlar üzerinde durulmuştur. Çalışmanın ikinci bölümünde ise, usulüne aykırı şekilde toplanan genel kurul toplantılarında alınan kararların tabi oldukları yaptırım türleri sırasıyla incelenmiştir. Çağrı usulüne aykırılık derecesine göre, yokluk, butlan ve iptal edilebilirlik yaptırımları üzerinde durulmuştur. Çalışmanın tümünde bahsedilen hususlar güncel Yargıtay kararları ile örneklenerek aktarılmıştır.

Anonim şirketlerde genel kurulun toplantıya çağırılması esasları, anonim şirketler başlığı altında değerlendirildiğinde kapsamı dar bir konu olarak düşünülebilirse de, hareket kabiliyeti sağlayan kararların kurucu unsuru ve temel yapıtaşı niteliğinde bir husustur. Zira, kanunen aranan emredici hükümler çerçevesindeki çağrı esaslarına aykırı olarak alınan kararların hukuk dünyasında etki doğurması, işbu kararlara binaen iş ve işlem yapılması kabul edilebilir değildir.

Geniş bir çerçevede değerlendirildiğinde görüldüğü üzere, anonim şirketler açısından kar dağıtımı, sermaye artırımı, birleşme, bölünme, tasfiye ve gündelik ticari kararlar gibi çeşitli kararların alındığı genel kurulun usulüne uygun bir şekilde toplantıya çağrılması uygulamada son derece önem arz bir konudur.

[1] Hasan Karslıoğlu, **Anonim Şirketlerde Genel Kurul**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019, s. 157-158 dipnotu (Genel Kurul); Yargıtay 11. HD. 29.05.2033 tarih, 242 E. 5649 K. sayılı kararı.

BİRİNCİ BÖLÜM
ANONİM ŞİRKETLER GENEL KURULUNU ÇAĞRIYA YETKİLİ OLANLAR VE ÇAĞRININ ŞEKLİ

I. ANONİM ŞİRKETLER GENEL KURULUNA YAPILAN ÇAĞRININ HUKUKİ NİTELİĞİ VE ÇAĞRIYA YETKİLİ OLANLAR

A. Anonim Şirketler Genel Kuruluna Yapılan Çağrının Hukuki Niteliği

Sermayesinin koruması ve kar elde edebilmek için istikrarlı bir şekilde varlık gösterme mecburiyetinde olan anonim şirketler, haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken aldıkları kararlar doğrultusunda hareket eder. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu[2] 407. maddesi de anonim şirket sermayesi ve yönetimi üzerinde söz hakkı bulunan pay sahiplerinin şirket işlerine ilişkin haklarını genel kurulda kullanacağını düzenlemektedir. Bu sebeple genel kurul toplantıları esnasında pay sahiplerinin hak kaybına uğramaksızın temsil edilebilmesi için toplantılara yapılan çağrının kanunda belirtilen prosedüre uygun olması gerekir. Toplantıda hazır bulunacaklar tarafından bilinmesi gereken toplantı yer ve saati gibi bilgilerin yanı sıra, üzerinde çalışılacak toplantı gündemi gibi taraflarca öncesinde hazırlık yapmayı gerektirebilecek toplantı içeriğine ilişkin bilgilerin usulüne uygun bir şekilde, toplantıya çağrı yetkilisince ilgililere bildirilmesi son derece önemlidir. TTK'nin çağrı yetki ve kapsamını belirleyen maddeleri, önemine binaen emredici niteliktedir. Bu sebeple kanunda belirtilen prosedüre uygun olarak toplanmadan alınan genel kurul kararlarının, ağırlık derecesine göre iptal, yokluk ve butlan yaptırımları ile karşı karşıya kalmaları kaçınılmazdır.

Bu sebeplerle yine önemine binaen, TTK 339/2-i bendi kapsamında da, çağrı şeklinin anonim şirketin anayasası statüsünde olan esas sözleşmede yer alması gereken bir husus olduğu düzenlenmiştir. Esas sözleşmede, çağrının şeklini düzenleyen TTK 414. madde ve Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları ile Bu Toplantılarda Bulunacak Bakanlık Temsilcileri Hakkında

[2] RG: 14.02.2011 S: 27846.

Yönetmeliğin (BTY)[3] 10. madde hükmü dışında, bir hususun kaleme alınmış olması durumunda ilgili kanun hükümlerine ek olarak bu hususun da eksiksiz tamamlanması gerekecektir.

Genel kurul toplantılarına yapılacak çağrı sayesinde, pay sahipleri toplantının yapılacağı yer, zaman ve ele alınacak konu hakkında önceden bilgi sahibi olup hazırlık yapma imkanı elde edeceğinden çağrının usulüne uygun şekilde yapılması son derece önem arz eder.

B. Anonim Şirketler Genel Kurulunu Çağrıya Yetkili Olanlar

Genel hatlarıyla genel kurul, kanunda belirlenen kişiler tarafından yapılan çağrı sonucu belirlenen gün ve yerde, yine öncesinde belirlenen gündemi görüşüp karara bağlamak üzere toplanan bilgi alışverişinde bulunulan ve şirket işleriyle ilgili hakların kullanıldığı kuruldur.[4]

TTK, anonim şirketler genel kurulunu toplantıya çağırmaya yetkili olanları; yönetim kurulu, azlık, pay sahibi, tasfiye memurları, iflas idaresi ve kayyım olacak şekilde tahdidi olarak saymıştır.

Genel kurul toplantısının olağan veya olağanüstü olması fark etmeksizin kanunda sayılan kişiler tarafından toplantıya çağrı yapılabilir.[5]

Kanunda sayılan yetkili kişiler tarafından yapılmayan çağrı sonucunda toplanan genel kurullarda alınan kararlar, yoklukla malul olacaktır.[6] Önemi dolayısıyla çağrıya yetkili olanları tek tek incelemek gerekir.

1. Yönetim Kurulu

Bir tüzel kişiliğe sahip olan anonim şirkette, yönetime ilişkin görevler yerine getirilip yetkiler kullanılırken, iç ve dış ilişkileri etkileyen tasarruflarda bulunulurken

---

3 RG: 28.11.2012 S: 28481.

4 Ayşe Selcen Kutgi Taşan, **Anonim Şirketlerde Temsil Yetkisinin Yönetim Kurulu Tarafından Kullanılması**, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Ana Bilim Dalı Özel Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2019, s. 5.

5 Ceren Eyuboğlu, **Halka Açık Anonim Şirketlerde Elektronik Genel Kurul Toplantıları**, Bahçeşehir Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2018, s. 79.

6 Emine Bilgetekin, **Anonim Ortaklık Genel Kurul Kararlarının İptalinde Davacı Sıfatı**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2019, s. 18.

organlar vasıtasıyla hareket edilir. TTK' ya göre bu organlar; yönetim kurulu ve genel kuruldur.[7]

Yönetim kurulu, anonim şirketin tüzel kişiliğinin kazanılmasından sona ermesine kadarki süreçte ve hatta belirli sınırlar çerçevesinde tasfiye sürecinde, şirketin amacına giren konularda tüm hakları kullanan, şirketin yönetimi ve temsili ile yetkili ve sorumlu organdır.[8]

Genel kurul ise, daha çok iç ilişkide etkilidir. Bu sebeple alınan hukuki işlem niteliğindeki kararların uygulanmasından doğan sorumluluk da yönetim kuruluna aittir.[9]

Dolayısıyla sürekli etkileşim içerisinde bulunan ve senkronize çalışması gereken her iki kurula da, bir diğerini harekete geçmeye zorlayan yetkiler tanınmıştır. Yönetim kuruluna tanınan bu yetkilerden biri, genel kurulu olağan veya olağanüstü toplantıya çağırmaktır.

Yönetim kurulu, toplantıya çağrı konusunda birincil derece, yönetim kurulu dışında çağrı yetkisi tanınanlar ise ikincil derece yetkili konumundadır. Yönetim kurulunun birincil derecede yetkili olduğu çağrı yetkisini usulüne uygun bir şekilde kullanabilmesi için öncelikle genel kurul toplantısı yapılması konusundaki çağrı kararının yönetim kurulu toplantısında alınmış olması gerekir.

Nitekim bu husus Yargıtay uygulamasında da yerleşmiş olup Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 17.11.2015 tarihli kararında[10] konu olmuştur. Genel kurul toplantısı

---

7 Gizem Özker, **Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Toplantı ve Karar Alma Usulleri,** İstanbul Kültür Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, 2021, s. 5.

8 Hasan Pulaşlı, **Şirketler Hukuku Şerhi**, Yargıtay, İsviçre ve Alman Federal Mahkeme Kararları İşlenerek Tamamen Yenilenmiş ve Genişletilmiş 3. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2018, c. II, s. 1200. (Şerh)

9 Abdulkadir Bulut**, Anonim Şirket Elektronik Genel Kurul Uygulamasında Pay Sahiplerinin Bilgi Alma Hakkı**, Birinci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014, s. 64.

10 Yargıtay 17.11.2015 11. HD 2014/17476 E., 2015/12128 K. Sayılı kararı. "İçtihat Metni" "Davacı vekili, müvekkilinin davalı şirketin ortağı ve yönetim kurulu üyesi olduğunu, yönetim kurulu üyeliği devam etmesine rağmen kendisine herhangi bir bilgi ve belgenin verilmediğini, şirkete alınmadığını, şirketin 07.03.2013 tarihinde olağan genel kurulunu yaptığını, TTK'nın 390. ve 410. maddelerine uygun biçimde bir genel kurula davet kararının bulunmadığını, genel kurula ilişkin yapılan ilanda değiştirilmesi öngörülen anasözleşmenin eski ve yeni maddelerine yer verilmediğini, genel kurul toplantısına katılan müvekkili vekilinin, açıklanan nedenlerle toplantının yapılamayacağına ve gereğinin ifasına ilişkin yazıyı divan heyetine sunduğunu, buna rağmen müvekkilinin taleplerinin yok sayıldığını ileri sürerek, 07.03.2013 tarihli genel kurulda alınan kararların butlanına, bu talebin kabul edilmemesi halinde söz konusu kararların iptaline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.
Davalı vekili, vekili vasıtasıyla toplantıya katılan davacının alınan kararlara olumsuz oy vererek muhalefetini tutanağa geçirtmediğini, bu nedenle genel kurul kararlarının iptalini isteyemeyeceğini, genel kurul toplantısının yapılmasına ilişkin yönetim kurulu kararının yasaya

yapılması konusundaki kararın, yönetim kurulu toplantısı yapılmadan alındığı, söz konusu toplantının yapılması hususunda TTK 390/4 fıkrası işletilmediği, bu sebeple alınan yönetim kurulu kararının geçersiz olduğu ve TTK 416. maddesinin de uygulama alanı bulmadığı gerekçesiyle somut olayda alınan genel kurul kararlarının geçersiz olduğu göz önünde bulundurulmaksızın verilen yerel mahkeme kararının bozulmasına hükmetmiştir.

TTK 409. maddesi çerçevesinde her faaliyet dönemi sonundan itibaren 3 ay içinde yönetim kurulu tarafından genel kurulun toplantıya çağrılması gerektiği düzenlenmiştir. Yönetim kurulunun genel kurulu yılda en az bir kez toplantıya çağırması gerekir. Aynı zamanda gerekli olması halinde yönetim kurulu, genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırma yetkisine de sahiptir.

---

uygun olduğunu savunarak, davanın reddini istemiştir. Mahkemece iddia, savunma ve tüm dosya kapsamına göre, iptali istenilen genel kurulun toplanmasına ve gündeminin belirlenmesine ilişkin yönetim kurulu kararının, iki yönetim kurulu üyesi tarafından alındığı, davalı şirketin yönetim kur ulunun üç üyeden oluştuğu gözetildiğinde kararın yasaya uygun görüldüğü, genel kurulda alınan kararların butlanla sakat olmalarını gerektirecek bir halin bulunmadığı, iptali istenilen kararların biri dışında oy birliği ile alındığı, vekili vasıtasıyla toplantıya katılan davacının hiçbir kararın altına muhalefet şerhi koymadığı, bu haliyle kararların iptali koşullarının da bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir. 1- Dava, anonim şirket genel kurulunda alınan kararların butlanı, bu talebin kabul edilmemesi halinde genel kurul kararlarının iptali istemine ilişkin olup mahkemece, butlanla sakat olduğu ileri sürülen kararların alındığı genel kurulun toplanmasına ilişkin yönetim kurulu kararının, üç üyeli yönetim kurulunun ikisi tarafından alındığı ve yasaya uygun bulunduğu, genel kurul kararlarını but lanla sakatlayacak bir halin olmadığı gibi iptal koşullarının da oluşmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı TTK'nın 390. maddesinde, anonim şirketlerde yönetim kurulunun ne şekilde karar alacağı düzenlenmiştir. Anılan maddenin 4. fıkrasında, yönetim kurulu üyelerinden hiçbirinin toplantı yapılması isteminde bulunmadığı takdirde, yönetim kurulu kararlarının, kurul üyelerinden birinin belirli bir konuda yaptığı, karar şeklinde yazılmış önerisine, en az üye tam sayısının çoğunluğunun yazılı onayı alınmak suretiyle de verilebileceği belirtildikten sonra aynı önerinin tüm yönetim kurulu üyelerine yapılmış olması, bu yolla alınacak kararın geçerlilik şartı olarak düzenlenmiştir. O halde, açıklanan şekle uyulmadan alınan bir yönetim kurulu kararının geçerliliğinden söz edilemeyecektir. Aynı yasanın 410/1. maddesine göre de genel kurul, süresi dolmuş olsa bile yönetim kurulu tarafından toplantıya çağrılabilir. Yapılan açıklamalar ışığında somut olaya dönüldüğünde; davalı şirketin 07.03.2013 tarihinde genel kurulunun yapılmasına ilişkin yönetim kurulu kararının, yönetim kurulu toplantısı yapılmadan alındığı yargılamada tanık olarak dinlenilen diğer yönetim kurulu üyelerinin beyanlarından anlaşılmaktadır. Bu durumda, anılan yönetim kurulu kararının yukarıda değinilen TTK'nın 390/4 maddesine uygun biçimde alınması gerekmekte olup davalı tarafından davacı yönetim kurulu başkanına söz konusu karar önerisinin yapıldığı ispat edilemediğinden davalı şirketin 07.03.2013 tarihinde genel kurulunun yapılmasına ilişkin olarak alınan yönetim kurulu kararı geçersiz bulunmaktadır. O halde mahkemece, geçersiz yönetim kurulu kararına dayalı olan ve TTK'nın 416. maddesi uyarınca toplanmadığı da sabit bulunan davalı şirketin 07.03.2013 tarihli genel kurulunda alınan kararlarının da geçersiz olduğunun kabulü ile sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi doğru olmamış, hükmün bu nedenle bozulması gerekmiştir. 2) Bozma sebep ve şekline göre davacı vekilinin sair temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik gerek görülmemiştir. SONUÇ: Yukarıda (1) nolu bentte açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile kararın davacı yararına BOZULMASINA, oybirliğiyle karar verildi." karararama.yargitay.gov.tr (E.T.17.07.2023)

Yönetim kurulunun bir kişiden oluştuğu hallerde, bu kişinin alacağı bir karar ile genel kurulu toplantıya çağrı yetkisini kullanması mümkündür. Ancak kurulda birden fazla kişinin bulunması halinde, çağrı yetkisinin kullanılması, kurulun bu konuda alacağı kararın varlığına bağlıdır.[11] Dolayısıyla yönetim kurulunun birden fazla kişiden oluştuğu hallerde çağrı kararı alması, kurul olarak alacağı karara bağlı olduğundan usulüne uygun bir şekilde toplanması belirleyici bir öneme sahip olacaktır.

Yönetim kurulu toplantısında alınan genel kurulu toplantıya çağrı kararının usulüne uygun bir kararın sonuçlarını doğurabilmesi ise, yönetim kurulu toplantısına yapılan çağrının da çağrı yapmaya yetkili kimseler tarafından ve kanunen aranan şartlara uygun olarak yapılmış olmasına bağlıdır.

Bu kapsamda, yönetim kurulunu toplantıya çağrıya kural olarak, yönetim kurulu başkanı yetkilidir. Yönetim kurulu başkanının görevini yerine getirmemesi için geçerli bir mazereti olması halinde yönetim kurulu toplantısına çağrı, TTK 366/1 fıkrası uyarınca başkanın bulunmadığı durumlarda başkana vekalet etmek üzere yönetim kurulunca seçilen başkan vekili tarafından yapılmadır.[12]

Yönetim kurulunu toplantıya çağrı yetkisi, yönetim kurulu üyelerine ise doğrudan tanınmamıştır. Ancak TTK 392/7 fıkrası kapsamında herhangi bir yönetim kurulu üyesine, gündemi belirterek ve yazılı bir taleple yönetim kurulu başkanına başvurup yönetim kurulunun toplantıya çağrılması talebinde bulunma yetkisi tanınmıştır.

TTK çerçevesinde yönetim kurulunun toplantıya çağrılması konusunda, düzenlenen yazılı başvuru dışında herhangi bir şekil şartına yer verilmemiştir. Bu sebeple yönetim kuruluna çağrının her şekilde yapılması mümkündür. Ancak çağrıya yetkili olanların kendilerini hukuki açıdan güvenceye alma amacıyla ispatı mümkün şekilde çağrı yetkisini kullanmaları gerekir.

Yönetim kuruluna yapılan çağrı sonrası, yönetim kurulu üye tamsayısının çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile alır. Geçerli bir çağrı kararından bahsetmek için, yönetim kurulunun kararında bu yetersayıları sağlamış olması aranır. Nitekim Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 28.02.2014

[11] Karslıoğlu, Genel Kurul, s. 164.
[12] Özker, s. 45.

tarihli 2013/17036 E., 2014/3740 K. sayılı kararı[13]nda üç kişiden oluşan yönetim kurulunun iki kişi ile toplanarak aldığı genel kurul toplantısına çağrı kararının hukuka uygun olduğuna hükmetmiştir.

[13] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 28.02.2014 tarihli 2013/17036 E., 2014/3740 K. "İçtihat Metni" "Davacıvekili,davalı şirketin olağanüstü genel kurul toplantısında müvekkilinin şirket yönetim kur ulundan azli ile yeni yönetim kurulu üyelerinin seçilmesine karar verildiğini, 14.04.2010 tarihli 2010/2 sayılı yönetim kurulu kararı ile de yeni yönetim kurulunun görev taksimi yaptığını, davalı şirketin yönetim kurulunun 3 kişiden oluştuğunu, genel kurulun olağanüstü genel kurula ça ğrılabilmesi için her üç yönetim kurulu üyesinin kabulü gerektiğini, genel kurulun olağanüstü topl antıya çağrılması konusunda müvekkilinin katılımı ile alınmış bir karar bulunmadığını, bu nedenle olağanüstü genel kurul toplantısının hukuka aykırı ve yok hükmünde olduğunu, TTK'nın 368 ve 37. maddelerine göre toplantının taahhütlü mektup ile bildirilmediğini, anasözleşmenin 12. maddesine göre genel kurul toplantılarının mahalli bir gazetede ilan edilmesi gerektiği halde böyle bir ilanın da yapılmadığını, TTK'nın 355. maddesi gereğince olağanüstü toplantı yapılabilmesi için gerekli zorunlu şartların bulunmadığını, azle gerekçe gösterilen ...-... işleri ile ilgili bilgi verilmemesi hususunun zaruri bir sebep sayılamayacağını ileri sürerek, yoklukla malul olan olağanüstü genel kurulda alınan kararlarla şirketi temsile yetkili kılınan kişilerin yetkilerinin kullanılmasının durdurularak şirkete kayyım tayinine, olağanüstü genel kurul kararlarının iptaline karar verilmesini talep ve dava etmiştir. Davalı vekili davanın reddini istemiştir. Mahkemece davanın kabulüne dair verilen kararın davalı vekilince temyizi üzerine karar Dairemizin 2011/11723 E, 2013/13682 K sayılı ilamıyla ilamda yer alan gerekçelerle bozulmuştur. Davacı vekili karar düzeltme isteminde bulunmuştur. Dava, anonim şirket olağanüstü genel kurul kararlarının iptali istemine ilişkindir. Davacı vekili dava dilekçesi içeriğinde, davalı şirketin yönetim kurulunun 3 kişiden oluştuğunu, genel kurulun olağanüstü toplantıya çağrılabilmesi için her üç yönetim kurulu üyesinin kabulü gerektiğini, genel kurulun ola ğanüstü toplantıya çağrılması konusunda müvekkilinin katılımı ile alınmış bir karar bulunmadığını, bu nedenle olağanüstü genel kurul toplantısının hukuka aykırı ve yok hükmünde olduğunu, genel kurula çağrı ve ilanların usulüne uygun olmadığını, TTK'nın 355. maddesi gereğince olağanüstü toplantı yapılabilmesi için gerekli zorunlu şartların bulunmadığını ileri sürerek, davalı şirketin olağanüstü genel kurul kararlarının iptalini talep etmiştir. 6762 sayılı TTK'nın 330.maddesi uyarınca anonim şirket yönetim kurulunun bir karar vermek üzere toplanabilmesi için üye tam sayısının yarısından bir fazlasının hazır bulunması ve hazır bulunanların çoğunluğunun karar lehine oy kullanması gerekir. Davalı anonim şirketin yönetim kurulu üye tam sayısının üç kişiden ibaret olduğu tartışmasızdır. Bu durumda yukarıda sayılan yasa hükmü uyarınca yönetim kurulunun toplantı nisabının üç üyeyle karar nisabının iki üyeyle gerçekleşeceği de aşikardır. Somut olayda 17.03.2010 tarihli şirketi 06.04.2010 tarihinde olağanüstü genel kurula çağıran yönetim kurulu kararının iki kişiyle toplanılıp alındığının anlaşılması karşısında yok hükmünde olan yönetim kurulu kararına dayanılarak toplanan 06.04.2010 tarihli genel kurul toplantısı da geçersizdir. Esasen mahkemece de bu yönde değerlendirme yapıldığı ve hüküm fıkrasında da açıkça genel kurul toplantısında alınan kararların iptaline karar verilmiş ise de maddi hata sonucu olağanüstü genel kurul toplantısı tarihi 14.04.2010 olarak karara geçmiştir. Mahkemece yapılan değerlendirme ve varılan sonucun doğru olması karşısında Dairemizin 2011/11723 E, 2013/13682 K sayılı bozma ilamının kaldırılarak yerel mahkeme kararının genel kurul tarihinin düzeltilmesi suretiyle onanmasına karar vermek gerekmiştir. SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin karar düzeltme isteminin kabulü ile Dairemizin 2011/11723 E, 2013/13682 K sayılı bozma ilamının kaldırılmasına, yerel mahkeme kararının hüküm fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan "14.04.2010" tarihinin karardan çıkartılarak yerine "06.04.2010" tarihinin yazılması suretiyle yerel mahkeme kararının DÜZELTİLEREK ONANMASINA, ödediği karar düzeltme harcının isteği halinde karar düzeltme

TTK 390. maddesi uyarınca, esas sözleşmede farklı bir düzenleme yapılarak toplantı ve karar yetersayılarının ağırlaştırılması mümkündür. Usulüne uygun bir yönetim kurulu toplantısından bahsedilebilmesi için bu şekilde bir düzenlemenin esas sözleşmede yer alması halinde, belirtilen toplantı ve karar yetersayılarının sağlanması gerekir.

TTK 410. madde ve BTY 9/1 fıkrası gereği yönetim kurulunun görev süresinin dolduğu hallerde dahi, genel kurulu toplantıya çağırabileceğini düzenlemiştir. Kanun koyucu bu düzenleme ile, yönetim kurulunun görev süresi dolduğunda genel kurulu toplantıya çağıracak organın kalmaması sebebiyle genel kurulun toplanamaması, şirkette organ yokluğu, yeni yönetim kurulunun seçilememesi, fesih tehlikesi, işlerin durması gibi olumsuz durumları engellemeyi ve şirketin istikrarını sağlamayı amaçlamıştır.[14]

Ancak azledilen veya seçimine dair genel kurul kararı kesinleşmiş mahkeme hükmüyle hükümsüz olan yönetim kurulunun çağrı yetkisinin olmadığı kabul edilmektedir.[15]

Seçilen yönetim kurulu üyeleri ticaret siciline tescil edildikten sonra seçimlerine ilişkin karar mahkeme kararıyla iptal edilebilir. TTK 373. madde uyarınca bu durumunda söz konusu yönetim kurulu üyelerinin genel kurul toplantıya çağrı yetkisi bulunmayacak ve bu kimseler tarafından yapılan çağrı sonrası gerçekleşen toplantılarda alınan kararlar yokluk yaptırımı ile karşı karşıya kalacaktır.

Yönetim kurulu toplantısında alınan genel kurulu toplantıya çağrı kararının, yönetim kurulu tarafından seçilerek görevlendirilen bir ya da birkaç kurul üyesi tarafından yerine getirilebilir.

Yönetim kurulu, genel kurulu toplantıya çağrı konusunda birincil derecede yetkili ve görevli olduğundan tanınan bu yetkinin ve yüklenen bu görevin yerine getirilmemesi hali, TTK 553/1 fıkrası kapsamında yönetim kurulunun sorumluluğunu doğuracaktır.

---

isteyene iadesine, 28/02/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi." karararama.yargitay.gov.tr (E.T. 21.12.2023)

[14] Mustafa Erdem Can, **Şirketler Hukuku Dersleri**, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 4. Baskı, Ankara, 2022, s. 151.

[15] Mehmet Cemil Türk, **Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının İptali**, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2018, s. 10.

2. Azlık

Genel kurulu toplantıya çağrı yetkisi tanınan bir diğer grup azlık ya da bir kısım yazarlarca azınlık olarak isimlendirilen gruptur. Bu grup, geniş anlamda kanun tarafından kendilerine tanınan hakları kullanan ve sermayenin belirli bir kısmını temsil eden pay sahiplerinden oluşmaktadır. Sermayeye katılım oranı bakımından azlığı oluşturmaları dışında bir nitelik aranmayan bu kimselerin payla doğrudan bir ilgisi bulunmamaktadır.[16]

TTK 411/1. fıkraya göre azlık oranı, sermayenin en az onda birini, halka açık şirketlerde yirmide birini temsil eden pay sahiplerinden oluşmaktadır.

Azlığın varlığı için aranan oran, birden fazla pay sahibi tarafından karşılanabileceği gibi, tek bir pay sahibi tarafından da karşılanabilir.[17] Dolayısıyla genel kurulu toplantıya çağırma hakkı, azlık oranını sağlayan birden fazla pay sahibi tarafından veya tek bir pay sahibi tarafından kullanılabilir.

Genel kurulu toplantıya çağırmak için aranan başvurunun mutlaka azlık tarafından yapılması gerekmez. Kanunkoyucu tarafından azlığa temsilcileri aracılığıyla da bu hakkın kullanımı imkanı sağlanmıştır.

a. Genel Kurul Toplantısına Çağrı Hakkının Niteliği

Esasen genel kurulun azlık tarafından toplantıya çağrılması hakkı, ETTK 336 ve 337. maddelerinde de düzenlenen bir haktır. ETTK döneminde, birçok çağrı usulünün bulunması, azlığa tanınan bu hakkın olağanüstü genel kurul toplantıları açısından geçerli olması ve hakkın kullanıldığı durumlarda mahkemenin bu talebi değerlendirme aşamasında yerleşmiş bir uygulamasının olmaması azlığa tanınan bu hakkın ikinci planda kalmasına sebep olmuştur. Ancak TTK düzenlemeleri ile hakkın kullanımı işlerlik kazanmıştır.[18]

---

[16] Fatma Serra Sönmez, **Anonim Şirketlerde Yönetimde Temsil İmtiyazı**, Bahçeşehir Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2019, s. 43-44.

[17] İclal Nihal Baraç, **Anonim Ortaklıkta Genel Kurulu Toplantıya Davet**, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2019, s. 89.

[18] Neyzen Fehmi Dolar, **Anonim Şirketlerde Azınlığın Genel Kurulun Toplantıya Çağrılmasını Talep Hakkı**, Adalet Dergisi, 2020/2 65. Sayı, Makale Geliş Tarihi: 15.10.2020, Makale Kabul Tarihi: 18.11.2020 s. 594, 596. https://Dergipark.Org.Tr/Tr/Download/Article-File/1468249 (E.T: 29.09.2023)

Anonim şirketlerde genel kurul iradesinin, çoğunluk sistemine göre alınacak kararlar aracılığı ile açıklanması, azlığın ortaklıktaki ekonomik ve temsil kaderinin çoğunluğun keyfi güdümüne tabi olması sakıncasını doğurabilir. Ortaklık mantığı ve beklentisiyle bağdaşmayan bu tip sakıncaları ortadan kaldırmak için azlığa tanınan genel kurulu toplantıya çağırma hakkı, olumlu azlık hakları sınıfında yer almaktadır.

Azlığa tanınan bu çağrı hakkı, talep hakkı niteliğindedir. Talep hakları, tek taraflı irade beyanı ile hak sahibine yeni bir hukuki durum yaratma imkanı tanıyan yenilik doğurucu haklardandır.[19] Bir kez kullanılmakla yöneltilen sonucu doğurmaz. Ancak bir sonuç doğurması için talep hakkını kullanan kimseye mahkemeye başvuru yetkisi tanır.[20]

Dolayısıyla azlığın genel kurulu toplantıya çağrı hakkını kullanması etkili bir sonuç doğurmazsa bu kez azlık tarafından çağrı hakkının mahkeme aracılığıyla kullanılması yoluna başvurulabilir.

b. Genel Kurul Toplantısına Çağrı Hakkının Kullanılması Usulü

TTK 411. maddesi, sermayenin en az onda birini, halka açık şirketlerde yirmide birini oluşturan pay sahiplerinin, yönetim kurulundan, yazılı olarak gerektirici sebepleri ve gündemi belirterek, genel kurulu toplantıya çağırmasını veya genel kurul zaten toplanacak ise, karara bağlanmasını istedikleri konuları gündeme koymasını isteyebileceklerini düzenlemiştir.

TTK 411. maddesinde devamla; esas sözleşmeyle, çağrı hakkının daha az sayıda paya sahip pay sahiplerine tanınabileceği belirtilmiştir. Dolayısıyla halka açık şirketlere %5, halka kapalı kapalı şirketlerde %10 olarak belirlenen sınırın, esas sözleşmeye eklenecek bir hüküm ile pay sahipleri aleyhine ağırlaştırılması mümkün değildir.[21]

Hakkın geçerli bir şekilde kullanıldığından bahsedilebilmesi için talebin azlığı oluşturan pay sahipleri tarafından birlikte yapılması gerekir. Pay sahiplerinin

---

[19] Mehmet Helvacı, **Anonim Ortaklıkta Ticaret Kanunundan Kaynaklanan Azınlık Haklarının Hukuki Niteliği ve Tanımı**, Oğuz İmregün'e Armağan, İstanbul, 1998, s. 304-306.

[20] Yekta Güngör Ünal, **Anonim Şirketlerde Azınlığın Haklı Nedenle Fesih Davası Açma Hakkı**, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin, 2021, s. 8.

[21] Soner Altaş, **Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketler Açıklamalı İçtihatlı Örnekli**, 9. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019. s. 133. (Anonim Şirketler Açıklamalı)

tek tek ya da birbirlerinden habersiz şekilde talepte bulundukları durumlarda amaçlanan hukuki sonuca ulaşmak mümkün olmayacaktır.[22]

TTK 411/1. fıkrası son cümlesinde çağrı hakkı bakımından ayrıcalıklı bir düzenleme yapılmış ve bu hakkın kullanımında daha az oranda esas sermaye payına sahip ortaklara imkan tanınmıştır. Hakkın kullanımı konusunda tanınan bu serbesti gündeme madde konulmasını isteme hakkını da kapsamaktadır.[23] Ancak TTK'nin, gündeme madde ekletme hakkı için onda birlik oranın indirilebileceğine açıkça yer verilmediğinden bahisle bu oranın yalnızca çağrıda bulunma için indirilebileceğini savunan görüşler de vardır.[24]

Yönetim kurulu, azlık tarafından toplantıya çağrı için belirtilen nedenlerin yerindeliği konusunda inceleme yapma yetkisine sahiptir.[25] Belirtilen nedenler yönetim kurulunca yeterli görülmediği takdirde azlığın mahkemeye başvurma hakkı saklıdır.

Örneğin özel denetim raporunun değerlendirilmesi için azlık, TTK 411 maddesi çerçevesinde kendilerine tanınan çağrı hakkını kullanarak genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir ancak yönetim kurulu açısından böyle bir yükümlülük düzenlenmemiştir.[26]

TTK 411/4 fıkrası kapsamında yönetim kurulu çağrıyı kabul ettiği takdirde, genel kurul en geç kırk beş gün içinde yapılacak şekilde toplantıya çağrılır; aksi hâlde çağrı istem sahiplerince yapılır. Kırk beş günlük sürenin başlangıcı ise, yönetim kurulunca karar alınma tarihi olarak kabul edilmektedir. İlanın toplantıdan iki hafta veya daha önce yapılması şartının sağlanması halinde toplantı en geç kırk beş gün içinde yapılabilir.[27]

---

[22] Oruç Hami Şener, **Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku Ders Kitabı**, Gözden Geçirilmiş 5. Bası, Seçkin Hukuk, Ankara, 2022, s. 471. (Ortaklıklar Hukuku)

[23] Şener, Ortaklıklar Hukuku, s. 471.

[24] Ünal, s. 31.

[25] Şener, Ortaklıklar Hukuku, s. 473.

[26] Fatıma Ezgi Çelik, **6102 Sayılı TTK Hükümlerine Göre Anonim Şirketlerde Özel Denetim**, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Özel Hukuk Yüksek Lisans Tezi İstanbul, 2019, s. 75.

[27] Mehmet Bahtiyar ve Esra Hamamcıoğlu, **Yeni TTK'ya Göre Anonim Ortaklıklar Genel Kurul Toplantıları**, Beta Basım, İstanbul, 2014, s. 45.

aa. Başvurunun Şekli ve İçeriği

TTK 411. madde ile azlık tarafından genel kurulun toplantıya çağrılmasının ilk şekli, azlığın yönetim kuruluna başvurması olarak düzenlenmiştir. Yapılacak bu başvuru kapsamında yazılı olarak gerektirici sebeplerin ve gündemin belirtilmesi gerekir. Başvuru içeriğinde genel kurulun toplantıya çağrılması talebi yer almalıdır. Genel kurulun zaten toplanacağı durumlarda ise başvuru içeriğinde, azlığın, karara bağlanılmasını istedikleri konuların gündeme koyulması talepleri bulunmalıdır.

Geçerli bir başvurunun varlığından söz edebilmek için başvuru metninin azlık ya da temsilcileri tarafından imzalanması gerekmektedir.

Azlık tarafından gündeme madde ekletilmesi istemi açısından TTK 411/2 fıkrası ile, çağrı ilanının Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde (TTSG) yayımlanmasına ilişkin ilan ücretinin yatırılması tarihinden önce yönetim kuruluna ulaşmış olması şeklinde ek bir koşul daha aranmıştır.

İlan metni bu aşamaya kadar değiştirilebilirken, bu aşamadan sonra değiştirilemez bir nitelik kazanacaktır.[28]

Genel kurul toplantısı yapılmamış olsa dahi, bahsi geçen sürenin dolması halinde, gündeme madde eklenmesi talebinde bulunulamaz. Hatta gündeme bağlılık ilkesi uyarınca oybirliğinin sağlandığı durumlarda dahi toplantı sırasında gündeme madde eklenemez.[29]

Genel kurulun toplantıya çağrılması için azlık tarafından yapılacak başvurunun şekli bakımından ise, TTK 411/1-3 fıkraları arasında açık bir çelişki olduğu görülmektedir. Bu çelişkinin sebebi, TTK 411/1 fıkrası çerçevesinde yazılı başvurunun aranması, TTK 411/3 fıkrası çerçevesinde ise, çağrı ve gündeme madde konulması isteminin noter aracılığıyla yapılması şartının aranmasıdır.

[28] Tamer Bozkurt, **Şirketler Hukuku**, Genişletilmiş Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 9. Baskı, Legem Yayıncılık, Ankara, 2018, s. 308.
[29] Ünal, s. 32.

bb. Başvurunun Muhatabı

Genel kurulu toplantıya çağrı hakkının bir etki yaratabilmesi için yapılan başvurunun noter aracılığıyla yönetim kuruluna yöneltilmesi gerekir. Hukuken hüküm ve sonuç doğuran bir başvurudan bahsedilebilmesi için başvuru metninde kanunen aranan şartların bulunması ve başvurunu muhatabı olan yönetim kurulunun usulüne uygun teşekkül etmiş ve görev süresi devam eden bir organ olarak bulunmasıdır.[30]

c. Yönetim Kurulunun Kararı

Yönetim kurulu genel kurulun toplanması konusunda azlık tarafından çağrı talebini kabul veya reddedebilir. TTK 411/4 fıkrası, çağrının kabul edilmesi durumunda yönetim kurulunca genel kurulun en geç kırk beş gün içinde yapılacak şekilde toplantıya çağrılması ve bu işlemin yönetim kurulunca gerçekleştirilmediği hallerde çağrının istem sahiplerince yapılması olmak üzere iki durumdan bahsetmektedir.

Yönetim kurulunun, talebin olumlu ya da olumsuz şekilde cevaplanması aşamasında birçok parametreyi göz önünde bulundurma zorunluluğu bulunmaktadır.

aa. Yönetim Kurulunun Talebi Kabul Etmesi

Yönetim kurulu tarafından başvurunun haklı bulunması halinde, genel kurulun en geç kırk beş gün içinde toplantıya çağırılacağı düzenlenmiştir.

Yönetim kurulunca çağrının yapılması yönünde karar verilmesine rağmen çağrının yapılmaması mümkündür. İşlemin yapılmasını engelleyecek birtakım gelişmelerin yaşanmasının yanı sıra hakkın kullanılmasının sürüncemede bırakılması gibi kötüniyetli bazı amaçlar da çağrının yapılmamasına sebep olabilir.

Böyle bir durumda azlık hakkı gözetilerek istemde bulunan azlık pay sahiplerine çağrıda bulunma hakkı tanınmıştır. Ancak kanun maddesinde ve sair mevzuatta görüldüğü üzere, bu çağrının ne şekilde yapılacağı hususunda bir düzenleme getirilmemiştir. Bunun yanı sıra, azlık olarak nitelendirilen kesimin

[30] Hasret Altıntaş, **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Anonim Şirketlerde Azınlık Hakları**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015, s. 31.

usulüne uygun bir çağrı yapabilmesi için yeterli bilgi ve belgeye hakim olması da hayatın olağan akışı içerisinde beklenemeyecek bir durumdur. Gerekli bilgi ve belgeye ulaşması zahmetli olan ve tam anlamıyla doğru bir prosedür uygulama ihtimali düşük olan azlık pay sahiplerinin çağrıya yönelik işlemleri muhtemelen hatalı ve eksik olacak uygulama açısından başkaca sorunlara yok açacaktır.[31]

Ayrıca belirtmek gerekir gerekir ki, doğrudan genel kurulu toplantıya çağrı, sadece azlığı oluşturan pay sahiplerine tanınmış bir haktır. Dolayısıyla pay sahiplerinin münferiden bu hakkı kullanması mümkün değildir.[32]

bb. Yönetim Kurulunun Talebi Reddetmesi veya Cevap Vermemesi

Azlık tarafından genel kurul toplantısının yapılması konusunda yöneltilen talebin kötüniyetli olduğunun ya da usulüne uygun bir şekilde yapılmadığının tespiti üzerine yönetim kurulunca çağrı talebi reddedilebilir. Usulüne uygun bir talebin yönetim kurulunca yedi iş günü içerisinde cevaplandırılmaması da mümkündür. Bu durumlar karşısında azlık pay sahiplerine mahkemeye başvuru imkanı tanınmıştır.

a. Mahkemeye Başvuru

Pay sahiplerinin çağrı veya gündeme madde konulmasına ilişkin istemlerinin yönetim kurulu tarafından reddedildiği veya isteme yedi iş günü içinde olumlu cevap verilmediği hallerde, pay sahiplerine tanınan başvuru hakkı TTK 412. maddede düzenlenmiştir.

TTK 553/1 fıkrası uyarınca, azlığın genel kurulun toplantıya çağrılması konusundaki talebinin yönetim kurulu tarafından hukuka ve hakkaniyete uygun şekilde gerekçelendirilmeksizin reddedilmesi halinde sorumluluğu doğacaktır.[33] Bunun üzerine aynı pay sahipleri genel kurulun toplantıya çağrılması için şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine başvurabilir. Kanun

[31] E. Kaya, **Anonim Şirketlerde Azınlık Hakları**, İstanbul Barosu Dergisi, C: 93, S: 2, 2019, s. 149, 150. https://www.istanbulbarosu.org.tr/barodergisi/files/assets/basic-html/page145.html (E.T. 15.10.2023)

[32] Hakan Gencer, **Anonim Ortaklıklarda Azınlık ve Azınlık Hakları**, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep, 2018, s. 71.

[33] Meltem Meltem İkiz, **Anonim Şirketlerde Azınlık Hakları**, Antalya Bilim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Antalya, 2022, s. 39.

koyucu, aynı pay sahiplerinin başvurusunu aradığından mahkemeye müracaat eden kişilerle şirket yönetim kuruluna başvuran kişilerin aynı olması gerekir.[34]

Mahkeme tarafından başvurunun değerlendirilmesine geçilmeden önce incelenecek başkaca hususlar da vardır. Azlık pay sahiplerinin tam ve usulüne uygun olarak teşekkül etmiş yönetim kuruluna başvurup başvurmadıkları, başvurunun noter kanalıyla yapılıp yapılmadığı, başvuruda azlık pay sahipleri tarafından hep birlikte hareket edilip edilmediği ve bu başvuruda bizzat azlık pay sahiplerinin ya da temsilcilerinin imzalarının eksiksiz bir şekilde bulunup bulunmadığı hususları da mahkeme tarafından incelenir.

Mahkeme toplantıya gerek görürse, gündemi düzenlemek ve Kanun hükümleri uyarınca çağrıyı yapmak üzere bir kayyım atar. Bu aşamada hakim toplantının gerekli olup olmadığı konusunda takdir hakkını kullanır.

Azlık genel kurul toplantısının yapılması gerektiği hususunu mutlaka ispatlayamasa da en azından emarelere dayanarak ispata çalışmalıdır. Bu aşamada, hakime ayrıca bir araştırma yapmaya gerek duymadan ve işin esasına girmeden değerlendirme yapabilecek derecede fikir vermek amaçlanmıştır.[35]

aa. Talebin Niteliği

TTK 412/1 fıkrası ile pay sahiplerinin çağrı veya gündeme madde konulmasına ilişkin istemlerinin yönetim kurulu tarafından reddedildiği veya isteme yedi iş günü içinde olumlu cevap verilmediği takdirde, aynı pay sahiplerinin başvurusu üzerine, genel kurulun toplantıya çağrılması talebi ile şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine başvurabileceği düzenlenmiştir. Başvuru üzerine, mahkemenin öncelikle davalı şirkete tebligat yapması gerekir. Mahkemece talebin yerinde görülmesi halinde, duruşmalı olarak inceleme yapıldıktan sonra kayyım atanması konusunda karar verilir. Nitekim bu husus Yerleşik Yargıtay içtihatlarına da konu olmuştur.[36]

---

[34] Altaş, Anonim Şirketler Açıklamalı, s. 134.

[35] Fatih Bilgili ve Ertan Demirkapı, **Şirketler Hukuku Dersleri**, 5. Baskı, Dora Yayıncılık, İstanbul, 2017, s. 225.

[36] Soner Altaş, **Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketler Açıklamalı İçtihatlı Örnekli**, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 7. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016, s. 124-125 (Anonim Şirketler Örnekli); Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 31.01.2002 tarihli 2001/8694 E. 2002/689 K. sayılı kararı: "Dava azınlık olarak TTK'nın 367. Maddesine dayalı olarak anonim şirket genel

bb. Mahkemenin Kararı

Mahkeme, azlık tarafından genel kurul toplantısının yapılması konusundaki talebin reddi veya kabulü yönünde karar verebilir. TTK 412/1 fıkrası gereği verilecek kararın kesin olduğu belirtilmiştir. Zorunluluk olmadıkça mahkeme dosya üzerinde inceleme yaparak karar verebilir.

(1) Mahkemenin Talebi Kabul Etmesi

Mahkeme, TTK 412/1 fıkrası uyarınca azlığı oluşturan pay sahiplerinin talebini yerinde bulursa genel kurul toplantısına çağrı yapmak üzere kayyım atanmasına karar verir. Kararında, kayyımın, görevlerini ve toplantı için gerekli belgeleri hazırlamaya ilişkin yetkilerini gösterir. Ancak kayyımın genel kurulun gündemini belirleme konusunda yetkisi bulunmamaktadır.

Bu nedenle genel kurul toplantısının gündemi, kayyımın gündem belirlemesi mümkün olmadığından mahkemeye başvururken azlık pay sahipleri tarafından hazırlanan ve sunulan gündem olacaktır. Ancak mahkeme tarafından, azlığın sunduğu gündem üzerinde değişiklik yapılabilir. Bu halde, mahkemece yapılan değişiklik çerçevesinde kayyımın gündeme müdahale etme yetkisi bulunmaktadır.[37]

Azlığa tanınan toplantıya çağrı ve gündeme madde eklenmesi hakkının kötüye kullanılması durumunda bir zararın ortaya çıkması için çoğu zaman talebin muhataplarınca kabulü gerekeceğinden; çağrı hakkının kötüye kullanıldığının ispatı oldukça güçtür.[38] Bu hakkın azlık tarafından gereksiz toplantı masrafları ve zaman kayıplarına neden olacak şekilde bilinçsizce ve özensizce kullanılması dürüstlük kuralına aykırılık teşkil edecektir.

---

kurulunun toplantıya daveti için yetki verilmesine ilişkin olup, mahkemece bu incelemenin davalı şirkete tebligat yapılarak duruşmalı şekilde icra edilmesi veya en azından talebe karşı diyeceğinin şirket yönetiminden sorulması ve istemin elde edilecek sonuca göre değerlendirilmesi gerekir. Dairemizin yerleşmiş içtihatları da bu doğrultudadır. Mahkemece bu hususun yerine getirilmesi doğru olmadığı gibi, kabule göre de toplantıya çağrı gündeminin bulunmaması doğru olmamıştır."

[37] Saniye Betül Evgallıoğlu, **Anonim Şirketlerde Azınlık Hakları ve Azınlığın Korunması,** Antalya Bilim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Antalya, 2021, s.51.

[38] Onur Zorluer, Anonim **Şirketlerde Azınlık Haklarının Kötüye Kullanılmasına Karşı Çoğunluğun Korunması**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2020, s. 281.

(2) Mahkemenin Talebi Reddetmesi

Mahkemeye yapılan başvuru sonucu, yönetim kuruluna yapılması gereken başvurunun azlık tarafından birlikte hareket edilerek yapılmamış olduğu, başvuru belgesinde bizzat pay sahiplerinin veya temsilcilerinin imzalarının bulunmadığının tespit edilmesi, başvurunun noter kanalıyla yapılmadığının ya da başvuru sahiplerinin azlık olma koşulunu sağlamadığı, başvurunun kötüniyetli olduğunun ya da başvuru muhatabının usulüne uygun teşekkül etmiş ve varlığı devam eden bir kurul olmadığının tespiti, toplantıya çağrıya gerek görülmemesi hallerinde azlığın genel kurul toplantısının yapılması yönündeki talebi reddedilir. Redde ilişkin verilen karar da kesin niteliktedir.

3. İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu

İmtiyazlı pay sahipleri özel kurulunun toplantıya çağrılması TTK 454. madde ile etraflıca düzenlenmiştir.

İmtiyazlı pay sahibi statüsünün gelişmesi, farklı aşamalarda şirket organizasyonu içerisine katılan pay sahiplerinin üstlendikleri riskin ve sarf ettikleri emeğin farklı olması sebebiyle hakkaniyete uygun bir ayrım yapılması uygulamasına dayanmaktadır.[39] Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus, bu ayrıcalıktan "pay sahibinin" değil, "pay"ın yararlanmasıdır.

TTK 478/1 fıkrası uyarınca bu statü esas sözleşmeden kaynaklanabilir ya da daha sonradan imtiyazlı paya sahip olunması ile edinilebilir.

Anonim şirketler bakımından önemli bir yere sahip olan imtiyazlı pay sahipleri, adi payların bulunduğu ortamda ayrıcalıklı olarak belirlenen bir grubu temsil edebileceği gibi, birden fazla ayrıcalıklı pay grubunun bulunduğu ortamda diğer gruplara nazaran belli konularda ayrıcalıklı olan bir grubu da temsil edebilir.[40] Tanınan ayrıcalığın oy hakkı bakımından olması halinde genel kurul toplantılarında karar alınması aşamasında daha da önem kazanacaktır.

---

[39] Karslıoğlu, Genel Kurul, s. 40.

[40] Serkan Turgut, **Anonim Şirketlerde İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulunun İşleyişi**, TAAD, Yıl: 11, S: 39, 2019, Geliş Tarihi: 17.01.2019, Kabul Tarihi: 01.07.2019, s. 246. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/808401 (E.T. 01.10.2023)

İmtiyazlı pay sahipleri özel kurulu iki durumda toplanmaktadır. Toplanma sebeplerinden biri sahip oldukları ayrıcalıklı hakkın ihlal edilmesi diğeri ise özel kurulun onayına tabi bir kararın alınmış olmasıdır.

TTK 454/2 fıkrasında belirtildiği üzere, imtiyazlı pay sahipleri özel kurulunu toplantıya çağırma yetkisi, yönetim kuruluna ve imtiyazlı pay sahibine tanınmıştır.

TTK 454/3 fıkrası çerçevesinde, imtiyazlı pay sahipleri özel kurulu ile genel kurul kararları arasındaki ilişki ele alınmış ve genel kurul toplantısında alınan kararın onaylanması hususunda olumsuz oy kullananların en az yetersayıyı oluşturan sayıda imzalarını içeren bir listeyi genel kurul kararlarına karşı iptal davası açmak için yönetim kuruluna sunması gerektiği hükme alınmıştır. Açılacak davada, hasım gösterilecek taraf, genel kurul kararının onaylanması hususunda olumsuz oy kullanan pay sahipleri olacaktır.

TTK 454/4 fıkrası uyarınca, esas sözleşmenin değiştirilmesi hususunda, imtiyazlı pay sahipleri veya temsilcileri tarafından toplantı ve karar nisabına uygun bir şekilde olumlu oy kullanılması halinde ayrıca özel kurul toplantısının yapılmış olması aranmamaktadır.

Yetkililerce usulüne uygun olarak yapılan çağrıya rağmen kanunen belirtilen süre içerisinde özel kurulun toplanmaması halinde, genel kurul kararı onaylanmış sayılacaktır.

TTK 454/7 fıkrası uyarınca da, özel kurulun genel kurul kararını onaylamama kararına karşı, yönetim kurulunca dava açılacaktır. Özel kurul kararının iptali ile genel kurul kararının tescili talepli açılacak bu dava şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesinde özel kurul karar tarihinden itibaren bir aylık hak düşürücü süre içerisinde açılmalıdır.

4. Pay Sahipleri

Uygulamada yönetim kurulunun; karşıt menfaatler güden gruplar arasındaki anlaşmazlıklar, tüm yönetim kurulu üyelerinin istifası, kaza geçirmesi veya azlık haklarının kötüniyetli kullanımı gibi sebeplerle toplanamaması mümkündür.[41] Ancak bilhassa bu gibi durumlarda ekonomik birliğin devamı için yönetim kurulunun ve

[41] Bahtiyar ve Hamamcıoğlu, s. 42.

dolayısıyla genel kurulun toplanması gerekir. 6762 sayılı eski tarihli Türk Ticaret Kanunu[42] ile ise, pay sahiplerine, işlerin çıkmaza girdiği bu hallerde kurtarıcı bir rol üstlenebilecek bireysel olarak genel kurulu toplantıya çağırma yetkisi tanınmamıştır.

Genel kurul, ortaklığın devamı açısından kendine yüklenen pek çok görevin yanı sıra pay sahiplerinin paylarından doğan haklarını kullanma imkânı buldukları bir platform niteliği taşıdığından[43] TTK 410/2 fıkrası ile, tek bir pay sahibine, organ yokluğuna engel olabilmek amacıyla, yönetim kurulunun devamlı olarak toplanamadığı, toplantı nisabının oluşmasının mümkün olmadığı veya yönetim kurulunun mevcut olmadığı durumlarda[44] mahkemenin izni ile genel kurulu toplantıya çağrı yetkisi tanımıştır.

Hukukumuzda gerçek veya tüzel kişiler, pay veya pay senedine sahip olma şartı ile pay sahipliği sıfatını kazanır. Ekonomik bir değeri olan bir hak üzerinde malik sıfatı bulunan bu kişilere, geniş bir çerçeve dahilinde ortaklık bünyesinde yönetsel haklardan biri olan genel kurula katılma hakkının yanı sıra toplantının yapılması amacıyla çağrı hakkı da tanınmıştır.[45]

Pay sahiplerine tanınan bu haklar, esas sözleşme ile yaratılamayan, pay sahiplerinin rızası ile dahi aleyhine değiştirilemeyen ve kaynağı kanun olan vazgeçilmez nitelikte haklardır.[46]

Genel kurula katılma hakkı, uhdesinde soru sorma, görüşmelere katılma, oy kullanma ve önerge verme gibi farklı etki yaratan hakları barındırdığından pay sahipliği yetkilerinin tezahür ettiği bir platformdur. Her ne kadar toplantıya katılma yetkisi olan her kişinin toplantıda oy kullanma hakkının olmaması mümkünse de pay sahipleri aracılığıyla toplantı ortamının oluşturulmasına imkan tanınması son derece önemli bir yetkidir.[47]

---

[42] RG: 09.07.1956 S: 9353.

[43] Rüveyda Sürücü Karakaş, **Anonim Şirketlerde Genel Kurulun Yapısı ve İşleyişi**, Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Karabük, 2020, s. 46.

[44] Tülay Gökdemir Tamer, Anonim **Şirketlerde Oy Hakkının Kapsamı ve Etkisi**, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2021, s. 101.; Bekir Atik, **Örnek ve İçtihatlarla Anonim Şirketlerde Genel Kurul Toplantısı**, Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2013, s. 29.

[45] Elifnaz Yaşa Saydağ, **Anonim Şirketlerin Kendi Paylarını İktisap Etmesi**, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Yüksek Lisans Programı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2019, s. 100.

[46] Özge Karaege, **Anonim Şirketlerde Tek Pay Sahibinin Genel Kurulu Toplantıya Çağrı Yetkisi (TTK m. 410/II)**, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XIX, Y. 2015, Sa. 4, s. 84, 85. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/789042 (E.T. 03.10.2023)

[47] Tuğrul Ansay, **Anonim Şirketler Hukuku**, 3. Baskı, Sevinç Matbaası, Ankara, 1970, s. 153 (Anonim Şirketler).

TTK 415/1 fıkrası uyarınca, genel kurul toplantısına, yönetim kurulu tarafından düzenlenen hazır bulunanlar listesinde adı geçen pay sahipleri veya onların temsilcilerinin katılabileceği düzenlenmiştir.

Öğretide hakim olan genel görüşe göre, aynı zamanda bilgi edinme platformu olan genel kurul toplantılarında pay sahibi tarafından kendisine katılma yetkisi verilen temsilciler de bu yetkiyi kullanabilir.[48]

Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 30.07.2010 tarihli[49] kararında hazırun cetvelinde adı bulunan tüm pay sahiplerinin asaleten veya vekaleten genel kurul toplantısında kendisini temsil ettirebileceğini ancak yetkisiz temsil durumunda alınan kararların yoklukla malul olduğunu işlemiştir.

Genel kurulun toplantıya çağrılması konusunda pay sahibine tanınan yetki, pay sahibi tarafından münferiden kullanılabilecek nitelikte bir hak değildir. Bu hakkın kullanılabilmesi için pay sahibi tarafından mahkemeden izin almak gerekir. Bu hakkın kullanımına daha çok aslen genel kurulu toplantıya çağrı yetkisine sahip

[48] Neslihan Pelvan, **Anonim Şirketlerde Özel Denetim**, Kadir Has Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2020, s. 28.

[49] Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 30.07.2010 tarihli 2011/1-8 E. 2011/263 K. sayılı kararı;"… Halbuki somut olayda, davacı Şirketin 13.03.1999 tarihli olağan genel kurul hazırun cetvelinde tüm pay sahiplerinin asaleten ve vekaleten genel kurulu oluşturduğu belirtilmiş ise de; toplantıda bizzat yer almayan paydaş Kenan Hacınurioğlu'nu temsilen toplantıya Ş. Sezgin Tekin'in katılmasına ilişkin temsil belgelerindeki imzanın Kenan Hacınurioğlu eli ürünü olmadığı, Adli Tıp Kurumu Fizik İhtisas Dairesi'nin 07.12.2005 tarihli raporuyla belirlenmiştir.

Şu durumda Şirket ortaklarından Kenan Hacınurioğlu'nun geçerli bir temsil belgesiyle katılımı sağlanmadan yapılan 13.03.1999 tarihli genel kurul toplantısında, 370. Maddede öngörülen 'bütün pay sahipleri veya temsilcilerinin hazır olması' koşulu gerçekleşmediğinden; anılan genel kurul toplantısı ve bu genel kurulda alınan tüm kararlar baştan beri doğmamıştır, yoklukla maluldür. Dolayısıyla, 13.03.1999 tarihli genel kurulda ortaklar Bedia Hacınurioğlu, Kenan Hacınurioğlu ve Ahmet Talat Görgün'ün yönetim kuruluna seçimi ile Şirkete ait olan dava konusu taşınmazın satışı için yönetim kurulunun yetkili kılınmasına ilişkin olarak alınan kararlar da yoklukla maluldür. Böyle olunca hukuki anlamda mevcut olmayan yönetim kurulunca bir gün sonraki 14.03.1999 tarihli kararla ortaklar Bedia Hacınurioğlu, ve Ahmet Talat Görgün'ün tşınmaz satışını içerir şekilde müştereken yetkili kılınmaları da, yoklukla malul olan genel kurul toplantısına ve alınan kararlara geçerlilik kazandırmaz.

Öte yandan, davacı şirketin 22.07.2000 ve 30.08.2000 tarihli genel kurul toplantılarında, salt bilanço ve gelir gider tablosu onaylanmış olup, 13.03.1999 tarihli genel kurulda yapılan işlemin ibra edildiğine dair açıkça alınmış bir karar bulunmadığı gibi; sonradan verilmiş böyle bir muvafakatin varlığı söz konusu olsa dahi; baştan beri beri hiç doğmamış bulunan ve yoklukla malul bulunan 13.03.1999 tarihli genel kurul toplantısında yapılan işlemleri geçerli hale getirmeyeceği her türlü duraksamadan uzaktır.

Öyle ki, temyiz kudreti bulunmayan kişiler tarafından yapılan ve yoklukla malul butlanla hükümsüz olan işlemlere kanuni temsilcisinin izni veya muvafakati sıhhat kazandırmadığına göre; bundan da ileri, hiç doğmamış olan yoklukla malul genel kurul kararına sonradan verilen muvafakatle sıhhat kazandırılması olanağı bulunmamaktadır." UYAP Bilgi Sistemi (E.T. 31.05.2023)

olan yönetim kurulunun çeşitli sebeplerle toplanmadığı ya da karar alamadığı durumlarda rastlanmaktadır.

Pay sahiplerine tanınan bu hakkın kaynağı olan TTK 410/2 fıkrasında ya da sair mevzuatta mahkemeden alınacak iznin duruşmalı ya da duruşmasız verileceği konusunda bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu konuda açık bir hükmün bulunmaması, hakime konunun niteliğine göre değerlendirme yapma serbestisi sağlamaktadır. Niteliği gereği verilen karar kesindir.

Tek pay sahibine tanınan genel kurulu toplantıya çağrı hakkının, mahkemeden alacağı izin doğrultusunda kullanılması, birçok pay sahibi tarafından kötüniyetli olarak işleri aksatacak sıklıkla çağrı yapılmasını engellemeye yöneliktir.

Genel kurulun toplantıya çağrılması konusunda pay sahipleri tarafından dava açılması halinde yetkili ve görevli mahkeme, şirket merkezinin bulunduğu yer Asliye Ticaret Mahkemesi olacaktır. Ticaret mahkemesinin bulunmaması halinde o yer Asliye Hukuk Mahkemesi davayı görmekle yetkili olacaktır. Pay sahibi tarafından çağrı hakkının kullanımı sebebiyle dava açılması halinde, yetkili ve görevli mahkeme TTK 4/I-a bendi doğrultusunda belirlenir. Dolayısıyla bu davanın ticari dava niteliğinde bulunması görevli ve yetkili mahkeme belirlenirken göz önünde bulundurulur.[50]

5. Tasfiye Memurları

Genel olarak anonim şirketin sona erdiğini ifade eden tasfiye süreci; şirketler hukuku açısından daha özel bir anlatımla şirketin malvarlığının paraya çevrildiği, alacakların tahsil işlemlerinin yapılarak borçların ödendiği[51] tüm işlemlerin tamamlanmasından sonra şirket kaydının ticaret sicilinden silinmesiyle sonlanan süreçtir.

[50] Hilal Üner Özcan, **Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Genel Kurulu Toplantıya Çağırma Yetkisi**, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Özel Hukuk Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2017, s. 79.

[51] Karakaş, s. 47.

Esasen tasfiye süreci, mutlak surette yönetim kurulu ve genel kurulun varlıklarının sona erdiği bir süreç değildir. Tasfiye aşamasından önceki ve sonraki süreç arasındaki en belirgin fark, organların yetkilerinde meydana gelmektedir.[52] .

Tasfiye memurlarının ayrı bir organ olarak kabulü, tasfiye aşamasında genel kurul ya da yönetim kurulunun varlığının ortadan kalktığı anlamına gelmez. Bu aşamada genel kurul ve yönetim kurulunun faaliyetleri, tasfiye için gerekli olup tasfiye memurlarınca yapılamayan işlemler ile sınırlıdır. Bu durum, yönetim kurulu ya da genel kurul ile tasfiye memurları arasında hiyerarşik bir ilişki oluşturmamaktadır. Yine görevlendirilen tasfiye memurları da sınırsız bir yetkiye sahip olmayıp görev ve sorumluluk sınırları kanun koyucu tarafından emredici olarak belirlenmektedir. [53]

Tasfiye memurları, tasfiye sürecinde yapılması gereken iş ve işlemler için genel kurulu toplantıya çağırma yetkisini haizdir. Bu aşamada her iki organ arasındaki yetki ve görev sınırını, kurul tarafından yapılabilen ancak memurların yetkisi olmayan işlemler belirler.[54]

Tasfiye memurlarının bu aşamada yapacakları iş ve işlemler zaman zaman yönetim kurulu ile benzerlik gösterir. Tasfiye memurlarının hak ve sorumluluklarını düzenleyen ayrıca bir hüküm de olmadığından yönetim kurulunun hak ve sorumluluklarına ilişkin düzenlemeler, işin niteliğine uygun düştüğü ölçüde tasfiye memurları açısından uygulama alanı bulur.[55]

Tasfiye memurlarının atanması konusu TTK 536. madde ile hüküm altına alınmıştır. Tasfiye memurları esas sözleşme ile veya genel kurul kararı ile atanabilir. Esas sözleşme veya genel kurul kararı ile memur atanmamışsa, tasfiye işlemleri

---

[52] Serkan Ayyıldız, **Türk Ticaret Kanunu'nun Tasfiye Hükümleri Işığında Geçici 7. Maddeye Göre Anonim Şirketlerin Tasfiyesi**, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir, 2019, s. 59-60.

[53] Baraç, s. 123.

[54] Fatma Ünal, **Anonim Şirketlerde Tasfiye Süreci ve İşleyişi**, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sermaye Piyasası ve Ticaret Hukuku Yüksek Lisans Programı, İstanbul, 2019, s. 23.

[55] Selçuk Altıntaş, **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerin Tasfiyesi,** Doğuş Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2019, s. 87.

yönetim kurulunca yürütülür[56] ve bu durumda yönetim kurulu tasfiye memuru sıfatıyla genel kurulu toplantıya çağrı yetkisine haizdir.[57]

Tasfiye aşaması sadece şirketin malvarlığının paraya çevrildiği, alacakların tahsil işlemlerinin yapılarak borçların ödendiği bir aşamadan ibaret değildir. Bu süreçte şirketin malvarlığının ve haklarının korunması, defter ve belgelerin usulüne uygun bir şekilde korunması ve incelenmesi, diğer şirketlerin ve tasfiye sürecindeki şirketin ticari bilgileri korunarak pay sahiplerine bilgi verilmesi gereken kritik bir süreçtir. Dolayısıyla bu aşamada karar alınması gereken bazı hallerde, tasfiye memurları kadar genel kurul toplantısının da toplanması gerekliliğinin doğacağı ortadadır.[58]

TTK 410/1, 535/2 fıkraları ve BTY 9/6 fıkrası ile, tasfiye memurlarının genel kurulu görevleriyle ilgili konularla sınırlı olarak ve tasfiye işlerinin gerektirdiği konularda karar vermek üzere toplantıya çağırabileceği düzenlenmiştir. Tasfiye memurlarına genel kurulu toplantıya çağırma konusunda sınırlı olarak tanınan bu yetkinin kullanılabilmesi için tasfiye memurlarının atama işlemlerinin yapılması ve tasfiye işlemlerinin tasfiye memurları tarafından yürütülmesi şartları aranmaktadır.

Toplantıya çağrı konusunda tasfiye memurlarına tanınan bu yetki karşısında, TTK 553. maddesi kapsamında, tasfiye işlerinin gerektirdiği hususlar hakkında karar almak üzere genel kurulu toplantıya çağırması gereken tasfiye memurlarının bu yükümlülüğü yerine getirmediği takdirde, sorumluluğunun doğacağı düzenlenmiştir.

6. İflas İdaresi

İİK 223. madde gereği, iflas idaresi, iflas masasının yasal temsilcisi ve aynı zamanda iflas tasfiyesinin asıl organları arasında yer alan bir organıdır. Bu konuda yeterli bilgi ve tecrübeye sahip adaylar, birinci ve ikinci alacaklılar toplantısı tarafından önerilir ve icra mahkemesi tarafından üç kişinin seçilmesiyle iflas idaresi oluşturulur.

---

[56] Baraç, s. 124.

[57] Orhan Nuri Çevik, **Anonim Şirketler**, Gözden Geçirilmiş, Güncelleştirilmiş 4. Baskı, Ankara, 2002, s. 591, Hasan Karslıoğlu, **Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararları, Kararların Alınması ve Etkileri (Kararların Etkileri)**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2007, s. 174-175., Mehmet Cemil Türk, **Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının İptali**, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2018, s. 11

[58] Ünal, s. 17,18.

İflas idaresinin oluşturulmasının diğer yolu alacaklılar tarafından seçimin yapılmasıdır. Birinci alacaklılar toplantısında ya da ikinci alacaklılar toplantısında bu seçimin usulüne uygun bir şekilde yapılması sonucu iflas idaresinin oluşturulması mümkündür.

TTK 16/1 fıkrası gereği, tacir sayılan anonim ortaklık, iflas ettiğinde infisah haline girse de ortaklığın ehliyeti tasfiye süresince ve tasfiye amacına uygun olarak devam eder.[59] Anonim ortaklığın bir organı olmasa da iflas idaresine, anonim ortaklık malvarlığı üzerinde tasarruf ve temsil yetkisi tanınmaktadır. Bu aşamada iflas masasının kanuni temsilcisi konumunda olan iflas idaresi, her ne kadar TTK 410. maddesi uyarınca açıkça belirtilmese de, göreviyle ilgili konularda genel kurulu toplantıya çağrı yetkisine sahiptir. İflas idaresine genel kurulu toplantıya çağrı konusunda tanınan bu sınırlı yetkinin kaynağı ise İcra ve İflas Kanunudur.

Anonim şirketin iflas sebebiyle tasfiye durumunda olması halinde, İcra ve İflas Kanunu[60] 226/1 fıkrası ile tasfiye sürecinden iflas idaresinin sorumlu olacağı düzenlenmiştir. Dolayısıyla bu aşamada genel kurulu toplantıya çağrı yetkisi de iflas idaresine ait olacaktır.

İflas idaresi, sadakat yükümlülüğü içerisinde tanınan yetkileri kullanmak ve eksiksiz bir şekilde yüklenen görevleri ifa etmekle yükümlüdür. Genel kurulu toplantıya çağrı yetkisi de şartların oluşması halinde gecikmeksizin uygulanması gereken bir prosedürdür.

Koşulları oluşmasına rağmen çağrı hakkının kullanılmadığı hallerde, iflas idaresinin hukuki sorumluluğunu düzenleyen İİK 227/4 fıkrası ve cezai sorumluluğunu düzenleyen 227/5 fıkrası uygulama alanı bulacak hükümlerdir.

7. Kayyım

TMK 430. maddesinde "yönetim kayyımı" ve "temsil kayyımı" olmak üzere iki tür kayyımlığa yer verilmiştir. Konumuz bakımından anonim şirketlerde atanması için mahkemeye başvurulan kayyımlık türü, istisnai durumlar dışında temsil kayyımlığıdır.

[59] Baraç, s. 129.
[60] RG: 19.06.1932, S: 2128.

Anonim ortaklığa yönetim kayyımı atanmasını gerektirecek pek çok sebep olabilir. Anonim ortaklığın zorunlu organlarının toplanamaması, karar alamaması, bu eksikliklerin başka bir şekilde giderilememesi ya da bu organlardan birinin mevcut olmaması bu sebeplere örnek gösterilebilir.[61]

Anonim şirketler için yönetim kayyımı atanabilmesinin şartı malvarlığının yönetimden yoksun kalması ve bu yoksunluğun başka bir şekilde giderilememesi halidir. Nitekim Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 18.12.2018 tarihli 2017/2553 E. 2018/8029 K. sayılı kararı

> "*anonim şirkete kayyım atanmasının kural olarak şirketin organsız kalması halinde talep edilebilecek bir tedbir olduğu, 12/01/2017 havale tarihli ticaret sicil müdürlüğünden gelen cevap yazı ve aynı yöndeki bilirkişi raporuna göre davalı şirketin halen tasfiye halinde olduğu, tasfiye memuru olan yönetim kurulu üyelerinin görevlerinin devam ettiği, davalının organsız kalmasının söz konusu olmadığı, şirket organlarının görev başında oldukları, ... uyarınca kötü yönetim nedeniyle kayyım tayini talep edilemeyeceği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. ……. mahkemece uyulan bozma kararı gereğince hüküm verilmiş olmasına ve delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre, davacı vekilinin bütün temyiz itirazları yerinde değildir. Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davacı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONANMASINA…."*

şeklindeki ifadelere yer verdiği hükmü ile bu hususu doğrular niteliktedir.[62]

Ancak Kanun kayyıma tanınan genel kurulu toplantıya çağrı yetkisini açıkça belirtmemiştir. İlgili maddeler çerçevesinde, genel kurulu toplantıya çağrıya yetkili olanlar arasında kayyımın sayılmaması doktrinde farklı yazarlar tarafından eleştirilmektedir.[63]

Her ne kadar Hukuk Muhakemeleri Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu[64] uygulamasında kayyım tayini için görevli mahkeme Sulh Hukuk Mahkemesi olarak belirtilmişse de, anonim şirkete kayyım tayini bakımından görevli mahkeme; Yerleşik Yargıtay kararlarına[65] ve TTK 412. maddesine göre o yer Asliye Ticaret

---

[61] Pulaşlı, Şerh, s. 887.

[62] Anonim ve Limited Şirketlerde Kayyım Atanmasını Gerektiren Haller - Hansu Law Firm - Turkey Law Firm (E.T. 21.07.2023)

[63] Bu görüşler için bkz. Erdoğan Moroğlu, **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (Başlangıç Hükümleri, Ticari İşletme, Ticaret Şirketleri, Kıymetli Evrak ve Son Hükümler), Değerlendirme ve Öneriler,** İstanbul, 2012, S. 212. (Değerlendirme ve Öneriler), Şafak Narbay, **TTK Tasarısında Anonim Ortaklık Genel Kurulunu Toplantıya Davete Yetkili ve Görevli Olanlara İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi**, Hukuki Yorum ve Haber Dergisi, Sayı: 7, 2006, s. 180.

[64] RG: 17.12.2004 S:25673.

[65] Yargıtay 23. Hukuk Dairesi 07.12.2011 2011/3008 E. 2011/2367 K. sayılı kararı. "1) Dava, kooperatife kayyım tayini istemine ilişkindir.

Mahkemesi, müstakil olarak bu mahkemenin bulunmaması halinde Asliye Ticaret Mahkemesi sıfatıyla Asliye Hukuk Mahkemesidir.

II. ANONİM ŞİRKETLER GENEL KURULUNUN TOPLANTIYA ÇAĞRI ŞEKLİ, İÇERİĞİ VE SÜRESİ

A. Anonim Şirket Genel Kurul Toplantısına Çağrı Usulü

1. Çağrılı Genel Kurul

Genel kurul toplantılarının zamanında ve eksiksiz katılım ile gerçekleştirilmesinin önem arz etmesinin sebebi, genel kurulun yetkilerini ancak kanun veya esas sözleşme hükümlerine uygun olarak toplanması sonucu kullanabilmesidir.

Genel kurul, olağan ve olağanüstü olmak üzere iki şekilde toplanabilir. Bu sınıflandırma genel kurul toplantısının yapılış zamanına göredir. Her iki durumda da kural olarak kanunda belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde toplanılması gerekir.

Genel kurulun çağrılı ve çağrısız şekilde toplanması, davet şekline göre yapılan sınıflandırmanın; elektronik ve fiziki şekilde toplanması, icra ediliş yerine göre yapılan sınıflandırmanın bir sonucudur. Ancak çalışmamızda bu ayrımlar tek tek açıklanmamış konumuz açısından yeri geldiğinde gerektiği kadarıyla değinilmekle yetinilmiştir.

TTK 617. maddesinde belirtildiği üzere, genel hatlarıyla olağan genel kurul toplantısı, her faaliyet döneminin sonundan itibaren üç ay içinde yapılan, şirketin

---

1163 sayılı Kooperatifler Yasası' nın 98. maddesi uyarınca, bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde 6762 Sayılı TTK' nın Anonim Şirketlere ilişkin hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüştür. TTK' nın 4 ve 5. maddeleri uyarınca da bu davalar mutlak ticari dava sayılır. Yargıtay' ın yerleşik uygulamasına göre, Anonim Şirketlere kayyım tayini kararları Sulh Hukuk Mahkemesince değil müstakil Ticaret Mahkemesi olan yerlerde bu Mahkemelerde, olmayan yerlerde ise Asliye Hukuk Mahkemelerinde Ticaret Mahkemesi sıfatıyla görülüp sonuçlandırılması gerekir. Buna göre, Mahkemece görevsizlik kararı verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi doğru olmamıştır. SONUÇ: Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan nedenlerle, davacının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün, davacı yararına BOZULMASINA, … 07.12.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi." Yargıtay 17. HD 04.02.2011 2010/4225 E. 2011/810 K., Yargıtay 20. HD 06.10.2016 2016/4583 E. 2016/8641 K. sayılı kararları. kararara ma.yargitay.gov.tr (E.T. 21.07.2023)

işlem ve hesaplarının müzakere edildiği finansal açıdan gidişatın değerlendirildiği ve BTY 5. madde çerçevesinde belirlenen iş ve işlemlerin yapıldığı toplantıdır.[66]

Tüm pay sahiplerinin bir arada bulunarak fikir teatisinde bulunmasına imkan sağlayan karar mekanizması statüsündeki genel kurulun, toplantı dışında aldığı kararlar ortaklığın idaresi ve temsili yönünden bir işleve sahip değildir. Bu yönüyle de usulüne uygun bir toplantının yapılabilmesi için toplantıya çağrının eksiksiz olması daha da önem kazanır.

Pay sahiplerini, ilgili sayılan kişi ve kurumları harekete geçiren çağrının, şekil şartlarına uyularak yapılması sonucu kurulun toplanması, çağrılı genel kurul olarak nitelendirilir. Kanunkoyucu konunun önemine binaen çağrılı genel kurul hususunu TTK 414. maddesi çerçevesinde ayrıntılı bir şekilde düzenlemiştir.

> Buna göre, "*Genel kurul toplantıya, esas sözleşmede gösterilen şekilde, şirketin internet sitesinde ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanan ilanla çağrılır. Bu çağrı, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere, toplantı tarihinden en az iki hafta önce yapılır. Pay defterinde yazılı pay sahipleriyle önceden şirkete pay senedi veya pay sahipliğini ispatlayıcı belge vererek adreslerini bildiren pay sahiplerine, toplantı günü ile gündem ve ilanın çıktığı veya çıkacağı gazeteler, iadeli taahhütlü mektupla bildirilir.*"

Madde hükmünde belirtildiği üzere, esas sözleşmede belirtilen şekilde, internet sayfası bulundurma zorunluluğu olan şirketler açısından şirketin internet sitesinde ve TTSG'nde yapılacak ilanlar, usule uygun davet için aranan mutlak şartlardır. Bu durumun tek istisnası TTK 416. maddesi çerçevesinde düzenlenmiştir. Şöyle ki; bütün pay sahipleri veya temsilcilerinin hazır bulundukları toplantıda, toplantı yapılmasına ve karar alınmasına içlerinden hiçbirinin itiraz etmemesi halinde TTK 414/1 fıkrası çerçevesinde aranan şartlar sağlanmamış olsa dahi, geçerli bir toplantının varlığı kabul edilir.

Bu şartlara uyulmaksızın yapılan çağrı sonucunda toplanan genel kurul kararlarının yokluk, iptal edilebilirlik yaptırımları ile karşılaşması kaçınılmazdır. İptal edilebilirlik yaptırımı için yokluk yaptırımının uygulanacağı durumlar kadar ağır usule aykırılıkların olmaması ve esas sözleşmede belirtilen çağrı usullerine de uyulmaması gerekir.[67]

---

[66] Şükriye Dönmez Aslan, **Anonim Şirketlerde Borca Batıklık Sonucunu Doğurmayan Sermaye Kaybı Hallerinde (TTK 376/1, TTK 376/2) Yönetim Kurulunun Görev ve Sorumlulukları,** Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi Özel Hukuk Anabilim Dalı, Ankara, 2021, s. 58.

[67] Baraç, s. 59.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 19.12.2017 tarihli kararına[68] konu olan somut uyuşmazlıkta, TTK 453. maddede ana sözleşme değişikliğinin eski ve yeni metinlerinin Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilmemesi ve davacıya iadeli taahhütlü mektupla bildirilmemesini çağrıya ilişkin bir eksiklik olarak değerlendirip, tek başına alınan kararın iptali sonucunu doğurmayacağına ancak davacıya iptal davası açma hakkı vereceğine hükmetmiştir.

[68] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 2016/3299 E. , 2017/7390 K. "İçtihat Metni" "Davacılar vekili, davalı şirketin 31/01/2014 tarihinde yapılan genel kurul toplantısında alınan kararların batıl olduğunun tespiti ile iptalini talep ve dava etmiştir. Davalı vekili, dava konusu genel kurul kararlarının iptali şartlarının oluşmadığını savunarak, davanın reddini istemiştir. Mahkemece iddia, savunma, toplanılan deliller, bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamına göre, ana sözleşmenin 7. maddesinin değişikliğine dair gündemin 4. m. uyarınca alınan genel kurul kararının, TTK'nın 445 vd. hükümlerince iptali gerektiği gerekçesiyle, davanın kısmen kabulü ile, davalı şirketin 31/01/2014 tarihinde gerçekleştirilen olağan genel kurul toplantısında ana sözleşmenin değişikliğine dair 3 nolu kararın iptaline karar verilmiştir. Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir. Davacı tarafça, davalı şirketin 31/01/2014 tarihli genel kurul toplantısında alınan kararların batıl olduğunun tespiti, aksi halde iptali istemi ile açılan davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Ancak, benimsenen bilirkişi görüşü doğrultusunda dava konusu genel kurul toplantısının 3 nolu, ana sözleşmenin "payların devri" başlıklı 7. maddesinin değiştirilmesine dair kararın, TTK 445. maddesi uyarınca kanuna aykırı olduğu gerekçesiyle iptaline karar verilmiş ise de, TTK 453. maddesine göre "Genel kurul, esas sözleşmenin değiştirilmesi için toplantıya çağrıldığı takdirde; 333'üncü madde uyarınca Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın izninin alınmasının gerekli olduğu şirketlerde izni alınmış, diğer şirketlerde, yönetim kurulunca karara bağlanmış bulunan değişiklik taslağının, değiştirilecek mevcut hükümlerle birlikte 414 üncü maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinde belirtildiği şekilde ilanı gerekir. Genel kurulun kararına 421 inci maddede öngörülen nisaplar uygulanır.", TTK. 414/1 maddesinde "Genel kurul toplantıya, esas sözleşmede gösterilen şekilde, şirketin internet sitesinde ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayımlanan ilanla çağrılır. Bu çağrı, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere, toplantı tarihinden en az iki hafta önce yapılır. Pay defterinde yazılı pay sahipleriyle önceden şirkete pay senedi veya pay sahipliğini ispatlayıcı belge vererek adreslerini bildiren pay sahiplerine, toplantı günü ile gündem ve ilanın çıktığı veya çıkacağı gazeteler, iadeli taahhütlü mektupla bildirilir." Yine, 6102 sayılı TTK "İptal sebepleri" başlıklı 445. maddesine göre de, "446 ncı maddede belirtilen kişiler, kanun veya esas sözleşme hükümlerine ve özellikle dürüstlük kuralına aykırı olan genel kurul kararları aleyhine, karar tarihinden itibaren üç ay içinde, şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesinde iptal davası açabilirler.", "İptal davası açabilecek kişiler" başlıklı 446/1-b maddesinde "Toplantıda hazır bulunsun veya bulunmasın, olumsuz oy kullanmış olsun ya da olmasın; çağrının usulüne göre yapılmadığını, gündemin gereği gibi ilan edilmediğini, genel kurula katılma yetkisi bulunmayan kişilerin veya temsilcilerinin toplantıya katılıp oy kullandıklarını, genel kurula katılmasına ve oy kullanmasına haksız olarak izin verilmediğini ve yukarıda sayılan aykırılıkların genel kurul kararının alınmasında etkili olduğunu ileri süren pay sahipleri..." hükmü mevcuttur.
Bu açıklamalardan sonra somut olaya gelindiğinde TTK 453. maddesinde ana sözleşme değişikliğinin eski ve yeni metinlerinin Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilmemesi ve davacıya iadeli taahhütlü mektupla bildirilmemesi çağrıya ilişkin bir eksiklik olup, tek başına alınan kararın iptali sonucunu doğurmaz. Davacıya iptal davası açma hakkı verir. Bu itibarla, TTK 446/1-b ve 445. madde koşullarının gerçekleşip gerçekleşmediği irdelenerek ve anılan kararın müktesep bir hakkı ihlal edici mahiyette olup olmadığı da değerlendirilerek hasıl olacak sonuca göre bir karar vermek gerekirken yanılgılı değerlendirmeye dayalı, yazılı şekilde hüküm tesisi doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir.
SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile kararın davalı yararına BOZULMASINA, ödediği peşin temyiz harcının isteği halinde temyiz edene iadesine, 19/12/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi." karararama.yargitay.gov.tr (E.T. 13.11.2023)

BTY 10/1 fıkrası ile, elektronik ortamda genel kurul toplantılarına katılma sistemini uygulayan şirketler açısından elektronik genel kurul sisteminde toplantı için uyulması gereken çağrı prosedürü ayrıca düzenlenmiştir. Fıkra kapsamında aranan çağrı şartlarının sağlanmaması da alınan genel kurul kararlarının hükümsüzlük yaptırımları ile karşı karşıya kalmasına neden olacaktır.

2. Çağrısız Genel Kurul

Genel kurulun çağrısız toplanması, pay sahibi ve temsilcilerin hiçbir çağrı yapmaksızın toplanması olmayıp bazı ilanlar yapılmaksızın ancak yine yönetim kurulunun çağrısı üzere toplanması olarak anlaşılmalıdır.[69] Dolayısıyla çağrısız genel kurulun, yönetim kurulunun toplantının yer, saat ve içeriği hakkında bilgiler ihtiva eden çağrısı üzerine olağan ve olağanüstü olarak toplanması mümkündür. Bu toplantılarda pay sahipleri ve temsilcilerin eksiksiz olarak toplanması ve yine çağrılı genel kurul toplantılarında olduğu gibi görüşme ve karar yetersayısı, toplantı tutanağı gibi hususlara uymaları gerekir.

BTY 18/2 fıkrası uyarınca genel kurul toplantısına katılım sağlamanın bir başka koşulu, toplantıya katılacak gerçek kişilerin kimlik, tüzel kişi vekillerinin ise vekaletname ibraz etmeleri gerektiğidir.

ETTK döneminde çağrısız genel kurul toplantısı hususunda geçerli olan hüküm ve uygulama güncel TTK döneminde de geçerlidir.[70]

---

[69] Bilgili ve Demirkapı, s. 217.

[70] Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 30.07.2010 tarihli 2011/1-8 E. 2011/263 K. sayılı kararı; "…Anonim şirketlerde genel kurulun toplantıya ne şekilde ve hangi merasime tabi olarak çağrı yapılacağı 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 368. maddesinde düzenlenmiş bulunmaktadır. Emredici nitelikte olan bu madde hükmüne göre, usulüne uygun bir çağrının kabul edilebilmesi için, toplantıya davetin Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilmesi gerekir. Zira, yönetim kurulunca toplantıya katılması arzu edilmeyen ve genel kurulun seyrini etkileyebilecek bir kısım ortaklara çağrı yapılmadan toplanan genel kurulda alınan kararların hukuki himaye görmesinin kabulü olanaksızdır.
Ancak; bu eksikliğe rağmen, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 370. maddesi gereğince bütün payların sahipleri veya temsilcileri toplantıya iştirak etmiş iseler, bu şekilde yapılan çağrı üzerine toplanan genel kurulun yasaya uygun olarak yapıldığı ve alınan kararların geçerli olduğu kabul edilmektedir. Bir başka ifadeyle, kanunda aranan usulüne uygun ilan koşulu yerine getirilmediği bir durumda, 370. madde uyarınca bütün paydaşların veya temsilcilerinin genel kurula katılımının da gerçekleşmemesi halinde, genel kurulda alınan bütün kararlar hükümsüz ve geçersizdir, yoklukla maluldür.
Somut olayda, davacı Şirkete ait 13.03.1999 tarihinde yapılan genel kurul toplantısına davet ilanının yapılmadığı, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Müdürlüğü'nün 23.04.2004 tarihli cevabi yazısından açıkça anlaşılmakla, 368. madde kapsamında kanuna uygun bir genel kurul

TTK 416/1 fıkrası uyarınca, çağrısız genel kurul toplantısı için pay sahipleri ya da temsilcilerden birinin dahi itirazda bulunmaması şartı aranmıştır.

TTK 416/2 fıkrası ise, bu toplantılar esnasında sermayenin yüzde yüzünün asaleten veya temsilciler aracılığıyla oybirliği ile gündeme madde eklenebileceğini ve aksine esas sözleşme hükümlerinin geçersiz olduğunu düzenlemiştir. Dolayısıyla çağrısız genel kurul toplantılarında gündeme bağlılık kuralı işlemez.[71]

Çağrısız genel kurul toplantılarına katılımın eksiksiz sağlanması halinde, pay sahibi veya temsilciler, sonrasında toplantıya çağrı yapılmadığı gerekçesiyle iptal davası açamaz. Ancak bu toplantı esnasında bir karara muhalif oy kullanarak muhalefetini tutanağa yazdıran kişinin, kararın esas sözleşmeye veya dürüstlük kuralına aykırılık teşkil ettiği gerekçesiyle iptal davası açma hakkı saklıdır.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 07.10.2004 tarihli kararında[72],

> *"TTK'nın 369. maddesinde, genel kurulu toplantıya davete dair olan ilan veya davet mektuplarında gündemin gösterilmesinin gerektiği ve gündemde gösterilmeyen hususların ise müzakere edilemeyeceği düzenlenmiş olup, gündemde olmayan hususların görüşülerek karara bağlanması halinde bu kararların batıl olmayıp iptali istenebilir karar olduğu Dairemizin kökleşmiş kararlarında vurgulanmıştır. TTK'nın 370. maddesinde ise, anonim şirketlerde bütün pay sahipleri veya temsilcileri, aralarında biri itirazda bulunmadığı takdirde genel kurul toplantılarına dair olan diğer hükümler saklı kalmak şartıyla, çağrı hakkındaki merasime riayet edilmeksizin de genel kurul olarak toplanabileceği düzenlenmiştir. Diğer bir anlatımla, anılan yasa hükmünden de anlaşılacağı üzere, kanunkoyucu çağrısız bir genel kurulun var sayılmasını, bütün pay sahipleri veya temsilcilerinin hazır bulunmaları ve pay sahiplerinin bu toplantı şekline itiraz etmemiş bulunmaları şartlarının gerçekleşmesi durumunda kabul etmektedir. Tek bir payın sahibi veya temsilcisi bulunmaz veya toplantıyı terk ederse, ya da katılıp toplantı şekline itiraz ederse, bir genel kurulun gidişini etkileyebilecek durumda olup olmaması da durumu değiştirmez. (Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu, TTK.nuna Göre Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, Ankara, 1993 Bası, s. 76)"*

şeklindeki anlatımıyla, çağrısız genel kurulun toplanma koşullarını eksiksiz sağlaması hususu üzerinde durulmuştur.

---

toplantısından söz edilmesi olanaksızdır. Diğer yönüyle, 370. madde kapsamında; ilana ilişkin geçersizliği ortadan kalkması ve genel kurul ile bu toplantıda alınan kararların geçerli kabul edilebilmesi için, az yukarıda da açıklandığı üzere, tüm paydaşlarının ya da temsilcilerinin toplantıya iştiraki zorunludur." UYAP Bilgi Sistemi (E.T.31.05.2023)

[71] Eyuboğlu, s. 13

[72] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 07.10.2004 Tarihli, 2007/9230 E. 2008/13370 K. sayılı kararı. UYAP Bilgi Sistemi (E.T.31.05.2023)

3. Genel Kurul Toplantısı Çağrısının İçeriği

Çağrının içeriği hakkında TTK'da açıkça bir düzenleme bulunmasa da, bu hususa BTY 11. maddesinde ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir.

BTY 11. maddesinde çağrının içeriğine ilişkin olarak,

> *"1) Genel kurulun toplantıya çağrılmasına ilişkin ilanlarda ve pay sahiplerine gönderilecek mektuplarda;*
> *a) Toplantı günü ve saati,*
> *b) Toplantı yeri,*
> *c) Gündem,*
> *ç) Gündemde esas sözleşme değişikliği var ise değişen maddenin/maddelerin eski ve yeni şekilleri,*
> *d) Çağrının kimin tarafından yapıldığı,*
> *e) İlk toplantının herhangi bir nedenle ertelenmesi üzerine genel kurul yeniden toplantıya çağrılıyor ise, erteleme sebebi ile yapılacak toplantıda yeterli olan toplantı nisabı,*
> *f) Olağan toplantı ilanlarında; finansal tabloların, konsolide finansal tabloların, yönetim kurulu yıllık faaliyet raporunun, denetleme raporunun ve yönetim kurulunun kar dağıtım önerisinin şirket merkez ve şube adresleri belirtilmek suretiyle anılan adreslerde pay sahiplerinin incelenmesine hazır bulundurulduğu,*
> *(2) Yapılacak ilanlarda, genel kurul toplantısında kendisini vekil vasıtasıyla temsil ettirecekler için vekaletname örneklerine de yer verilir."* denmektedir.

İmtiyazlı pay sahipleri yönünden ise TTK 454/1 fıkrası çerçevesinde, çağrının içeriği, genel kurulun esas sözleşmenin değiştirilmesine, yönetim kuruluna sermayenin arttırılması konusunda yetki verilmesine dair kararları ile yönetim kurulunun sermayenin arttırılmasına ilişkin kararları olarak belirlenmiştir.

Genel kurul kararlarının dış ilişkide etkili olması istisnai bir durum olsa da, iç ilişkide son derece belirleyici işleve sahiptir. Olumsuz oy kullanıp kullanmaması ya da toplantıda hazır bulunup bulunmaması fark etmeksizin tüm pay sahiplerini bağlayan bu kararların alınacağı toplantının, içeriği hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olunmasının sağlanması son derece önemlidir.

Bu sebeplerle, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 30.05.2013 tarihli kararında[73] da işlendiği üzere, gündemin toplantıdan önce belirlenmesi ve toplantıda toplantı

[73] Altaş, Anonim Şirketler Açıklamalı, 158-159.; Yargıtay 11. HD 30.05.2013 tarihli 2012/17040 E. 2013/11299 K. sayılı kararı, "Özet; Gündemin birinci maddesinde yer alan divan heyeti seçiminin yapılmasından sonra divan başkanlığına verilen önerge ile dört madde halinde belirtilen hususların gündeme alınmasının teklif edilmesi, önergelerin gündeme alınıp alınmamasına dair oylama yapılması, yapılan oylama sonucunda verilen yazılı önergenin dördüncü maddesinin gündeme alınmasının reddedilmesi, diğer önergede yer alan üç maddenin gündeme alınmasının kabul edilmesi genel kurulda alınan kararların iptalini gerektirmez.

başkanı tarafından gündem maddelerinin açık ve anlaşılabilir şekilde anlatılması, soru sorulması halinde derhal veya gerekli hazırlık yapıldıktan sonra soruların eksiksiz cevaplanması[74] ve en nihayetinde gündemde belirlenen işlemlerin usulüne uygun bir şekilde gerçekleştirilmesi gerekir.

BTY 10/3 fıkrası gereği, çağrısı yapılan ilk toplantıda nisabın temin edilememesi halinde, genel kurul aynı usulle yeniden toplantıya çağrılır. Bu durumda ilk toplantının ilan metnine, nisabın sağlanamaması halinde yapılacak ikinci toplantının çağrısına dair konulan hükümler geçersiz sayılacaktır.

4. Toplantı Zamanı ve Yeri

a. Toplantı Zamanı

Şirketler hukuku açısından esas olan uygulamalardan biri, genel kurul toplantısının yapılacağı tarihten belli bir süre önce toplantıya ilişkin çağrının yapılmasıdır. Ayrıca genel kurul toplantısına ilişkin bilgi ve belgelerin de hak

---

Davacı vekili, müvekkillerinin … Otel Turizm A.Ş.'nin pay sahipleri olduğunu, müvekkillerine gönderilen yazı ile, davalı şirketin 2006-2007 yılı olağan genel kurul toplantısında, 26.12.2008 tarihinde saat 14:00'te şirket merkezinde yapılacağının bildirildiğini, toplantı gündeminde olan hususların da bildirildiğini, olağan genel kurul toplantısının belirtilen saat ve yerde yapıldığını, gündemin birinci maddesinde yer alan divan heyeti seçiminin yapılmasından sonra müvekkilleri adına divan başkanlığına verilen önerge ile dört madde halinde belirtilen hususların gündeme alınmasının teklif edildiğini, önergenin TTK 336. Maddesine uygun olduğunu, oylama yapılmaksızın gündeme alınması gerektiği yolundaki Bakanlık komiseri görüşüne rağmen, önergelerin gündeme alınıp alınmamasına dair oylama yapılmasına başlanıldığını, yapılan oylama sonucunda verilen yazılı önergenin dördüncü maddesinin gündeme alınmasının 37.000 kabul oyuna karşılık 51.000 oyla reddedildiğini, diğer önergede yer alan üç maddenin gündeme alınmasının kabul edildiğini, yapılan işlemin yasaya ve iyi niyet kurallarına aykırı olduğunu ileri sürerek … Otel Turizm A.Ş.'nin 26.12.2008 tarihinde saat 14:00'te şirket merkezinde yapılan olağan genel kurul toplantısında alınan kararların iptaline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.
Davalı vekili, davanın reddini istemiştir.
Mahkemece iddia, savunma, benimsenen bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamına göre, 26.10.2008 tarihinde yapılan 2006-2007 yılları olağan genel kurul toplantısında alınan kararların iptalini gerektirecek bir durum bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.
Kararı davacılar vekili temyiz etmiştir.
Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre davacılar vekillerinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.
Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davacılar vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün onanmasına, …, 30.05.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi."

[74] Eda Akış, **Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Mali Hakları ve Genel Kurulun Bu Haklar Üzerindeki Yetkisi (Say On Pay)**, İstanbul Kültür Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2022, s. 62.

sahiplerinin incelemesine hazır bulundurulması gerekir. Böylelikle pay sahiplerinin toplantı öncesinde hazırlık yaparak daha aktif katılımı sağlanmış olacaktır.

Çağrıda toplantının yapılacağı saat yanılgıya mahal bırakmayacak şekilde açıkça yazılmalı, pay sahiplerinin katılım sağlayabileceği uygun bir saat belirlenmelidir. Sabah çok erken ya da gece çok geç bir saatte toplantı yapılacağının belirlenmesi TMK 2. maddesi bağdaşmayan bir uygulama olacaktır.

Toplantının yapılacağı gün de çelişkisiz bir şekilde çağrı aracılığıyla tüm pay sahiplerine iletilmelidir. Toplantının hafta içi veya hafta sonu yapılması konusunda sınırlayıcı bir düzenleme bulunmamaktadır.

Çağrıya ilişkin ilan ve mektupta toplantının yapılacağı yer ve zamanın yeterli bir şekilde gösterilmemesi bu çağrı sonrası toplanan genel kurulda alınan kararların iptal edilebilirliğine neden olacaktır.[75]

Aynı zamanda TTK 409. maddesinde, olağan genel kurul toplantısının her faaliyet dönemi sonundan itibaren üç ay içinde yapılacağı, olağanüstü genel kurul toplantısının ise, gerektiği takdirde yapılabileceği düzenlemektedir.

b. Toplantı Yeri

Genel kurul toplantısı şirket merkezinin bulunduğu mülki idare birimi sınırları içinde yapılır. Bu hususta esas sözleşmede aksine bir hükme yer verilmesi de mümkündür. Esas sözleşme ile toplantının yapılacağı yerin açıkça düzenlenmemesi halinde, bu yer toplantıya çağrı yapanlarca belirlenecektir.[76]

Toplantı şirket merkezinin bulunduğu yerde yapılacaksa da, çağrı içeriğinde toplantının hangi adreste yapılacağının açıkça, yanış anlamaya mahal vermeyecek şekilde yazılmalıdır. Bu adres belirlenirken pay sahiplerinin toplantıya katılmasına engel olmaya yönelik adres seçimi yapılması, ilerleyen aşamada alınan kararların dürüstlük kuralına aykırılığı sebebiyle iptal davasına konu olmasına neden olabilir.

Nitekim Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 08.05.2018 tarihli kararında[77] iptal davasına konu olan somut olayda, toplantının belirlenen yer, gün ve saatte

[75] Moroğlu, Hükümsüzlük, s. 102.
[76] Atik, s. 27.
[77] Rıdvan Alkan, **TTK Bağlamında Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının İptali**, Doğuş Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, 2021, s. 9.**;** Yargıtay 11. HD 08.05.2018 tarihli, 2016/10556 E., 2018/3303 K. sayılı kararı.

yapılmadığı sebebiyle o toplantıda alınan genel kurul kararlarının iptaline karar verileceği hususunu vurgulamıştır.

III. ANONİM ŞİRKETLER GENEL KURULUNUN TOPLANMASI

A. Genel Kurul Toplantısı Öncesinde Yapılacak İşlemler

1. Çağrılı Genel Kurul Toplantısı İçin Gereken İlanın Yapılması

Genel kurulu uyarıcı bir işleve sahip olan toplantıya çağrı usulü ve süreci, geçerli bir genel kurul kararının varlığı için kanunda ve esas sözleşmede düzenlenen şekilde tüm pay sahiplerinin toplantıdan haberdar olmasının[78] ilk ve en temel basamağıdır.

TTK "Çağrının Şekli" başlığı altında 414. maddede genel kurulun toplantıya, esas sözleşmede gösterilen şekilde, şirketin internet sitesinde ve TTSG'nde yayımlanan ilanla çağrılacağını düzenlemiştir. Geçerli bir çağrının varlığı için ilanların hepsinin birlikte yapılması arandığından söz konusu ilanlar arasında seçimlik bir ilan uygulamasının kabulü mümkün olmayacaktır.[79]

Genel kurul toplantılarına çağrı usulünü düzenleyen BTY 10. maddesi çerçevesinde yapılması gereken iş ve işlemlere yer verilmiştir. Bu madde kapsamında çağrının, toplantıya elektronik ortamda katılma sistemini uygulayan şirketlerde elektronik genel kurul sisteminde de yapılacağına yer verilmiştir.

a. Çağrıya İlanın Esas Sözleşmede Gösterilen Şekilde Yapılması

TTK 414/1 fıkrası uyarınca, ilk şart esas sözleşmede gösterilen şekilde yapılacak bir ilanın varlığıdır.[80]

---

[78] Hasan Pulaşlı, **Şirketler Hukuku Genel Esaslar**, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı, Ankara, 2016, s. 368. (Şirketler). Bu hususta bkz. Bahtiyar ve Hamamcıoğlu, s. 37.

[79] Direnç Akbay, Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Genel Kurulunun Toplanma ve Karar Alma Esasları, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2010, s. 69.

[80] Benzer minvalde bir düzenlemeye TTK m. 576/1-e bendinde de yer verilmiş buna göre, limited şirketlerde esas sözleşmenin içeriğinde aranan zorunlu unsurlar arasında şirket tarafından yapılacak ilanların şekli de sayılmıştır.

İlanın kime yöneltileceği konusunda bir açıklık olmasa da, ilanın muhatabının ortaklar ve ortaklar dışındaki kimseler olduğunun kabulü gerekir.[81] İlanın şekli konusunda, teknolojik gelişmelerin getirisi olan faks, e- posta gibi farklı platformlar ve yöntemler üzerinde karar kılınması mümkündür. Ancak ilanın şekli belirlenirken ilerleyen süreçte açılması mümkün olan davalarda ispat açısından kolaylık sağlamasına dikkat edilmesinde fayda vardır.[82]

Şirketlerin anayasası niteliğinde olan esas sözleşmede çağrı şekli bakımından birtakım düzenlemeler yapılması mümkündür. Örneğin esas sözleşmede çağrının ulusal veya yerel nitelikteki bir gazetede yapılacağı konusunda ya da ilanı yapılacak gazetenin tirajı konusunda belirleme yapılabilir.

Kanunda öngörülen çağrı usulü dışında bir usulün mutlaka şirketler tarafından benimsenmesi zorunluluğu söz konusu değildir. Bu sebeple çağrı usulü konusunda şirketlere esas sözleme ile birtakım düzenlemeler yapma serbestisinin mutlaka başkaca bir çağrı usulü benimsenmesi şeklinde yorumlanmaması gerekir.

b. Web Sitesinde İlân Yapılması

TTK 1524/1 fıkrası çerçevesinde, 397/4 fıkrası uyarınca denetime tabi olan sermaye şirketlerinin, kuruluşlarının ticaret siciline tescili tarihinden itibaren üç ay içinde bir internet sitesi açma zorunluluğu olduğuna yer verilmiştir. Sitenin belirlenen bölümlerinin ortaklıkça yapılacak ilanlar ve genel kurul tarafından yapılması gereken çağrılar için ayrılması gerekir.

İnternet sitesi açma, ilanlar ve çağrıların yapılması için sitenin belirlenen bölümünün ayrılması hususunun emredici şekilde düzenlenmesinin sebebi, pay sahiplerinin bilgilendirilmesini güvence altına almaktır.

Bu husus özellikle SPK'ya tabi şirketler bakımından önem arz eder. Şöyle ki; bu şirketlerde küçük yatırımcıların payları çoğunlukla hamiline yazılı pay statüsündedir. İnternet sitesinde ilan yapılması zorunluluğunun ön görülmesinin sebebi, ticaret sicil gazetesine bakmayan pay sahibinin genel kurul toplantısına yapılan çağrıdan haberdar olmaması ihtimalini en aza indirgemektir.

[81] Halil Arslanlı ve Hayri Domaniç, **Ticaret Kanunu Şerhi**, C. IH, İstanbul, 1989, s. 108.
[82] Akbay, s. 68.

c. Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde İlân Yapılması

TTK 414/1 fıkrası uyarınca, aranan son şart ilanın TTSG'nde yapılmasıdır. Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Yönetmeliği 13. maddede bildirildiği üzere, gazetede yayımlanacak ilanlar, Müdürlüğün adresine iadeli taahhütlü olarak posta veya kargo yoluyla gönderilebilir veya ilgililerce elden verilebilir. İlanlar, yazılı bir metnin bir yerden diğer bir yere ulaşmasına imkan veren faks, telgraf, e-mail ve benzeri iletişim araçlarıyla da Müdürlüğe bildirilebilir.

Yönetim kurulunun ilanın usulüne uygun bir şekilde yapılması hususunda pay sahiplerinden birini görevlendirmesi mümkündür. Görevlendirilen kimsenin evrakları eksiksiz bir şekilde Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi Müdürlüğüne teslim etmesi gerekir.

Aranan ilan şartlarından birinin eksik olması halinde, amaçlanan hukuki hedefe varılamayacağından işlemler şekil kurallarına bağlanan çeşitli yaptırımlar ile karşı karşıya kalır.

d. Çağrılı Genel Kurul Toplantısı İçin Gereken İadeli Taahhütlü Mektubun Gönderilmesi

Hukuken sonuç doğuran bir çağrının varlığı için TTK 414. maddesi çerçevesinde aranan ilan şartlarının yanı sıra, pay sahiplerine toplantı günü ve gündemi ile ilanın çıktığı ve çıkacağı gazeteleri bildiren iadeli taahhütlü bir mektupla toplantının bildirilmesi gerekir. Bahsi geçen pay sahiplerinde aranan nitelik pay defterinde yazılı olmaları ya da önceden ortaklığa pay senedi veya pay sahipliği sıfatını ispatlayan belge vermeleridir.

6762 sayılı Kanun'da ilgililere gönderilecek mektubun taahhütlü olması aranmışken, yeni düzenlemede, iadeli taahhütlü olması aranmıştır.[83] Yine 6762 sayılı Kanun'da taahhütlü mektubun muhatabı olarak yalnızca nama yazılı pay senedi hamilleri düzenlenmişken yeni Kanun ile isabetli olarak bu düzenlemeden vazgeçilmiş ve önceden ortaklığa pay senedi veya pay sahipliğini ispatlayıcı belge vererek adreslerini bildiren tüm pay sahiplerine bu bildirimin yapılacağı

[83] Pulaşlı, Şerh, C. I, s. 890.

öngörülmüştür. Şüphesiz bu düzenleme ile, pay sahiplerine bilgi alma hakkını aktif olarak kullanma imkanı da sağlanmıştır.[84]

Usulüne uygun şekilde hazırlanan çağrı mektubunun geçerli sayılması için sınırlı sayım ile belirtilen muhataplara veya temsilcilerine gönderilmesi yeterlidir.[85] Nitekim Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 14.09.2017 tarihli kararında bu hususa değinmiştir.[86]

2. İlan Yapılması ve Davet Mektubunun Gönderilmesi İçin Belirlenen Süre

TTK 414/1 fıkrası çağrının, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere toplantı tarihinden en az iki hafta önce yapılacağını düzenlemiştir. Söz konusu hüküm, nispi emredici hüküm niteliğinde olup çağrının daha uzun bir süre öncesinde yapılması da mümkündür. Ancak her ne kadar toplantı tarihi öncesi çağrı için kısıtlayıcı bir düzenleme olmasa da kanun metnini de göz önünde bulundurarak makul bir süre öncesinde çağrı yapılması daha uygun olacaktır.

Kanunda pay sahiplerine gönderilecek iadeli taahhütlü mektup için bir sürenin düzenlenmediği görülmektedir. Öğretide bu hususta pay sahiplerinin

---

84 H. Ercüment Erdem, Türk Ticaret Kanunu'nun Anonim Şirketler Genel Kurulları İçin Getirdiği Yenilikler**, Türk Ticaret Kanunu ile İlgili Makaleler (2009-2016**), İstanbul, 2017, s. 420.

85 Erdoğan Moroğlu. **Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü**, Güncellenmiş Dokuzuncu Baskı, İstanbul, 2020, s. 155 (Hükümsüzlük).

86 İbrahim Bektaş ve İfakat Balık, **Kararlar**, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, C. XXXIII, S. 4., Ankara, Aralık 2017, S 330-332; Yargıtay 11. HD, 14.09.2017, 2016/5136 E., 2017/4389 K. sayılı kararı " … davacılar, ilk olarak genel kurula çağrının usulüne uygun olmadığı sebebine dayanarak genel kurulda alınan kararların iptalini talep etmiştir. Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda, davacıların hazirun cetvelinde kayıtlı adreslerinin "M. Buyruk Cad. Kahraman Bey Apt. No. 25/2 Malatya", gönderilen APS evrakında yer alan adresinin ise "M. Buyruk Cad. Kahraman Bey Apt. Kat:1 Malatya" şeklinde olduğu, APS evrakındaki adreste bina ve daire numarasının yer almadığı, adresin eksik olduğu, bu şekilde yazılan adres ile gönderi adresinin bulunmasının oldukça güç olduğu, bir caddedeki tüm oturanları tanımadan veya onlara tesadüf etmeden alıcın bulunduğu bina ve dairenin numarasız olarak tespitinin imkansız olduğu, davacıların toplantıya katılımının engellendiği, toplantıya çağrının usulsüz olduğu belirtilmiştir. Oysa, pay devri itirazına ilişkin olarak gönderilen 14.01.2011 tarihli ihbarnamenin 30.07.2013 tarihli olağanüstü genel kurul toplantısı çağrı mektubunun "M. Buyruk Cad. Kahraman Bey Apt. Kat:1 Malatya" adresine gönderildiği ve davacıya tebliğ edildiği görülmüş olup, Mahkemenin kabulünün aksine, adres yetersizliğinden ve dolayısıyla çağrı usulsüzlüğünden bahsedilemez. Bu durumda, usulsüz çağrının ortağa red oyu ve muhalefet şerhi aranmaksızın iptal davası açma hakkı verdiği, davacıların usulüne uygun çağrıya rağmen genel kurul toplantısına katılmamış ve alınan kararlara muhalefet şerhi koymamış olmaları nedeniyle dava açma haklarının bulunmadığı gözetilerek, davanın aktif dava ehliyeti yokluğundan reddine karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçe ile davanın kabulü doğru olmamıştır. …"

toplantıya hazırlanabileceği makul bir süre öncesinde bildirilmesinin yeterli olacağı ve iki hafta öncesinde mektupların iletilmesinin uygun olacağı yönünde farklı görüşler vardır.[87]

3. İlan ve Davet Mektuplarının İçeriği

Genel kurulun toplantıya çağrılmasına ilişkin ilanlarda ve pay sahiplerine gönderilecek mektuplarda; pay sahiplerinin incelenmesine hazır bulundurulacak hususlar, BTY 11. maddesi ile düzenlenmiştir.

Ayrıca TTK 417/1 fıkrası ile de, finansal tabloların, konsolide finansal tabloların, yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunun, denetleme raporlarının ve yönetim kurulunun kar dağıtım önerisinin de genel kurul toplantısından en az on beş gün önce, ortaklığın merkez ve şubelerinde, pay sahiplerinin incelemesine hazır bulundurulacağı düzenlenmiştir.

Dolayısıyla ilan ve davet mektuplarının içeriği konusunda emredici nitelikteki BTY 11. maddesi ile TTK 417/1 fıkrasının eksiksiz uygulanması gerekir.

---

[87] Oğuz İmregün, **Anonim Ortaklıklar**, Yenilenmiş 4. Bası, Yasa Yayınları, İstanbul, 1989, s. 117 (Anonim Ortaklık); Oğuz İmregün, **Kara Ticareti Hukuk Dersleri (Genel Hükümler-Ortaklıklar-Kıymetli Evrak),** 13. Baskı, İstanbul, s. 293.

İKİNCİ BÖLÜM
ANONİM ŞİRKETLER GENEL KURULUNUN ÇAĞRI KURALLARINA AYKIRI ŞEKİLDE TOPLANMASININ SONUÇLARI

I. ANONİM ŞİRKET GENEL KURUL KARARLARININ HÜKÜMSÜZLÜĞÜ

A. Genel Olarak Hükümsüzlük Halleri

Anonim şirketlerde karar merci niteliğinde olan genel kurulun kararları, şirketin tüm organları, toplantıya katılan katılmayan, olumlu ya da olumsuz oy kullanan tüm pay sahipleri açısından geçerli olduğundan[88] keyfiliğin önüne geçebilmek ve denetlenebilirliği arttırmak için kanunda sayılan kişilere, genel kurul kararları ile ilgili mahkemeye başvuru imkanı tanınmıştır.

Genel kurul kararlarının hükümsüzlüğünün tespiti talebiyle yargı sisteminin önüne gelmesinin sebebi, bu talep ile başvuran kişi veya kişilerin çoğunluk ile münferit ve azlık pay sahipleri arasında dengenin hakkaniyete uygun bir şekilde kurulmadığı düşüncesidir. Bu dengenin kurulması, tek kişi anonim ve limited şirketlerde, tek kişilik bir örgütlenme ve işleyiş olduğundan önemli olmasa da birden fazla kişinin hak ve söz sahibi olduğu şirketlerde hayati bir önem taşımaktadır.[89]

Genel itibariyle hukuka aykırılığın sonucu olan hükümsüzlük, hukuk düzeni tarafından geçerli sonuçlar doğurması istenen işlem ve kararların kanunkoyucu tarafından varlığı mutlak olarak aranan şartları sağlamamasının yaptırımıdır.[90]

Çok taraflı hukuki işlem niteliğindeki genel kurul kararlarının hükümsüzlüğünden söz edildiğinde ağırlık derecesine göre yokluk, butlan ve iptal edilebilirlik durumlarının değerlendirilmesi gerekir.[91] Bu üç ihtimale ek olarak eksik işlem tamamlandığı takdirde hükümlerini doğurarak geçerli bir işlem haline gelen

---

[88] Eyuboğlu, s. 8.
[89] Fatih Aydoğan, **Tek Kişi Ortaklığı**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2012, s. 280.
[90] M. Kemal Oğuzman ve Turgut Öz, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Vedat Kitapçılık, C. 1, Gözden Geçirilmiş 13. Baskı, İstanbul, 2015, s. 173.
[91] Fahiman Tekil, **Yokluk, Hükümsüzlük ve İptal Edilebilirlik Sorunları**, Prof. Dr. M. Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan, İstanbul, 2000, s. 1091.

askıda hükümsüzlük ya da eksik işlem olarak adlandırılan hükümsüzlük halinden de bahsetmek gerekir.[92]

Toplantıya çağrı prosedürünün uygulanması aşamasında kanunen aranan şartların oluşmaması sebebiyle yapılan toplantıda alınan kararlara ilgililerce çeşitli yaptırım türlerinin uygulanması talebiyle mahkemeye başvurulması mümkün ve muhtemeldir. Bu sebeple söz konusu yaptırım türlerinin kanuni dayanağının ve statüsünün irdelenmesi gerekir.

1. Yokluk

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu[93] 5. maddesi ve TTK 1/1 fıkrası çerçevesinde belirtildiği gibi TMK ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu[94] hükümleri uygun düştükleri ölçüde tüm özel hukuk ilişkilerinde uygulanır. Yokluk ve geçersizlik yaptırımlarının temel kaynağı da TMK ve TBK olduğundan bu Kanunların ilgili hükümleri genel kurul kararlarının karşı karşıya kaldığı yaptırım türlerinin tespiti aşamasında uygulama alanı bulur.

Yokluk medeni hukuk açısından geniş anlamda hukuki işlemin kurucu unsurlarının eksik olması halini[95], borçlar hukuku açısından dar anlamda sözleşmenin kurucu unsurlarının eksik olması halini[96] ifade etmektedir.

Yokluk yaptırımı işlemin baştan itibaren hüküm ve sonuç doğurmayıp hakim tarafından re'sen göz önüne alınması halidir. Yokluk halinde aynen ifa talebinde bulunulamaz ve yok sayılan işlem için tahvil kurumundan yararlanılamaz. Yokluk yaptırımında kurucu unsurlar eksik olduğundan işlemin ayakta tutulabilmesi imkanı söz konusu değildir.[97]

Zamansal açıdan bir sınırlamaya tabi olmaksızın herkes tarafından ileri sürülebilen yokluk yaptırımının bir hukuki işlem açısından varlığının tespitinin yarattığı diğer önemli sonuçlar ise, yapılan işlemin hiç yapılmamış alınan kararın hiç

---

[92] İsmail Kırca, **Anonim Şirket Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü**, Güncellenmiş 3. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2022, s. 1.
[93] RG: 08.12.2001 S: 24607.
[94] RG: 04.02.2011 S:27836.
[95] M. Kemal Oğuzman ve Nami Barlas, **Medeni Hukuk Giriş Kaynaklar Temel Kavramlar**, 21. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2015, s. 216.; Mehmet Ayan, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 7. Basım, Mimoza Basım, Konya, 2012, s. 93.
[96] Fikret Eren, **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 20. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016, s. 348.
[97] Bilgili ve Demirkapı, s. 249.

alınmamış sayılması ve yapılması ile amaçlanan sonuca ulaşılamaması, hak doğumundan söz edilememesi, ortakları ve alacaklıları hiçbir şekilde bağlamamasıdır.[98]

Çağrı esaslarına aykırılık açısından ele alındığında pay sahiplerinin usulüne uygun olmayan davet sonucunda toplanması halinde genel kurulun maddi olarak yokluğundan bahsedilemez ancak ortaklığın iradesi hukuk aleminde bir varlık da kazanamaz.[99]

2. Butlan

Genel kurul kararlarının butlanına Türk hukuk sisteminde ilk kez TTK'nda yer verilmiştir. Ancak TBK'nda olduğu gibi, TTK'nda da butlan kavramının tanımına yer verilmemiştir.[100]

TBK 27. madde hükmü genel kurul kararları açısından genel hüküm olarak uygulanır. Ancak, doktrinde bu durum hukuk güvenliği açısından sakıncalı olabileceğinden bu kararlar hakkında iptal edilebilirlik yaptırımının uygulanmasının daha isabetli olacağını savunan görüşler vardır.[101]

Genel kurul kararının butlanla malul olduğu hallerde batıl olan kararın hükümsüzlüğü, ilgilileri tarafından herhangi bir süreyle bağlı olmaksızın ileri sürülebilir. İptal edilebilirlik yaptırımının varlığı ilgili tarafından ileri sürülse de, yargılama esnasında dosya kapsamından butlanın varlığının tespiti halinde, bu durum hakim tarafından re'sen değerlendirilerek karar verilir. Ancak kanunen tanınan bu hakkın, ilgililer tarafından kötüye kullanılmaması gerekir.[102]

---

[98] Seren Düden, **Anonim Şirketlerde Dış Kaynaklardan Sermaye Artırımı**, Özyeğin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Bilim Dalı Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2021, s. 158-159.

[99] İsmail Cem Soykan, **Anonim Ortaklıklarda Organ Yokluğu**, On İki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, 2012, 232.

[100] Turgut, s. 115.

[101] Ernst Eduart Hırsch, **Ticaret Hukuku Dersleri**, 2. Baskı, İstanbul, 1948, s. 298.

[102] Pulaşlı, Şerh, C. II, s. 1020, UYAP Bilgi Bankası, 11. HD. 18.03.2014 tarih, 2012/14530 E., 2014/525 K. sayılı kararı, "…Batıllığın ileri sürülmesi de kural olarak herhangi bir süreye tabi değildir. Hukuki yararı olanların, açacakları bir davayla bir kararın batıl olduğunun tespitini isteme hakları mevcuttur. Ancak, bu hakkın da her hak gibi TMK'nın 2. Maddesine uygun kullanılması gerekmektedir. Butlana ilişkin tespit talebinin maksatlı, gayrimeşru ve icapsız olarak geciktirilmesi, örneğin bir kararın uygulanmasına ve bu uygulamanın sonuçlarına yıllarca, itirazsız rıza ve tahammül gösterilip de, sonradan butlanının ileri sürülmesi ve bir kimsenin kararın butlanını eskiden beri bilmesine rağmen buna menfaati icabı ses çıkarmayıp da ancak hesaplamadığı sonuçlarını gördükten sonra kararın butlanının tespitini dava etmesi hakkın kötüye

TTK 447. maddesi kapsamında butlan halleri örnekleme yoluyla düzenlenmiştir. Buna göre,

> *"Genel kurulun özellikle,*
> *"a) Pay sahibinin genel kurula katılma, asgari oy, dava ve kanundan kaynaklanan vazgeçilmez nitelikteki haklarını sınırlandıran veya ortadan kaldıran; bilgi alma, inceleme ve denetleme haklarını kanunen izin verilen ölçü dışında sınırlandıran,*
> *b) Paysahibinin bilgi alma, inceleme ve denetleme haklarını, kanunen izin verilen ölçü dışında sınırlandıran,*
> *c) Anonim şirketin temel yapısını bozan veya sermayenin korunması hükümlerine aykırı olan"* kararların batıl olacağı düzenlenmiştir.

Anonim şirketin temel yapısını bozan kararlar, iş ve işlemler değerlendirilirken salt TTK hükümleri değil, doktrinde yer etmiş ve zaman içerisinde şirketin temeli olarak kabul edilmiş hususlar da göz önünde bulundurulmalıdır.

Her ne kadar İsviçre ve Alman hukukunda, ilan ve davet koşullarının hiçbiri veya birinin tam olarak yerine getirilmemesi hali, butlan yaptırımı ile malul olsa da, Türk hukukunda çağrı esaslarında var olan çeşitli eksiklik veya hata nedeniyle butlan yaptırımının uygulandığından bahsetmek mümkün değildir.

Yargıtay HGK 02.04.2014 tarihli, 2013/11-1048 E., 2014/430 K. sayılı kararında, baştan beri hükümsüz olan sonradan geçerlik kazanma olanağı olmayan, emredici kurallara, kamu düzenine veya ahlaka ve adaba aykırı veyahut konusu olanaksız olan kararlar açısından butlan yaptırımının uygulandığını ancak çağrı esaslarında var olan çeşitli eksiklik veya hata nedeniyle hukukumuzda çoğunlukla iptal edilebilirlik ve yokluk yaptırımının uygulandığını belirtmektedir.[103]

3. İptal Edilebilirlik

Anonim şirket genel kurulu karar alma konusunda bir sınıra tabi olmadığından, bir kısım pay sahiplerinin çıkarlarını gözetecek şekilde pay sahiplerinin, azınlığın, diğer organların ve ilgili kişilerin aleyhine olacak şekilde

---

kullanılması olarak nitelendirilmelidir. Doktrinde, ortaklık dahil hiç kimsenin zararı söz konusu olmaksızın uygulanmış olan batıl bir kararın sonradan butlanının ileri sürülmesi hakkın kötüye kullanılması olarak nitelendirildiği gibi, etkisi ve önemi genellikle oldukça kısa bir süre devam eden bilanço, kar ve zarar hesabı kararının butlanının uzunca bir süre geçtikten sonra ileri sürülmesinin çok defa hakkın kötüye kullanılması niteliği taşıyacağına da işaret edilmektedir."

[103] Altaş, Anonim Şirketler Açıklamalı, s. 193.; Mehmed Emin Doğan**, Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Toplantısı**, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale, 2018, s. 64.

kanuna, ahlak ve adaba, emredici kurallara aykırı kararlar alabilir.[104] Ancak pay sahipleri, azınlık ve ilgili kişiler de genel kurulun karar alabilme serbestisi karşısında tümden savunmasız durumda değildir. Bu kişiler de TTK 445 ve 446. maddeleri çerçevesinde genel kurul kararları çatısı altında değerlendirilen red kararlarının, azınlık pay sahibi ve imtiyazlı pay sahibi kararlarının iptalin için dava açma hakkı ile donatılmıştır.

İptal davası açılabilmesi için pay sahibinin karara muhalif kalması ve muhalefet şerhini tutanağa geçirmesi aransa da istisnai durumlarda bu şartın aranmadığı görülmektedir. "Pay sahibinin bölünme kararının alındığı genel kurul toplantısına katılmasına haksız olarak engel olunması", "genel kurul toplantısına usulüne uygun davet yapılmaması" veya "gündemin usulüne uygun biçimde ilan edilmemesi" halleri bu şartın aranmadığı durumlara örnek olarak gösterilebilir.[105]

Yine Sermaye Piyasası Kanunu[106] 24/2 fıkrası ile de, pay sahibinin önemli nitelikteki işlemlerin görüşüleceği toplantılara katılımının haksız olarak engellenmesi, toplantıya usulüne uygun çağrı yapılmaması halleri pay sahibinin karara muhalif kalması ve muhalefet şerhini tutanağa geçirmesi şartın aranmadığı durumlara örnektir.

Genel kurul toplantısına çağrının usulüne uygun olarak yapılmadığı, pay sahiplerinin toplantıya katılmasının haksız olarak engellendiği vs. dürüstlük kuralına ve hukuka aykırı uygulamaların olduğu durumlarda pay sahiplerinin toplantıya katılıp katılmadığına, olumsuz oy kullanıp kullanmadığına ve muhalefetini toplantı tutanağına şerh geçirip geçirmediğine bakılmaksızın iptal davası açma hakkı tanınmıştır.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 15.11.2020 tarihli kararında[107] toplantıya çağrı prosedüründe asgari koşullar sağlansa da eksiklikler bulunması halinde usulsüz bir

---

[104] Merdan Çalışkan, **Anonim Şirketlerde Genel Kurul**, Adalet Basım, Birinci Baskı, Ankara, 2019, s. 233.

[105] Cengiz Turgut, **Anonim Şirketlerde Bölünme**, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2020, s. 99.

[106] RG: 30.12.2012, S: 28513.

[107] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 15.11.2020 Tarih 2019/1941 E., 2020/435 K. sayılı kararı.;
"… davacı vekili, müvekkillerinin pay sahibi olduğu davalı şirkete ortaklar arasında çıkan uyuşmazlık nedeniyle…'ın şirkete kayyum olarak atandığını, kayyum tarafından 29.07.2015 tarihinde genel kurul toplantısı yapıldığını ancak tarihi ve yeri ile ilgili olarak tarafına herhangi bir tebligat yapılmadığını, bu suretle söz konusu toplantıya katılımının engellendiğini, yokluğunda yapılan toplantıda tarafına ait 1.300.00.-TL tutarındaki hissenin … Uğurlu'ya devri işlemi ile … Uğurlu'nun münferit temsil yetkisinin görüşülerek karara bağlandığını ileri sürerek, 29.07.2015

tarihinde yapılan ortaklar kurulunda alınan kararların usulsüz ve geçersiz çağrı nedeniyle yoklukla malul olduğunun tespitini, olmadığı takdirde, kanuna, esas sözleşmeye ve iyiniyet kurallarına aykırı olarak ortaklar kurulunda alınan dava konusu kararların TTK'nın 445 vd. maddeleri uyarınca iptalini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davacı ile müvekkilinin davalı şirkette eşit hisselere sahip iken, davacı ortağın hissesinin %26'sına tekabül eden kısmını 29.09.2014 tarihli noter hisse devir sözleşmesi ile kendisine devrettiğini, bu devir ile birlikte müvekkilinin şirketteki hisse oranının %76 olduğunu, yapılan devir işlemi sorasında hisselerin tescili için ortaklar kurulu kararı alınması talep edilmesine rağmen davacının buna yanaşmadığını, bunun üzerine talep doğrultusunda mahkemece, genel kurulun toplantıya çağrılması ve istenen hususların görüşülmesi için şirkete kayyum atandığını, davacının bilgisi dahilinde olan konularda genel kurulun toplantıya çağrıldığını, söz konusu genel kurula ilişkin davacının kayyum tarafından bilgilendirildiğini, davacının kötüniyetli olduğunu savunarak, davanın reddini istemiştir.

İlk derece mahkemesince, iddia, savunma, toplanan deliller, bilirkişi raporları ve tüm dosya kapsamına göre; davacının usulüne uygun şekilde genel kurul toplantısına davet edilmediği, TTK 595/2. maddesi uyarınca, esas sermaye payının devri için taraflar arasında yapılan devir sözleşmesinin ortaklar genel kurulunda onaylanması ve şirket pay defterine işlenmesinin şart olduğu, şirket ana sözleşmesinde kanundaki bu düzenlemenin aksinin kararlaştırılmadığı, bu nedenle prosedürü tamamlanmamış pay devrine hukuki geçerlilik kazandırmak adına pay devrinin tescili ve tescil işlemleri için kayyum görevlendirilmeyeceği, taraflar hala %50'şer hisse ile şirkete ortak oldukları, TTK 418/1. maddesi gereğince toplantı nisabının %25 pay sahipleri ile sağlanması mümkün ise de dava konusu genel kurulda şirket adresinin nakli konusunda karar alındığı, bunun için esas sermayenin tamamının salt çoğunluğunun bir arada bulunması gerektiği, davacının %50 paya sahip olması sebebiyle genel kurula katılmaması halinde oy nisabının sağlanamayacağı, bu sebeple genel kurulda alınan kararların iptali gerektiği gerekçesiyle davanın kabulüne karar vermiştir.

Karar, taraf vekillerince istinaf edilmiştir.

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesi tarafından tüm dosya kapsamına göre yapılan istinaf incelemesi sonucunda; davalı vekilinin istinaf başvurusu yönünden; TTK 414. maddesindeki emredici düzenlemeye rağmen, genel kurulun davacının bilinen son adresine iadeli taahhütlü mektupla bildirilmediği, ortada geçerli bir çağrı bulunmadığı, çağrısız genel kurul koşullarının da bulunmadığı ve sadece bir ortağın katılımıyla yapılan toplantıda alınan kararların yoklukla malul olduğu gerekçesiyle, davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine, ihtiyati tedbir talebinin reddine ilişkin olarak davacı vekilinin istinaf başvurusu yönünden ise; dava konusu genel kurul kararlarının yoklukla malul olduğunun tespitine karar verilmesi gerekirken, iptal kararı verilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu gerekçesiyle, davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile, ilk derece mahkemesi kararı kaldırılarak ve yeniden hüküm kurularak, davalı şirketin 29.07.2015 tarihinde yapılan olağan genel kurul toplantısında alınan kararların yoklukla malul olduğunun tespitine, davacı tarafın ihtiyati tedbir isteminin kabulü ile 29.07.2015 tarihli genel kurulun 4 numaralı gündem maddesinde alınan şirket ortağı … Uğurlu'nun şirketi bir yıl süreyle münferiden temsil ve ilzama yetkili olarak atanmasına yönelik kararın TTK'nın 449. maddesi uyarınca yürütmesinin geri bırakılmasına, kararın Ticaret Sicilinde tescil ve ilanına, tescil ve ilan masraflarının davacı tarafından karşılanmasına, bu konuda gerekli işlemlerin ilk derece mahkemesince yapılmasına, tedbirin mahiyeti gereğince ve takdiren teminat alınmasına yer olmadığına karar verilmiştir.

Dava, limited şirket genel kurul kararının iptali istemine ilişkin olup, ilk derece mahkemesince dava konusu şirket genel kurul kararının iptaline dair verilen karar taraf vekillerince istinaf edilmekle, Bölge Adliye Mahkemesi'nce, genel kurula yapılan çağrının geçerli olmadığı gibi gerekli nisap oluşmadan yapılan toplantıda alınan kararların yoklukla malul olacağı gerekçesiyle, ilk derece mahkemesi kararı kaldırılarak ve yeniden hüküm kurularak, iptali talep edilen 29.07.2015 tarihli genel kurul toplantısında alınan kararların yoklukla malul olduğunun tespitine karar verilmiştir.

"Yokluk"; bir hukuki işlemin doğabilmesi için öngörülen kurucu veya şekli nitelikte olan emredici hükümlere aykırılık halidir (Mehmet Bahtiyar, Ortaklıklar Hukuku, s. 196). Bu aykırılık, işlemin unsurlarında eksikliğe yol açar ve işlemi "yokluk" ile sakat hale getirir. Yok sayılan işlem, şeklen dahi meydana gelmemiştir. Yokluk, bunu ileri sürme konusunda hukuki menfaati bulunan herkes tarafından her zaman ileri sürülebilir ve tespit ettirilebilir, hakim tarafından da re'sen dikkate

çağrının varlığından bahisle, söz konusu çağrı sonrasında yapılan toplantıda alınan kararların iptal edilebilirlik yaptırımına tabi olduğunu belirtilmiştir.

Mahkemece iptaline hükmedilen genel kurul kararları, baştan itibaren geçersiz olmayıp iptal edilinceye kadar geçerli bir kararın hüküm ve sonuçlarını doğurmaktadır. İptal davasının açılmış olması da alınan genel kurul kararının hukuki durumunu etkilemez.[108]

B. Çağrı Kurallarına Aykırılığın Genel Kurul Kararlarına Etkisi

1. Çağrının Yetkili Organ/Kişi Tarafından Yapılmaması

6102 sayılı Kanun bakımından genel kurulu toplantıya çağrı yetkisi olan kimseler tahdidi olarak sayılmış, yönetim kurulu, pay sahipleri, azlık, tasfiye memuru ve iflas idaresinin bu yetkiyi haiz olduğu düzenlenmiştir.

Genel kurul toplantısını yapma konusunda yetki tanıyan TTK 410. madde emredici niteliktedir. Çağrının varlık koşulları sağlanmayacağından yetki tanınan kişi

---

alınır. Mahkemenin vereceği tespit hükmü, bu durumu açıklayıcı niteliktedir. yokluk ve butlan hallerinin varlığı halinde bu hususun mahkemelerce re'sen göz önünde bulundurulacağı ve herkesin bu geçersizliği, mülga 6762 sayılı TTK'nın 381. maddesinde (6102 S. TTK 445-446) düzenlenen koşullara tabi olmaksızın ileri sürebileceği Hukuk Genel Kurulu'nun 12.03.2008 gün ve 2008/11-246 E., 2008/239 K. sayılı ilamında da benimsenmiştir.
Somut olayda ise, davalı şirketin iptali istenen 29.07.2015 tarihli genel kurul toplantı tutanağı incelendiğinde, ortaklardan … ve kayyum …'ın katılımı ile genel kurul toplantısının belirtilen yer ve zamanda yapıldığı, davacı ile … arasındaki pay devir sözleşmesinin tesciline, İbrahim Uğurlu'nun imza yetkisine ve şirket merkezinin nakline ilişkin kararlar alındığı, anılan toplantıda davacının katılmadığı anlaşılmıştır. Davalı yanca sunulan posta alındısı üzerindeki yazılı adrese göre dava konusu genel kurula ilişkin davacıya gönderilen çağrının, davacının muhtarlıkta kayıtlı olduğu ikamet adresine gönderildiği ancak daire kapı numarasının yanlış yazılmış olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, genel kurul toplantısına davetin asgari koşullarının oluştuğu ancak eksikliğin bulunduğu, bu durumun ise hukuken yokluk yaptırımı ile karşılaşacağı nazara alınmalıdır. Başka bir deyişle, davacıya yapılan çağrı geçersiz değil, usulsüzdür. Bu durum ise davaya konu genel kurulda alınan kararların yoklukla malul olduğu anlamına gelmeyecek ancak iptal edilebilirlik yaptırımına tabi olacaktır.
Bu durumda, davaya konu 29.72015 tarihli genel kurulun TTK'nın 410 ve devamı maddelerinde yerini bulan çağrı üzerine toplanmış olduğu anlaşılmakla, işin esasına girilerek davacıya usulüne uygun çağrı yapılmadan yasada öngörülen iptal nedenlerinin değerlendirilerek sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile hüküm verilmesi doğru olmadığından, kararın bozulmasına karar verilmesi gerekmiştir.
SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davalı şirket vekilinin temyiz isteminin kabulü ile Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozulmasına, HMK'nın 373/2. maddesi uyarınca dava dosyasının Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, … 15.11.2020 tarihinde oybirliği ile karar verildi." kararara ma.yargitay.gov.tr (E.T. 30.06.2023)

[108] Pulaşlı, Şerh, C. II, s. 1055.

veya organ dışında biri tarafından çağrı yapılması halinde toplanan genel kurulda alınan kararlar, yok hükmünde olacaktır.[109]

Zaman zaman uygulamada çağrı yetkisinin sehven veya kasten yetkinin tanınmadığı kimseler tarafından kullanıldığı görülmektedir. Bu yetkinin doğru bir şekilde kullanımı, toplantının koşullarından olduğundan yetki sahiplerince çağrının yapılmaması hali, çağrı esaslarına aykırılık olarak değerlendirilip Yargıtay kararlarına konu olmaktadır.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 26.01.2016 tarihli[110] ve 21.10.2015 tarihli kararlarında[111] genel kurulu toplantıya çağırmaya yetkili olmayanlar tarafından

---

[109] Ömer Korkut, **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı**, Karahan Yayınları, Adana, 2012, s. 149.

[110] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 26.01.2016 Tarihli 2015/3129 E., 2016/804 K. sayılı kararında; "İçtihat Metni"
"Asıl ve birleşen davalarda davacı vekili, müvekkillerinin davalı şirketin ortakları olduklarını, davalı şirketin yönetim kurulunun beş üyeden oluştuğunu, müvekkillerinden ...'ın şirketin yönetim kurulu başkanı olduğunu, müvekkili ...'ın 02.04.2013 tarihli ihtar ile diğer yönetim kurulu üyelerini 11.04.2013 tarihinde şirket merkezinde yapılacak yönetim kurulu toplantısına davet ettiğini, ancak davalı şirketin diğer ortağı olan.... şirketini temsil eden üyelerin yoğun iş programını gerekçe göstererek bu toplantıya katılamayacaklarını bildirdikleri, ayrıca aynı tarihte başka bir yerde ve başka bir gündemle yapılacak yönetim kurulu toplantısı için çağrıda bulunduklarını, bu toplantıya çağrının usulsüz olması nedeniyle müvekkili ... ile birlikte diğer yönetim kurulu üyesi ....'ın bu toplantıya katılmadıklarını, üç yönetim kurulu üyesinin 11.04.2013 tarihinde toplanarak kendi belirledikleri gündemdeki kararları aldıkları, bu üyelerin 07.05.2013 tarihinde herhangi bir çağrı yapmadan 04.06.2013 ve 29.08.2013 tarihlerinde ise çağrı yaparak yönetim kurulu toplantısı yaptıklarını ancak yönetim kurulunu toplantıya çağırmak yetkisi yönetim kurulu başkanına ait bulunduğundan yapılan bu toplantılarda alınan kararların batıl olduklarını, bunun yanında 11.04.2013 tarihli toplantıda alınan rekabet yasağına ilişkin kararın, bu hususun genel kurulun yetkisinde olması nedeniyle de batıl bulunduğunu, 29.08.2013 tarihli yönetim kurulu kararına dayalı olarak şirketin genel kurulunun 24.09.2013 tarihinde toplanarak şirketin tasfiyesine karar verildiğini, usulünce yapılan bir çağrı bulunmadığından genel kurulda alınan bu kararın da butlanla sakat olduğunu, ayrıca tasfiye kararı için gerekli karar nisabının da sağlanmadığını ileri sürerek, şirketin 11.04.2013,07.05.2013, 04.06.2013 ve 29.08.2013 tarihli yönetim kurulu kararları ile 24.09.2013 tarihli genel kurul toplantısında alınan şirketin tasfiyesine ilişkin kararın batıl olduğunun tespitine, aksi halde karar nisabı sağlanmayan genel kurul kararının iptaline karar verilmesini talep ve dava etmiştir. Asıl ve birleşen davalarda davalı vekili, alınan kararların usul ve yasaya uygun olduğunu savunarak, davanın reddini istemiştir. Mahkemece, iddia, savunma ve tüm dosya kapsamına göre, davalı anonim şirketin yönetim kurulunun 5 üyeden oluştuğu, davacı ...'ın yönetim kurulu başkanı olduğu, anonim şirketlerde yönetim kurulunu toplantıya davet yetkisinin açıkça yönetim kurulu başkanına verildiği, bu yetkinin emredici nitelikte olduğu, somut olayda butlanla sakat olduğu belirtilen kararların alındığı yönetim kurulu toplantılarının ise yönetim kurulu başkanının daveti üzerine değil, toplantıya davet yetkisi olmayan üyelerin daveti üzerine yapıldığı, bu hususun anonim şirketin temel yapısına uymadığı ve TTK'nın 391/1-b maddesi uyarınca alınan bu yönetim kurulu kararlarının butlanı sonucunu doğurduğu, iptali istenilen genel kurul toplantısının da butlanla sakat yönetim kurulu kararına dayalı olarak yapıldığı, ayrıca bu toplantıda alınan şirketin tasfiyesine ilişkin kararın sermayenin en az %75'ini oluşturan pay sahiplerinin onayı ile alınmadığı, karar nisabının sağlanmadığı, dolayısıyla genel kurul toplantısında alınan kararın da yoklukla malul bulunduğu gerekçesiyle asıl ve birleşen davaların kabulüne, davalı şirketin 11.04.2013, 07.05.2013, 04.06.2013 ve 29.08.2013

tarihli yönetim kurulunda alınan kararlar ile 24.09.2013 tarihli genel kurulda alınan şirketin tasfiy esine kararın yok hükmünde olduklarının tespitine karar verilmiştir. Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir. Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir. SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davalı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONANMASINA, … 26.01.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi." karararama.yargitay.gov.tr (E.T. 10.10.2023)

[111] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 21.10.2015 tarihli 2015/3475 E. , 2015/10856 K. "İçtihat Metni" "Davacı vekili, müvekkilinin davalı Şirket'in kurucu ortağı olduğunu, davalılardan ...'in şirketin ortağı iken almış olduğu usulsüz yetkiye dair mahkeme kararının müvekkilinin temyizi üzerine bozulduğunu ve bozma sonrası verilen kararla anılan davalıya şirket genel kurulunun toplantısını sağlamak üzere izin ve yetki verildiği halde davalı tarafından karar gereğinin yerine getirilmediğini, bu davalı dışındaki diğer davalıların da usulsüz ve yok hükmünde olan 18/04/2003, 25/05/2005, 25/01/2008 tarihlerinde yapılan genel kurullarda davalı Şirket'e ortak seçilen kişiler olup, anılan mahkeme kararı karşısında bu davalıların şirkete ortak olarak alınması dahil yapılan bütün genel kurulların geçersiz olduğunu, en son yapılan ve geçersiz olan genel kuruldan sonra bir daha genel kurul toplantısı yapılmadığından şirketin temsil edilmediğini, bu nedenle şirkete kayyum tayini gerektiğini ayrıca, 25/01/2008 tarihli genel kurul toplantısına ilişkin hazirun cetvelinde divan başkanı ile bakanlık komiserinin imzasının bulunmadığını, şekil şartı olan bu hususların genel kurulun iptali sebebi olduğunu, diğer genel kurul tutanaklarında da benzer eksiklik ve noksanlıkların bulunduğunu, kaldı ki yapılan genel kurul toplantılarında şirket ortağı olan müvekkiline çağrı yapılmadığını, bu itibarla genel kurulların iptali gerektiğini ileri sürerek, şirkete TTK'nın 435 vd. maddeleri uyarınca tedbiren kayyum atanması ile, 18/04/2003, 25/05/2005, 25/01/2008 tarihli genel kurul kararlarının iptalini talep ve dava etmiştir. Bir kısım davalılar vekili, davanın hak düşürücü süre içerisinde açılmadığını, davacının TTK'nın 381. maddesinde sayılı kişilerden olmaması nedeniyle iptal davası açamayacağını, iptal davalarında hak sahibi hissedarlar olan gerçek kişi davalılara husumet yöneltilemeyeceğini, davacının dava konusu 18/04/2003 ve 25/05/2005 tarihli genel kurulların iptali ve kayyum tayini için açtığı dava bulunması nedeniyle derdestlik durumunun mevcut olduğunu, genel kurul toplantılarının ana sözleşme ve TTK hükümlerine uygun olarak yapıldığını, şirketin yönetiminde herhangi bir aksama ya da şirketin idaresiz bırakılmasının da söz konusu olmaması nedeniyle kayyum tayini talebinin de yersiz olduğunu savunarak, davanın usul ve esastan reddini istemiştir. Diğer davalılar, davaya cevap vermemiştir. Mahkemece iddia, savunma, toplanılan deliller, benimsenen bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamına göre, iptali talep edilen 18/04/2003, 25/05/2005 ve 25/01/2008 tarihli genel kurul toplantılarında toplantıya çağrı ilanlarının Ticaret Sicil Gazetesi'nde ve yerel gazetelerde yapıldığı, davacı hamiline yazılı pay sahibi olduğundan ve şirkete tebligat için adres bildirmediğinden kendisine toplantının iadeli taahhütlü olarak bildirilmesinin gerekmediği, bu durumda olan pay sahipleri için toplantıya çağrının ilanla yapılmasının yeterli olduğu, toplantıya yapılan çağrıların kanuna ve ana sözleşmeye uygun yapılmasına rağmen davacının toplantılara iştirak etmediği, yapılan çağrıların usulsüz olduğunun ispatlanamadığı, hamiline yazılı pay senedi sahibi olan davacının genel kurulların toplantı günlerinden en geç 1 gün önce bu senetlere zilyet olduğunu ve giriş kartı da aldığını ispatlayamadığı gibi, kendisine taahhütlü posta ile çağrının gönderilmesi için adres bildirdiğini de ispatlayamadığından çağrısı yapılmış olan genel kurul toplantılarına katılma hakkını kullanmayan davacının genel kurulun çağrısız toplandığı yönündeki iddiasının kanıtlanamadığı ve genel kurulların iptalini talep etme hakkına sahip olmadığı gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.

1-Her ne kadar, genel kurul kararlarının iptali istemli olarak şirket ile birlikte gerçek kişi davalılara da husumet yöneltilmek suretiyle işbu dava açılmış ise de, husumetin davalı Şirket'e yöneltilmesi gerekli ve yeterli olup, gerçek kişi davalılar yönünden davanın husumetten reddine karar vermek gerekirken, anılan davalılar yönünden de işin esasına girilerek davanın esastan reddi doğu değil ise de, sonucu itibariyle doğru olan kararın HUMK'nın 437/7. maddesi gereğince gerçek kişi davalılar yönünden açıklanan bu gerekçe ile onanmasına karar vermek gerekmiştir.

2- Dava, anonim şirket genel kurul kararlarının iptali istemine ilişkin olup, mahkemece yukarıda

yapılan çağrı sonucu gerçekleşen toplantılarda alınan kararların yok hükmünde olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca davacı tarafından mahkemece pay sahibine tanınan genel kurulu toplantıya çağrı yetkisinin dayanağı olan kararın bozulduğu ve yoklukla malul olduğunun iddia edildiği somut olayda, yetkiyi dayanaksız bırakan karar tarihinden sonra toplantıya çağrının kim tarafından yapıldığının araştırılmamasının, genel kurula çağrıda ne gibi bir usulsüzlük bulunduğunun açıklanmamasının ve yetkisiz kimselerin yaptığı çağrı üzerine toplanan genel kurullarda alınan kararların yoklukla malul olduğu gözetilmek suretiyle bu doğrultuda oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile hüküm kurulması bozma sebebi yapılmıştır.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 16.06.2022 tarihli kararında[112] çağrıya yetkili yönetim kurulu görevde iken genel kurulu toplantıya çağırma yetkisi bulunmayan

---

özetlenen gerekçe ile davanın reddine karar verilmiştir. Ancak, dava konusu 18/04/2003 tarihli genel kurulu toplantıya 6762 sayılı TTK'nın 367. maddesi gereğince mahkemeye müracaat eden davalı ... çağırmış fakat, bilahare genel kurulu toplantıya çağırmaya izin ve yetki veren karar bozulmuştur. Anonim şirketlerde genel kurulu toplantıya çağırmaya salahiyetli olanlar; yönetim kurulu, denetim kurulu ve ayrıca TTK'nın 367. maddesi gereğince mahkemeden izin alan pay sahipleri olup, davete yetkili olmayanın yapmış olduğu çağrı nedeniyle yapılan genel kurulda alınan kararlar yok hükmündedir. Davacı tarafça, çağrıya dair mahkeme kararının bozulduğu ve 18/04/2003 tarihli kararın bu nedenle yoklukla malul olduğu iddia edilmiş ise de, bundan sonraki tarihlerde yapılan ve dava konusu olan genel kurullarda çağrıyı kimin veya kimlerin yaptığı ve bu genel kurula çağrıda ne gibi bir usulsüzlük bulunduğu açıklanmamıştır. Her ne kadar, davacının beyanı mahkemece izin verilen davalı ...'in genel kurulu toplantıya çağırdığı şeklinde anlaşılabilir ise de, mahkemece bu husus üzerinde durulup, 25/05/2005 ve 25/01/2008 tarihli genel kurullarda çağrıyı kimin yaptığı, 18/04/2003 tarihli genel kurulda seçilen yönetim kurulu tarafından mı, yoksa davalı .... tarafından mı yapıldığı hususu incelenmemiştir. Bu durumda, yetkisiz kimselerin daveti üzerine toplanan genel kurulda alınan kararların TTK'nın 370. maddesindeki halin gerçekleşmemiş olması koşuluyla yoklukla malul olduğu gözetilmek suretiyle dava konusu edilen her üç genel kurul kararı da bu doğrultuda incelenerek oluşacak sonuca göre bir karar vermek gerekirken, yazılı olduğu şekilde ve eksik incelemeye dayalı olarak hüküm tesisi doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile sonucu itibariyle doğru olan hükmün gerçek kişi davalılar yönünden değişik gerekçe ile ONANMASINA, (2) numaralı bentte açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile kararın davacı yararına BOZULMASINA, ödediği temyiz peşin harcın isteği halinde temyiz edene iadesine, 21/10/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi." karararama.yargitay.gov.tr (E.T. 13.11.2023)

[112] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 2021/1161 E. , 2022/4977 K. "İçtihat Metni" "Davacı vekili, Diyarbakır 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin18/02/2016 tarih, 2013/1191 Esas ve 2016/71 Karar sayılı kararı ile davalı şirkete dava dışı ...'in temsil kayyımı olarak atanmasına karar verildiğini, fakat yönetim kurulu üyelerinin görevden alınması talebinin reddedildiğini, bu karara karşı temyiz yoluna gidildiğini ve dosyanın halen Yargıtay'da olduğunu, şirkete atanan kayyımın 15/02/2019 tarihinde genel kurulu toplantıya davet ettiğini, toplantıya katılan müvekkilinin muhalefet şerhini sözlü ve yazılı olarak belirttiğini, TTK'nın 410 vd. maddeleri uyarınca genel kurulun usulsüz yapıldığını, yönetim kurulu mevcut iken kayyımın genel kurulu toplantıya davet etmesinin usul ve yasaya aykırı olduğunu ileri sürerek, davalı şirketin usulsüz yapılan 15/02/2019 tarihli olağan genel kurul toplantısı ve alınan tüm

kayyım tarafından yapılan çağrı üzerine yetkili organın çağrısı olmaksızın, geçersiz çağrı ile yapılan ve çağrısız genel kurul koşullarının bulunmadığı toplantıda alınan kararların yoklukla malul olduğu yönünde hüküm kurmuştur.

Yerleşik Yargıtay kararları çerçevesinde yetkili olmayan organ ya da kişiler tarafından yapılan çağrı sonrasında toplanan genel kurulda alınan kararların yokluk yaptırımı ile malul olduğu uygulaması yerleşmiştir. Kanaatimizce de yetkili kişiler tarafından yapılacak çağrı genel kurul toplantısının mutlak şartlarından biridir. Bu sebeple çağrı yetkisi olmayan organ ya da kişilerce yapılan çağrı sonucu yapılan genel kurul toplantılarında alınan kararların yokluk yaptırımı ile malul olması isabetli bir uygulamadır.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 14.12.2021 tarihli kararında[113] genel kurulu toplantıya çağıran yönetim kurulunun beş kişilik bir heyetten oluşmasına rağmen,

---

kararların iptalini talep etmiştir. Davalı şirket davaya cevap vermemiştir. Mahkemece tüm dosya kapsamına göre, TTK'nın 446/1-b maddesi uyarınca davacının aktif husumet ehliyetinin bulunduğu, şirket yönetim kurulu üyelerinin görevi devam ederken kayyımın, yönetim kurulunun yetkilerini sınırlandırır biçimde görev yapmasının hukuken mümkün olmadığı gerekçesiyle, davanın kabulüne 15/02/2019 tarihli genel kurul kararlarının iptaline karar verilmiş, hükme karşı davalı vekili tarafından istinaf yoluna başvurulmuştur.
Bölge Adliye Mahkemesince, yönetim kurulu görevde iken yasaya aykırı şekilde şirkete atanan kayyımın 17/01/2019 tarihli karar ve çağrısı ile olağanüstü genel kurul toplantısının 15/02/2019 tarihinde yapıldığı, genel kurulu toplantıya çağırmaya yetkili olan kişilerin ve usulün kanunda açıkça düzenlendiği, genel kurulu toplantıya çağırma yetkisi bulunmayan kayyımın yaptığı çağrı üzerine yetkili organın çağrısı olmaksızın, geçersiz çağrı ile yapılan ve çağrısız genel kurul koşullarının bulunmadığı toplantıda alınan kararların yoklukla malul olduğunun kabulü gerektiği, genel kurul kararlarının yoklukla malul olduğunun tespitine karar verilmesi gerekirken, iptal kararı verilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu gerekçesiyle davalı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile HMK'nın 353/1-b-2 maddesi uyarınca Diyarbakır 10. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 11/12/2019 tarih ve 2019/50 Esas, 2019/304 Karar sayılı kararının kaldırılmasına, kaldırılan hükmün yerine; davanın kabulü ile Kelebek Özel Rehabilitasyon İnşaat Özel Eğitim Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin 15/02/2019 tarihinde yapılan olağanüstü genel kurul toplantısında alınan kararların yoklukla malul olduğunun tespitine karar verilmiştir. Karar, davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.
İlk Derece Mahkemesince verilen karara yönelik olarak yapılan istinaf başvurusu üzerine HMK'nın 355 vd. maddeleri kapsamında yöntemince yapılan inceleme sonucunda Bölge Adliye Mahkemesince esastan verilen nihai kararda, dosya kapsamına göre saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kurallarına aykırı bir yön olmadığı gibi HMK'nın 369/1. ve 371. maddelerinin uygulanmasını gerektirici nedenlerin de bulunmamasına göre usul ve yasaya uygun Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.
SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davalı vekilinin temyiz isteminin reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1. maddesi uyarınca ONANMASINA, HMK'nın 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, aşağıda yazılı bakiye 26,30 TL temyiz ilam harcının temyiz eden davalıdan alınmasına, 16/06/2022 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi." kararama.yargitay.gov.tr (E.T. 15.11.2023)

[113] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 14.12.2021 Tarih 2021/8208 E., 2021/7137 K. Sayılı Kararı "İçtihat Metni" "Davacı vekili, davacının davalı şirketin %18.75 hissesinin sahibi olup, 17.12.2012 tarihine kadar yönetim kurulu başkanlığı, 17.12.2012 tarihinden sonra da yönetim kurulu üyesi

olarak görev yaptığını, ancak bu tarihten sonra şirkete alınmadığını, hiçbir bilgi ve belge verilmediğini, yönetim kurulu toplantılarına çağrılmadığını, davalı şirketin 07.03.2013 tarihinde olağan genel kurul yaptığını, 15.02.2013 tarihinde iki yönetim kurulu üyesi ile alınan kararla genel kurulun toplantıya davet edildiğini, oysa yönetim kurulunun beş kişilik bir heyetten oluştuğunu, bu durumda TTK'nın 390. maddesi hükmünde öngörülen usul ve nisaba göre karar alınmadığını, dolayısıyla toplantıya davetin yok hükmünde olduğunu, Yönetmeliğin 10/1. maddesi kapsamında genel kurula ilişkin davette toplantı günü ile gündem ve ilanın çıktığı veya çıkacağı gazetelerin iadeli taahhütlü mektupla pay sahiplerine bildirilmesi gerektiği, ancak sadece toplantı günü ile gündemin bildirildiğini, toplantıda davacının TTK'nın 420. maddesi hükmü uyarınca toplantının ertelenmesini talep ettiğini, bu talebin yerine getirilmediğini, böylece davacının bilgi alma ve inceleme hakkının sınırlandırıldığını ve ortadan kaldırıldığını, usulüne uygun olarak yönetim kurulunca alınmış bir genel kurula davetin bulunmaması, toplantıya çağrının usulüne göre yapılmaması, gündemin gereği gibi ilan edilmemesi, inceleme ve bilgi alma hakkının kullandırılmaması, TTK'nın 420. maddesi gereği erteleme kararı verilmesi zorunlu iken, buna uyulmadığını ileri sürerek, genel kurulda alınan kararların butlanı, aksi halde iptalini talep ve dava etmiştir. Davalı vekili, dava konusu genel kurul toplantısında alınan kararların ana sözleşme, yasa ve objektif iyiniyet kurallarına uygun olup, butlanı ya da iptalini gerektirir herhangi bir yönünün bulunmadığını savunarak, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece bozma ilamına uyularak yapılan yargılamaya göre; TTK 390. maddesinde davaya konu genel kurulun yapılmasına ilişkin beş kişiden oluşan yönetim kurulunun en az üç üye ile karar vermesi gerekirken iki üye ile karar verdiği, davacının yönetim kuruluna davet edilmediği ve alınan kararın davacının onayına sunulduğuna ilişkin delilin de dosyaya sunulmadığı bu nedenle aynı maddenin 4. fıkrası uyarınca yokluk şartının oluştuğu, alınan yönetim kurulu kararının ve genel kurul kararının yok hükmünde olduğu, bunun tek istisnası olan çağrısız genel kurul toplantısının ise davacının toplantıya katılarak toplantının yapılmamasını talep ettiği için şartları oluşmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne, Çorum Ticaret Sicil Müdürlüğünün 10210 ticaret sicil numarasında kayıtlı davalı şirketin 07/03/2013 tarihli Genel Kurul kararlarının yok hükmünde olduğunun tespitine, kayyım atanması talebinin reddine karar verilmiştir. Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir. Dava, genel kurul kararlarının butlanı istemine ilişkin olup mahkemece genel kurulu toplantıya çağıran yönetim kurulu kararında gerekli nisabın bulunmaması nedeniyle çağrının yok hükmünde olduğu, çağrının yok hükmünde olması nedeni ile de genel kurulda alınan kararların da yok hükmünde olduğuna karar verilmiştir. Ancak TTK'nın 390/1. maddesi gereğince esas sözleşmede aksine ağırlaştırıcı bir hüküm bulunmadığı takdirde, yönetim kurulu üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile alır. Aynı Yasanın 390/4. maddesine göre ise üyelerden hiçbiri toplantı yapılması isteminde bulunmadığı takdirde, yönetim kurulu kararları, kurul üyelerinden birinin belirli bir konuda yaptığı, karar şeklinde yazılmış önerisine, en az üye tam sayısının çoğunluğunun yazılı onayı alınmak suretiyle de verilebilir ve aynı önerinin tüm yönetim kurulu üyelerine yapılmış olması bu yolla alınacak kararın geçerlilik şartıdır. Somut olayda çağrının yapıldığı yönetim kurulu kararının bu doğrultuda incelenmesi gerektiği belirtilerek mahkeme kararı bozulmuş ise de bozmanın gereği yerine getirilerek yönetim kurulu kararı dosya içerisine getirtilmemiştir. Dairemizce geri çevrilme yapılarak getirtilen 15.02.2013 tarihli, 1 karar nolu yönetim kurulu kararı incelendiğinde 5 kişilik yönetim kurulunun 4 üyesinin şirket merkezinde toplanarak genel kurula çağrı kararı aldığı ve bu nedenle yönetim kurulunun bu toplantısının TTK'nın 390/1. maddesinde gösterilen nisaplara uygun olarak yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu durumda mahkemece, yönetim kurulu kararı dosya içerisine getirtilip incelenmeden yönetim kurulu kararının 2 kişi ile alındığı gerekçesi ile yazılı olduğu şekilde karar verilmesi doğru olmayıp bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle kararın BOZULMASINA, ödediği peşin temyiz harcının isteği halinde temyiz eden davalıya iadesine, 14/12/2021 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY

1- Dava, anonim şirket genel kurulunu toplantıya çağıran yönetim kurulu kararının butlanı nedeniyle genel kurulda alınan kararların butlan sebebiyle iptali istemine ilişkindir.

2- Mahkemece uyulan önceki Dairemizin bozma ilamında, davalı şirketin öncelikle genel kurulu toplantıya çağıran 15.02.2013 tarihli yönetim kurulu kararının, toplantı usulüne uygun toplanıp toplanmadığı, toplantı ve karar nisaplarına uygun karar alınıp alınmadığı hususlarının incelenerek, yönetim kurulu kararının yok

yönetim kurulu toplantısında iki kişinin toplanmasıyla genel kurulu toplantıya çağırma kararının alındığı, sonrasında toplanan genel kurulda alınan kararın da bu

hükmünde olup olmadığı, buradan hareketle genel kurulda alınan kararların yok hükmünde olup olmadığı hususlarının incelenerek karar verilmesi gerektiğine karar verilmiştir.
3- Daire heyeti arasında, TTK 390. Maddesi hükümleri doğrultusunda, yönetim kurulunun herkesin toplantıda yer alması koşuluyla çağrısız olarak da toplanabileceği, aksi halde ancak çağrı suretiyle toplanabileceği, usulüne uygun olarak yapılan toplantıda kararların kural olarak oyçokluğu ile alınacağı konusunda bir görüş ayrılığı bulunmamaktadır.
4- Anonim şirketlerde genel kurul, yönetim kurulunun kurul olarak yaptığı çağrı üzerine toplanabilir. Şirketi temsile yetkili üyelerin şirket genel kurulunu toplantıya çağırma yetkisi yoktur. Kurul olarak yapılacak çağrıda ise kurulun hukuken teşekkül ettirilmesi ve toplantı sonucunda bu kararı alması, genel kurul üyelerine "yönetim kurulu" sıfatıyla çağrı gönderilmesi gerekir (E. - Moroğlu, A.Ş. Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, s.90-91).
5- Yönetim kurulunu başkan toplantıya çağırabilir. Bununla birlikte TTK392/7. Maddesi gereğince yönetim kurulu üyeleri de başkandan yönetim kurulunu toplantıya çağırmasını yazılı olarak talep edebilir.
6- Yönetim kurulunu toplantıya çağırma şekline ilişkin mevzuatımızda doğrudan bir düzenleme bulunmamaktadır. İç yönergede bu konuda bir düzenleme yapılabilir. Öğretide, Dairemizin önceki tarihli bir kararına atıfla, yönetim kurulunu toplantıya çağrı yetkisi bulunmayan üyelerin çağırısı ile yapılan toplantının anonim şirketlerin temel yapısına aykırı ve TTK 391/1-b maddesi uyarınca batıl sayılması gerektiği, keza bir üye bile toplantıya davet edilmeden toplantı yapılmış ise bu çağırının hukuken batıl sayılması gerektiği savunulmuştur (M. Kıratlı, Yönetim Kurlu Başkanı, Yetkin, Ankara-2021). Zira yönetim kurulu başkanı üyeler arasında eşitliği gözetmemiş ve eşit işlem ilkesine aykırı bir davranışta bulunmuştur (Hungerbühler Iwo W., Verwaltungpsratsprasident, Zürih-2017, s.70, yöneliş: Kıratlı, s.78).
7- Dairemizin 26.01.2016 tarih ve 2015/3129 E. – 2016/804 K. sayılı kararında, "… anonim şirketlerde yönetim kurulunu toplantıya davet yetkisinin açıkça yönetim kurulu başkanına verildiği, bu yetkinin emredici nitelikte olduğu, somut olayda butlanla sakat olduğu belirtilen kararların alındığı yönetim kurulu toplantılarının ise yönetim kurulu başkanının daveti üzerine değil, toplantıya davet yetkisi olmayan üyelerin daveti üzerine yapıldığı, bu hususun anonim şirketin temel yapısına uymadığı ve TTK'nın 391/1-b maddesi uyarınca alınan bu yönetim kurulu kararlarının butlanı sonucunu doğurduğu, iptali istenilen genel kurul toplantısının da butlanla sakat yönetim kurulu kararına dayalı olarak yapıldığı, ayrıca bu toplantıda alınan şirketin tasfiyesine ilişkin kararın sermayenin en az %75'ini oluşturan pay sahiplerinin onayı ile alınmadığı, karar nisabının sağlanmadığı, dolayısıyla genel kurul toplantısında alınan kararın da yoklukla malul bulunduğu gerekçesiyle asıl ve birleşen davaların kabulüne, davalı şirketin 11.04.2013, 07.05.2013, 04.06.2013 ve 29.08.2013 tarihli yönetim kurulunda alınan kararlar ile 24.09.2013 tarihli genel kurulda alınan şirketin tasfiyesine kararın yok hükmünde olduklarının tespitine karar verilmiştir."
8- Somut olayda, davalı şirket yönetim kurulu karar defterinde 15.02.2013 tarihli Kararda, şirket yönetim kurulunun toplanarak şirketin 07.03.2013 tarihinde olağan toplantıya çağrılmasına ve bu toplantıda konuşulacak konulara ilişkin "şirket ana sözleşmesinin 11 maddesinin değişikliğini" de içeren gündem tespitine karar verilmiş ise de, beş kişilik yönetim kurulundan dört kişinin toplantıda hazır bulunduğu ve kararın OYÇOKLUĞU ile alınmasına karar verildiği belirtilmiş ise de, tutanakta yönetim kurulunun bir çağrı üzerine toplandığından bahsedilmediği gibi, kararın hangi oyçokluğu ile alındığı, kimlerin muhalif kaldığının da tutanağa geçirilmediği anlaşılmaktadır. Bu anlamda karar nisabının ne olduğu anlaşılamadığı için de yönetim kurulu kararının yok hükmünde olduğu kabul edilmelidir.
9- Öte yandan davalı şirket tarafından davacının yönetim kurulu toplantısına çağırıldığına ilişkin hiçbir delil sunulamamıştır. Bu nedenle de çağrı olmaksızın toplanan yönetim kurulu kararında alınan genel kurulun toplantıya çağırısına ilişkin kararın yok hükmünde olduğunun kabulü gerekir. Anılan sebeplerle davanın kabulüne dair mahkeme kararının onanması gerektiğini düşündüğümden, yazılı gerekçe ile kararın bozulmasına ilişkin Daire çoğunluk görüşüne katılmıyorum. karararama.yargitay.gov.tr (E.T. 18.08.2023)

sebeple butlanla malul olacağı yönünde değerlendirme yapılmıştır. Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 28.02.2014 tarihli kararı da bu yöndedir.[114]

2. Çağrı Şeklinin Kanuna ve Esas Sözleşmeye Aykırı Olarak Yapılması

a. Çağrının Hiç Yapılmamış Olması

Genel kurul toplantısına çağrı, esas sözleşmede gösterilen şekilde, şirketin internet sitesinde ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere, toplantı tarihinden en az iki hafta önce yayımlanan ilanla yapılır. Kanun'da belirtilen bu şartların gerçekleşmemesi halinde çağrının varlığından söz edilemez.

Buna göre, TTK 416. madde çerçevesinde bütün pay sahiplerinin veya temsilcilerinin, aralarından birinin itirazda bulunmadığı takdirde, genel kurula katılmaya ve genel kurul toplantılarının yapılmasına ilişkin hükümler saklı kalmak şartıyla, çağrıya ilişkin usule uyulmaksızın, genel kurul olarak toplanabileceği düzenlenmiştir.

Madde hükmünde açıkça yer verildiği üzere, çağrı usulüne uymaksızın genel kurul toplantısının yapılabilmesi ve yapılan bu toplantılarda alınan kararların geçerliliğini sürdürebilmesi için iki şartın varlığı aranmıştır. Bunlar; bütün pay sahiplerinin veya temsilcilerinin toplantıda hazır bulunmaları ve pay sahipleri ve/veya temsilcilerin hiçbirinin toplantıya ve karara itirazda bulunmamasıdır.[115]

Çağrısız genel kurul toplantısının hukuki dayanağını oluşturan TTK 416. madde dışındaki durularda genel kurul toplantısı için yapılacak çağrı, toplantının ve toplantıda alınan kararlarının mevcudiyet şartıdır.[116]

Çağrının pay sahiplerine ve/veya temsilcilerine yöneltilmiş olması yeterli olmakla birlikte hiç yapılmaması hali mevcudiyet şartının yokluğuna sebep olacağından hiç yapılmayan bir çağrı sonrası toplanan genel kurulda alınan kararlarda yoklukla malul olacaktır.

---

[114] Yargıtay 11. HD 28.02.2014 Tarihli 2013/17036 E., 2014/3740 K. Sayılı Kararı. kararara ma.yargitay.gov.tr (E.T. 18.08.2023)
[115] Moroğlu, Hükümsüzlük, s. 112., Karslıoğlu, Genel Kurul, s. 172.
[116] Moroğlu, Hükümsüzlük, s. 79.

Nitekim Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 10.12.2019 tarihli kararında[117] yapılan çağrısız genel kurul toplantısında davacı ortağın yönetici olduğu döneme ilişkin olarak açılan sorumluluk davasıyla ilgili icazet verilmesine dair karar alınmış ve alınan kararın niteliği gereği TTK'nın 436/1. maddesi uyarınca davacının oylamaya zaten katılmaması gerekiyor ise de bu hususun davacının toplantıya davetine engel olmadığı gerekçesiyle yasal düzenlemenin aksine davacı ortağa haber verilmeksizin

[117] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 2019/1269 E. , 2019/8039 K. "İçtihat Metni" "Davacı vekili, müvekkilinin davalı şirketin % 5,02 hissedarı olduğunu, 22/05/2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 3 yıl süre ile yönetim kurulu üyesi olarak görev yaptığını, müvekkili hakkında İzmir 3. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2014/872 E. sayılı dosyasından yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna dair alacak davası açıldığını, bu davada davacı şirket vekiline şirketin davanın açılması ve yürütülmesi konusunda izin yada icazet verdiğine dair genel kurul kararı sunması için mahkemece süre verildiğini, davalı şirketin 14/10/2016 tarihli olağanüstü toplantısını çağrısız olarak yaptığını, çağrısız genel kurul toplantısına müvekkilinin çağrı yapılmadığı için katılamadığını, tüm pay sahipleri hazır olmadığından dava konusu genel kurulun yok hükmünde olduğunu, müvekkilinin genel kurula katılma, bilgi alma, inceleme ve denetleme haklarının ortadan kaldırıldığını, alınan kararların batıl olduğunu ileri sürerek 14/10/2016 tarihli olağanüstü genel kurul yok hükmünde olduğu ve yapılmamış sayılmasına, toplantıda alınan tüm kararlarının batıl olduğunun tespiti ile iptaline karar verilmesini talep etmiştir.
Davalı vekili, davacının kendisi ile şirket arasında olan şahsi işlerde müzakerede oy hakkının kullanamayacağını, bu sebeple toplantıya çağrılıp çağrılmamasının bir önemi olmadığını savunarak, davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.
Mahkemece, iddia, savunma ve tüm dosya kapsamına göre, davalı şirketin 14/10/2016 tarihinde olağanüstü genel kurul toplantısının yapıldığı, toplantının çağrısız toplantı niteliğinde bulunduğu, çağrısız toplantı için bütün pay sahiplerinin aralarından biri itirazda bulunmadan toplanmasının gerektiği, dava konusu edilen ve çağrısız yapılan ortaklar genel kurulunun ise yasal düzenlemenin aksine davacı ortağa haber verilmeksizin ve onun katılımı olmaksızın davacı dışındaki diğer ortakların katılımı ile yapıldığı gerekçesi ile davanın kabulüne, davalı şirketin 14/10/2016 tarihli olağanüstü genel kurul toplantısında alınan kararların yok hükmünde olduğunun tespitine karar verilmiştir. Karara karşı, davalı vekili tarafından istinaf kanun yoluna başvurulmuştur. İzmir Bölge Adliye Mahkemesince, TTK'nın 416/1. maddesi uyarınca çağrısız genel kurul toplantısı yapılabilmesi için tüm ortakların hazır bulunması gerektiğinden yasanın bu amir hükmüne aykırılık TTK'nın 447/1. maddesindeki paydaşın genel kurula katılma hakkını ortadan kaldırıcı nitelikte olduğu, genel kurul toplantısında davacı ortağın yönetici olduğu döneme ilişkin olarak açılan sorumluluk davasıyla ilgili icazet verilmesine dair karar alınmış ve alınan kararın niteliği gereği TTK'nın 436/1. maddesi uyarınca davacının oylamaya zaten katılmaması gerekiyor ise de bu husus davacının toplantıya davetine engel olmayıp davacı ortağın toplantıya katılma ve dolayısıyla kendisin savunma hakkı kısıtlandığı, alınan kararın davacı aleyhine olmasının sonucu değiştirmediği gerekçesi ile davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.
Karar, davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir. Yapılan yargılama ve saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kuralları gözetildiğinde İlk Derece Mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik olmadığının anlaşılmasına göre yapılan istinaf başvurusunun HMK'nın 353/b-1 maddesi uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddine ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanısına varıldığından Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.
SONUÇ: Yukarda açıklanan nedenlerle, davalı vekilinin temyiz isteminin reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1. maddesi uyarınca ONANMASINA, HMK'nın 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, temyiz harcı peşin alındığından başkaca harç alınmasına mahal olmadığına, 10/12/2019 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi." kararararama.yargitay.gov.tr (E.T. 13.11.2023)

ve onun katılımı olmaksızın davacı dışındaki diğer ortakların katılımı ile gerçekleştirilen çağrısız genel kurul toplantısında alınan kararın yok hükmünde olduğuna hükmedilmiştir.

b. Çağrının Bazı Pay Sahibi /Sahiplerine Yapılmaması

Anonim şirket genel kurul toplantısında alınan kararın çağrı esaslarındaki bir eksiklik ya da hata nedeniyle hükümsüzlüğünün tespiti talebiyle dava açılmaması için çağrının tüm pay sahiplerine ve zamanında yapılması gerekir. Bazı pay sahibi ya da sahiplerine sehven ya da kasten çağrı yapılmaması o kimselerin toplantıya katılma hakkını engelleyecektir. Bu sebeple çağrının bütün pay sahiplerine ve/veya temsilcilerine yapılması çağrının geçerlilik koşulu olarak kabul edilmektedir.[118]

Çağrının tüm pay sahiplerine eksiksiz bir şekilde yapılabilmesi için yerine getirilmesi gereken birtakım yükümlülükler vardır. Bu yükümlülüklerden en önemlisi, pay sahibi ve şirket tarafından pay defterine kayıt işlemlerinin eksiksiz bir şekilde tamamlanmasıdır.

Bu çerçevede TTK 499/1 fıkrası ile şirketin, senede bağlanmamış pay ve nama yazılı pay senedi sahipleriyle, intifa hakkı sahiplerini, ad, soyad, unvan ve adresleriyle, pay defterine kaydetmesi gerektiği yönünde düzenlemeye yer verilmiştir.

Yine TTK 499/4 fıkrası uyarınca şirketle ilişkilerde, sadece pay defterinde kayıtlı bulunan kimselerin pay sahibi ve intifa hakkı sahibi olarak kabul edileceği düzenlemesine yer verilmiştir.

Dolayısıyla çağrı usulü uygulandığı sırada, pay defterindeki kayıtlar ve Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) tarafından alınan kayıtlar dikkate alınacaktır. Pay defterine kaydı tamamlanmayan pay sahibi de bu sıfata sahip olamayacağından bu kimse toplantıya çağrılamayacaktır. Bu sebeple pay sahipleri, kendilerine çağrı yapılmaksızın toplanan genel kurulda alınan kararın hükümsüzlüğü iddiasında bulunamayacaktır.

Pay sahipleri bakımından yerine getirilmesi gereken kayıt işlemleri tamamlandığı halde, TTK 414. maddesine ve ortaklık ana sözleşmesine aykırı

[118] Moroğlu, Hükümsüzlük, s. 80.

şekilde yapılan ve geçersiz olduğu kabul edilen çağrı sonrasında toplanan genel kurulda alınan kararların yaptırımının ne olacağı konusunda Yargıtay uygulamasında yerleşik bir durumun varlığından söz edilememektedir.

Çağrısız genel kurul toplantısı yapılması şartlarının sağlanması dışındaki tüm durumlarda pay sahiplerine ve/veya temsilcilerine çağrı yapılmadan toplantı yapılması ve karar alınması halinde, baskın olarak alınan kararların yoklukla malul olduğu kabul edilmişse de, zaman zaman konuya iptal edilebilirlik yaptırım türünün uygulandığı da görülmektedir.[119]

Doktrinde ve Yargıtay uygulamasındaki genel görüş ortada bir çağrı olmasına rağmen bu çağrının tüm pay sahiplerine yapılmaması halinde TTK 446/1-a bendinde sayılan şartların varlığı aranmaksızın pay sahipleri tarafından alınan genel kurul kararlarının iptalinin talep edilebileceği yönündedir.[120] Bir kısım pay sahibine çağrı yapılmamasına rağmen toplanan genel kurulda alınan kararların iptal yaptırımı ile karşı karşıya kalması doğrudan ilgililerin menfaatini korumakla ilgilidir.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 17.05.2011 tarihli kararında[121] çağrısız genel kurul toplantısı olarak yapılmasına karar verilen genel kurulda pay sahiplerinin bir

---

[119] Moroğlu, Hükümsüzlük, s. 81-85.; Özcan, s. 73.

[120] Soykan, s. 233.

[121] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 2009/12744 E., 2011/6060 K. "İçtihat Metni" "Davacılar vekili, müvekkillerinin 5 ortaklı olan davalı şirketin büyük hissedarları olduklarını, 26.08.2005 ve 19.12.2006 tarihlerinde yapılan genel kurullara katılmadıkları halde adlarına atılan sahte imzalar ile genel kurullarda var gösterilerek kararlar alındığını, bu nedenle anılan genel kurulların yoklukla malul olduğunu ileri sürerek, 26.08.2005 tarihli ve 19.12.2006 tarihli genel kurullarda alınan kararların İptalini talep ve dava etmiştir. Davalı, davaya cevap vermemiştir. Fer'i müdahil vekili, davanın reddini istemiştir. Mahkemece, iddia, savunma, bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamına göre, davaya konu genel kurul hazirun cetvellerindeki imzaların davacılara ait olmadığının ispat edilmediği, davacıların hazır oldukları genel kurullarda alınan kararlara muhalefetlerini tutanaklara geçirmedikleri ve davanın 3 aylık hak düşürücü sürede açılmadığı gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir. Kararı, davacılar vekili temyiz etmiştir. 1. Dava, davalı anonim şirketin 26.08.2005 ve 16.12.2005 tarihli olağanüstü genel kurul toplantılar ında alınan kararların iptali istemine ilişkindir.Anonim şirketlerde genel kurulun toplantıya ne şekilde ve hangi merasime tabi olarak çağrı yapılacağı TTK'nın 368. maddesinde düzenlenmiş bulunmaktadır. Bu madde hükmüne göre, usulüne uygun bir çağrının kabul edilebilmesi için asgari iki şartın gerçekleşmesi gerekir. Bunlar, toplantıya davetin TTK'nın 37. maddesinde anılan Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmesi, ayrıca bütün nama yazılı pay sahipleri ve varsa şirkete önceden hamile yazılı pay senetlerini ibraz ederek ikametgahlarını bildiren diğer ortaklara, taahhütlü mektupla bildirme koşullarıdır. Davete ilişkin hükümlerle güdülen asıl amaç, bütün pay sahiplerinin genel kurul toplantısına katılabilmesini sağlamaktır. TTK'nın 368. maddesinin istisnası aynı Yasa'nın 370. maddesinde düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye göre, şayet bütün pay sahipleri veya temsilcileri, aralarından biri itirazda bulunmadığı takdirde genel kurul toplantılarına dair olan diğer hükümler saklı kalmak şartıyla, çağrı hakkındaki merasime riayet etmeksizin de genel kurul olarak toplanabilir. Diğer bir anlatımla, anılan Yasa hükmünden de anlaşılacağı üzere, kanun koyucu çağrısız bir genel kurulun var sayılmasını, bütün pay sahipleri veya temsilcilerinin hazır

kısmı bulunmamasına rağmen, bulunmayan pay sahipleri adına bir başkası tarafından imza atıldığının bilirkişi raporlarınca tespit edilmesi halinde toplantıda alınan kararların yoklukla malul olduğu gerekçesiyle yerel mahkeme kararının bozulmasına hükmedilmiştir.

Önemine binaen burada değinilmesi gereken bir diğer husus, TTK 446/1-b bendidir. Bu madde kapsamında, toplantıda hazır bulunsun veya bulunmasın, olumsuz oy kullanmış olsun ya da olmasın; çağrının usulüne göre yapılmadığını, gündemin gereği gibi ilan edilmediğini, genel kurula katılma yetkisi bulunmayan kişilerin veya temsilcilerinin toplantıya katılıp oy kullandıklarını, genel kurula katılmasına ve oy kullanmasına haksız olarak izin verilmediğini ve yukarıda sayılan aykırılıkların genel kurul kararının alınmasında etkili olduğunu ileri süren pay sahiplerine, iptal davası açma hakkı tanınmaktadır.

---

bulunmaları ve pay sahiplerinin bu toplantı şekline itiraz etmemiş bulunmaları şartlarının gerçekleşmesi durumunda kabul etmektedir. Tek bir payın sahibi veya temsilcisi hazır bulunmaz veya toplantıyı terk ederse ya da katılıp toplantı şekline itiraz ederse, bir genel kuruldan bahsedilemez. Doktrine göre de, toplantıya katılmayan veya itirazı olan pay sahibinin genel kurulun gidişini etkileyebilecek durumda olup olmaması da durumu değiştirmez (Prof. Dr. Erdoğan Moroğlu, TTK'na göre Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, Ankara 1993 Bası, s. 76). O halde, TTK'nın 370. maddesinde öngörülen iki şart gerçekleşmeden yapılan genel kurul hukuken yoktur ve alınan kararlar da yoklukla maluldür (Dairemizin 29.12.1998 tarih, 1998/7636 E., 1998/7820 K. sayılı, 15.02.1999 tarih, 1998/9105 E., 1999/801 K. sayılı ve 26.02.2001 tarih, 2000/10968 E., 2001/1616 K. sayılı ilamları bu yöndedir). Yukarıdaki açıklamaların ışığında dava konusu olaya dönülecek olursa; davacılar, iptalini istediği genel kurul tarihlerinde pay sahibi olduklarını ve kendilerinin çağrılmadıkları ve katılmadıkları genel kurul toplantılarına katılmış gibi gösterilerek gerçeğe aykırı tutanak düzenlendiğini iddia etmişlerdir. Gerçekten de, iptali istenen her iki genel kurul toplantı tutanağında da toplantının TTK'nın 370. maddesine göre çağrısız yapıldığı yazılı olup, dosya içinde mevcut grafoloji uzmanı tarafından hazırlanan bilirkişi raporunda toplantı tutanağında davacı Nihal adına atılı imzanın bu kişiye ait olmadığı tespit edilmiş olup, davacı Ahmet adına atılı imzanın da ceza dosyasında alınan bilirkişi raporunda bu kişiye ait olmadığı belirlenmiştir. Bu durumda, mahkemece, davacı tarafın iddiaları üzerinde durularak, iptali istenen genel kurul toplantı tutanaklarının gerçeğe aykırı olarak tutulup tutulmadığı, buna göre TTK'nın 370. maddesinde öngörülen her iki şartın da yerine getirilip getirilmediği araştırılarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile davanın reddine karar verilmesi doğru olmamış, kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.
2- Fer'i müdahil vekilinin temyiz itirazlarına gelince, hüküm, fer'i müdahil vekili tarafından katılma yolu ile temyiz edilmiş ise de, temyiz dilekçesinin temyiz defterine kaydı yapılmadığı gibi, temyiz harcı da yatırılmamıştır. Bu durumda, usulüne uygun ve süresinde bir temyiz başvurusu bulunmadığından, HUMK'nın 432/4. maddesi uyarınca fer'i müdahil vekilinin temyiz isteminin süre yönünden reddine karar vermek gerekmiştir.
Sonuç: Yukarıda 1 nolu bentte açıklanan nedenlerle davacılar vekilinin temyiz itirazlarının kabulüyle kararın, davacılar yararına (BOZULMASINA), 2 nolu bentte açıklanan nedenle, fer'i müdahil vekilinin temyiz isteminin süre yönünden reddine, ödediği temyiz peşin harcın isteği halinde temyiz edene iadesine, 17.05.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi. kararara ma.yargitay.gov.tr (E.T. 17.12.2023)

Madde kapsamında tanınan iptal davası açma hakkı ile pay sahiplerinin genel kurula katılma ve oy kullanma hakkının olumsuz etkilendiği durumlarda aleyhlerine yaratılan bu durumun telafi edilebilmesi için geniş bir yetki tanınmıştır.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 27/05/2010 tarihli kararında; davacıların, %26,5 oranında hisse sahibi oldukları davalı şirkette, davacıların bilançoya itiraz etmesi sonucu genel kurul toplantısının ertelendiğini ve bir sonraki toplantının davacıların yokluğunda 16.06.2004 tarihinde yapıldığını, toplantıya davetin esas sözleşmeye ve kanun hükümlerine uygun olarak yapılmadığını, söz konusu toplantıda davacının yönetim kurulu üyesi seçildiğini, bu yönüyle kararın iptalinin gerektiğini, seçilen yönetim kurulu üyelerinin aynı zamanda Y.. Pazarlama A.Ş. 'nin genel kurulunda yönetim kurulu üyesi seçilmiş olduklarını, bu durumun ETTK'nın 334-335. maddelerine aykırı olduğunu, yönetim kurulu üyelerine aylık ücret ödenmesine ilişkin kararların da kanuna aykırı olduğu iddiası ile açılan genel kurul kararlarının iptali talepli davada; ilk derece mahkemesince genel kurul kararlarının iptaline karar verildiğini, mahkemece davaya konu toplantıda alınan kararların geçersizliği sonucunu doğuracak kanuna aykırılığın bulunup bulunmadığı, davacıların yokluklarında yapılan toplantıda alınan kararların iptalini isteme haklarının olup olmadığı, bu hakkın varlığı sonucuna ulaşılması halinde ETTK 381 – TTK 445 maddeleri gereğince kanun, esas sözleşme ve iyiniyet kurallarına aykırı olup olmadığı değerlendirilmeksizin karar verilmesi doğru görülmeyerek iptale ilişkin yerel mahkeme kararının davalı aleyhine bozulmasına hükmetmiştir.[122]

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 06.06.2013 tarihli kararında[123] çağrısız toplantı şartlarına uyulmaksızın yapılan toplantı sonucunda alınan kararların geçersiz

---

[122] Levent Yaralı, **Şirketler Hukukuna İlişkin Yargıtay Kararları -I- Yeni Türk Ticaret Kanunu Madde Atıflı 2010 2011 Kararları**, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2012, s. 113-115.; Yargıtay 11. HD. 27/05/2010 tarihli 2008/13318 E., 2010/6023 K. sayılı kararı.

[123] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 06.06.2013 2012/11350 E. , 2013/11820 K. Sayılı kararı. "İçtihat Metni"“Davacı vekili, asıl ve birleşen davalarda, müvekkilinin davalı şirkette pay sahibi olduğunu, son olarak 01.05.2008 tarihinde yapılan genel kurula katıldığını, hissesini devretmediği halde 2009 ve 2010 tarihli genel kurullara çağrılmadığını ve katılmadığını, 2009, 2010 ve 2011 yıllarına ait genel kurulların çağrısız yapıldığını ileri sürerek müvekkilinin davalı şirkette pay sahibi olduğunun tespitine, durumun pay defterine kaydına, 04.05.2009, 03.05.2010 ve 02.05.2011 tarihli genel kurul toplantılarının yoklukla malûl olduklarının tespitine, şirkete yönetim kayyımı atanmasına karar verilmesini talep ve dava etmiştir. Davalılar vekili, davalı şirketin hakim ortağı ... tarafından anonim şirket asgari ortak sayısını tamamlamak için davacıya sembolik hisse verildiğini, hissenin inançlı işlem ile devredildiğini, davacının şirketten ayrılırken aldığı payı gerçek sahibine iade ettiğini, şirket hisse senetlerinin nama yazılı olduğunu, davacının ortak olduğunu senetleri ibraz ederek kanıtlaması gerektiğini,

olacağına, paylarını devrettiği ispat edilemeyen şirket ortağının bizzat kendisinin veya vekilinin toplantıya usulüne uygun şekilde çağrılmamasına rağmen yapılan toplantıda alınan genel kurul kararlarının yoklukla malul olacağına hükmetmiştir.

---

dava konusu genel kurulların tüm hissedarların katılımı ile yapıldığını savunarak davaların reddini istemiştir.
Mahkemece, iddia, savunma ve tüm dosya kapsamına göre, davacı ...'un 01.05.2008 tarihli genel kurulun yapıldığı tarih itibariyle davalı şirketin 2625 hisseli ortağı olduğunun pay defteri ve hazirun cetvelinden anlaşıldığı, sonraki genel kurullarda davacının hazır bulunmadığı ve bu genel kurulların ortakların %100 katılımı ile ve çağrısız yapıldığı, anonim şirket olan davalının paylarının nama yazılı olduğu, TTK'nın 416. maddesine göre, nama yazılı hissenin devrinin, ciro edilmiş senedin devralana teslimi ile olacağı, pay defterinde, davacıya ait 2625 hissenin 09/05/2008'de ... Dış Tic. A.Ş'ne satıldığının kayıtlı bulunduğu, ancak davacının 01/05/2008 tarihli genel kurula katıldıktan sonra hissesini devrettiğini ileri süren davalı tarafın iddiasını ispatlaması gerektiği, somut uyuşmazlığa göre ispat vasıtasının, ancak davacının cirosunu ihtiva eden hisse senedi olabileceği, pay senedi çıkarılmadığı durumlarda dahi nama yazılı hisselerin devrinin alacağın temliki hükümlerine tabi olduğu ve BK.nun 163. maddesi hükmüne göre tahriri (yazılı) olmadıkça muteber olmayacağı dikkate alındığında dava konusu olayda başka bir delille ispata imkan bulunmadığı, buna göre davacı hisselerinin devralınmış olduğunu ispat yükünün davalı tarafta olduğu, ancak payın ciro ve teslim edildiğinin kanıtlanamadığı, TTK'nın 370. maddesine göre çağrısız toplantı yapılabilmesi için tüm ortakların asaleten veya vekaleten hazır bulunması ve toplantıya itiraz edilmemiş olması gerektiği, ortaklardan birinin hazır bulunmaması veya itiraz etmesi durumunda çağrısız toplantı yapılmasının mümkün olmayacağı gibi alınan kararlarında da geçerli olmayacağı, davalı şirketin ortağı olduğu sonucuna ulaşılan ...'a çağrı yapılmadan, onun veya vekilinin katılımı olmadan yapılan genel kurulların yok hükmünde, alınan kararların da yoklukla malûl olduğu gerekçesi ile asıl dava yönünden, davanın kısmen kabulü ile davacının davalı şirkette 2625 pay sahibi olduğunun tespitine, davalı şirketin 04.05.2009 ve 03.05.2010 tarihli genel kurul toplantılarının yoklukla malûl olduklarının tespitine, diğer taleplerin reddine, birleşen ... 2.Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2011/304 esas sayılı davası yönünden; davanın kısmen kabulü ile davacının davalı şirkette 2625 pay sahibi olduğunun tespiti ile davalı ... Dış Ticaret A.Ş adına kayıtlı 2625 payın terkini ile davacı adına kayıt ve tesciline, diğer davalılar hakkında açılan dava ile Genel Kurul Kararlarının iptali taleplerinin pasif husumet yokluğundan reddine, diğer taleplerin reddine, birleşen... 18 Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2011/409 esas sayılı davası yönünden davanın kısmen kabulü ile davalı şirketin 02.05.2011 tarihli genel kurul toplantısının yoklukla malûl olduğunun tespitine, pay tespit talebinin dava şartı yokluğundan reddine, diğer taleplerin reddine karar verilmiştir.
Kararı, davalılar vekili temyiz etmiştir.
Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalılar vekilinin tüm temyiz itirazlarının reddine karar vermek gerekmiştir.
SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle davalılar vekilinin tüm temyiz itirazlarının reddiyle usul ve yasaya uygun bulunan hükmün ONANMASINA, … 06.06.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi." karararama.yargitay.gov.tr (E.T. 17.07.2023)

c. Çağrı İçeriğin Hukuka Aykırı Olması

aa. Çağrıyı Yapan Şirkete İlişkin Yanlış Bilgiler İçermesi

Genel kurul toplantısında alınan kararlar açısından hükümsüzlük sebebiyle mahkemeye başvurulmaması için çağrının gereken bilgileri doğru ve eksiksiz bir şekilde bulundurması gerekir. Aksi takdirde pay sahipleri çağrının eksik ve yanlış bilgiler içermesi ve bu sebeple kendisinin toplantıya katılım sağlayamadığı gerekçesiyle çağrının hükümsüzlüğüne karar verilmesi için dava açabilir.

Çağrıda doğru ve eksiksiz bir şekilde bulunması gereken unsurlardan biri şüphesiz şirkete ilişkin bilgilerdir. Şirketin ticari unvanının, toplantıya çağrılması gereken pay sahipleri veya temsilcilerin ve bu kişilerin adreslerinin eksiksiz ve doğru şekilde belirtilmesi gerekir.

Çağrıya dair ilanlar ve taahhütlü mektuplarda şirketin ünvanı tam olarak yazılmamış olsa dahi, çağrının hangi şirketin genel kurulu için yapıldığı anlaşılıyorsa geçerli bir çağrının varlığından söz edilir. Ancak çağrıda şirketin ünvanı hiç gösterilmemiş ya da ünvanın hangi şirkete ait olduğunun anlaşılamıyorsa çağrı ve toplanan genel kurulda alınan kararlar yok sayılacaktır. [124]

Bünyesinde birden fazla şirket bulunduran grup şirketler bakımından A anonim şirketi genel kurulu için toplantıya çağrı yapılmak istenirken sehven B anonim şirketi genel kurulu için toplantıya çağrı yapılması halinde, A anonim şirketi genel kurulu toplantısının geçerli olabilmesi için tüm pay sahibi ve/veya temsilcilerinin bu toplantıda bulunması gerekir. Aksi halde toplanan genel kurulda alınan kararlar, yok hükmünde olacaktır.

Buna karşılık, Ticaret sicil gazetesindeki ilan doğru şirkete ilişkin yapılmış olmasına rağmen, iadeli taahhütlü mektupla yapılan çağrıda (A) şirketi yerine (B) şirketinin genel kurulundan söz edilmişse, genel kurul kararının TTK 446/1-b bendi gereğince iptali gündeme gelebilecektir.

[124] Moroğlu, Hükümszlük, s. 102.

bb. Toplantı Yeri ve Zamanı Hakkında Yanlış Bilgiler İçermesi

Genel kurul toplantısına katılmak isteyenlerin toplantıya eksiksiz katılım sağlayabilmesi için toplantının yapılacağı yer ve saatin eksiksiz ve doğru bir şekilde çağrı içeriğinde gösterilmesi gerekir.

BTY 8. madde kapsamında genel kurul toplantılarının, esas sözleşmede aksine hüküm olmadıkça, şirket merkezinin bulunduğu mülki idare birimi sınırları içinde yapılacağı, şirket merkezinin bulunduğu yerde toplantının hangi adreste yapılacağı esas sözleşmede özel olarak belirtilmemişse, bunu belirleme yetkisinin toplantı çağrısı yapanlara ait olacağına yer verilmiştir.

Toplantının yapılacağı yer ve saat belirlenirken pay sahibi ve/veya temsilcilerin katılımının zorlaştırılmamasına özen gösterilmelidir. Toplantı yerinin ulaşımı zor, mesafesi uzak bir yer olarak; toplantı saatinin katılımı zorlaştıran trafiğin yoğun olduğu bir saat olarak seçimi sebebiyle pay sahibi ve/veya temsilcileri toplantıya katılamaz ise öğretide, toplantıya katılma hakkının ihlal edildiğinden bahisle toplantıda alınan kararların dürüstlük kuralına aykırılık sebebiyle iptal edilebileceği ifade edilmiştir.[125]

Genel kurul toplantı gündeminin kanuna uygun olarak bildirilmediği, toplantıya çağrının TTK 414. maddesine uygun olarak yapılmadığı, toplantının yapılacağı yer ve zamanın çağrı mektubunda ya da ilanda yer almadığı hallerde genel kurulda alınan kararların iptalinin istenmesi mümkündür.[126]

Toplantının yapılacağı yer veya zamanın yanlış gösterilmesinin pay sahiplerinin doğru zaman ve yerde bulunmasını engelleyecek nitelikte olduğu bu sebeple toplantı veya karar yetersayılarının oluşmayacağı, oluşsa dahi yanlış veya eksik bilgilendirme sebebiyle toplantıya katılım sağlamak isteyen ve fakat salt bu nedenlerle katılım sağlayamayan pay sahiplerinin katılım, bilgi alma ve kendi hakkını temsil etme haklarının ihlal edileceği ortadadır. Bu ihlal de esaslı bir hak kaybına neden olduğundan genel kurul toplantısında alınan kararların pay sahiplerince başvurulması halinde hükümsüzlüğüne neden olur.

---

[125] Bahtiyar ve Hamamcıoğlu, s. 35.

[126] Yavuz N. Okçuoğlu, **Anonim ve Kooperatif Şirketler Genel Kurul Kararlarının İptali İçin Gerekli Olan Muhalefet ve Muhalefetin Tutanağa Geçirilmesi**, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyum II, Ankara, 11-12 Ocak 1985, s. 264. Ansay, Yargıtay Uygulamasında Anonim Şirketler, s. 38 vd.

Toplantının yapılacağı yer ve zamanın doğru ya da hiç bildirilmemesi sebebiyle fiziki bir toplantı yapılmadan ya da fiziken yapılan bir toplantıya elektronik ortamda katılım sağlanmadan karar alınması halinde, alınan kararlar yoklukla malul olacaktır.[127]

Yargıtay 23. Hukuk Dairesinin 20.04.2015 tarihli kararında[128] belirtildiği üzere, genel kurul toplantısına çağrı aşamasında yapılan tebligatta toplantının yapılacağı yere ilişkin farklı adresler bulunmasına rağmen, tebligat yapılanlardan çoğunluğun çağrının ilk sayfasında doğru bir şekilde belirtilen adreste toplanması ve bu vesileyle toplantı çoğunluğunun sağlanması halinde, söz konusu toplantıda alınan kararların iptaline hükmedilmesi talepli açılan davanın reddine karar verilmiştir. .

Kanaatimizce bu husus somut olaya göre değerlendirilmelidir. Şöyle ki; toplantının yapılacağı yer konusunda pay sahiplerini açık ve bariz bir şekilde yanıltmak amacıyla hareket edilmesi halinde, pay sahiplerinin toplantıya katılımının engellenmesinin amaçlandığı düşünülerek söz konusu toplantıda alınan kararın iptaline hükmedilmesi gerekir. Ancak çağrı kağıdında farklı adreslerin belirtilmesi sebebiyle toplantıya katılım sağlamasının engellendiği iddiasıyla dava açan pay

---

[127] Havva Güzin Üçışık, **Türk Hukuku'nda Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Sakatlığı Konusunda Getirilen Düzenlemelerin Değerlendirilmesi**, Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi 3.5: 57-65, 2011, s. 211.

[128] Yargıtay 23. Hukuk Dairesi 20.04.2015 Tarihli 2015/2689 E. , 2015/2746 K. Sayılı Kararı "İçtihat Metni"

"Davacı vekili, müvekkilinin davalı kooperatif üyesi olduğunu, müvekkiline 23.06.2013 tarihli 2012 yılı olağan genel kurul toplantısı ile ilgili çağrının posta marifetiyle gönderildiğini, müvekkiline tebliğ edilen toplantı çağrısının 1 ve 2. sayfasında toplantının yapılacağı adreslerin farklı bildirildiğini, bu şekilde farklı adresler bildirilmek suretiyle ortakların yanıltıldığını, bu suretle toplantıya çağrının usulüne uygun şekilde duyurulmadığını, müvekkilinin kooperatif tarafından yanıltılarak toplantıya katılma hakkının engellendiğini ileri sürerek, 2012 yılı olağan genel kurul toplantısında alınan kararların iptaline karar verilmesini talep ve dava etmiştir. Davalı vekili, çağrının usulüne uygun surette yapıldığını, ilk sayfadaki adresin doğru olduğunu, toplantı çoğunluğunun sağlandığını savunarak, davanın reddine karar verilmesini istemiştir. Mahkemece, iddia, savunma, bilirkişi raporu ve dosya kapsamına göre; genel kurul kararlarının salt çağrı noksanlığı nedeniyle iptali gerekmeyip, bu hususun ancak iptal edilebilirlik nedeni olarak nitelendirilebileceği, iptali talep edilen genel kurul kararlarının kanuna, anasözleşme hükümlerine ve iyi niyet esaslarına uygun olduğu, davaya konu genel kurul toplantısı yönünden yokluk veya iptali gerektiren bir hususun bulunmadığı gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

Kararı davacı vekili temyiz etmiştir. Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle gerektirici sebeplere, delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre, davacı vekilinin temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin tüm temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONANMASINA, alınması gereken harç peşin olarak yatırıldığından yeniden harç alınmasına yer olmadığına, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 20.04.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi." karararama.yargitay.gov.tr (E.T. 18.08.2023)

sahibinin, belirtilen adreste basit bir yazım yanlışı bulunduğunu anladığı halde salt alınan kararın uygulanmasını engellemek için iptal prosedürünü işletme yoluna başvurması halinde, davanın reddine hükmedilmelidir.

Açık adresin ve toplantı saatinin yanlış yazılması dışında toplantı yer ve zamanının bildirilmesi konusunda gündeme gelebilecek bir diğer sorun TTSG'de ve iadeli taahhütlü mektuplarda gösterilen toplantı yer ve zamanının birbirinden farklı olmasıdır. Toplantı yer ve saatinin iadeli taahhütlü mektuplarda doğru ve eksiksiz TTSG'de ise hatalı olarak belirtildiği hallerde toplantıda alınan kararların geçerliliğini sürdürebilmesi için çağrısız genel kurul toplantısı şartlarının sağlanmış olması aranır. İadeli taahhütlü mektuplarda gösterilen toplantı yer ve zamanının hatalı olması halinde ise, genel kurul kararların iptali gündeme gelecektir.

Toplantı yer ve saatinin TTSG'de doğru iadeli taahhütlü mektuplarda hatalı ya da TTSG'de hatalı iadeli taahhütlü mektuplarda doğru gösterilmesi durumlarında çağrısız genel kurul toplantısı şartları da oluşmadan toplantı yapılması ve yapılan bu toplantıya hatalı bilgilendirme sebebiyle pay sahipleri ya da temsilcilerinin katılamaması halinde alınan genel kurul kararlarının iptali gündeme gelecektir.

cc. Vekaletname İçeriğinin Eksik veya Hatalı Olması

Pay sahiplerine tanınan genel kurul toplantısına katılım hakkının kullanımını kolaylaştırmak adına bu hakkın temsilciler aracılığıyla kullanılması da mümkün kılınmıştır. Pay sahiplerine TTK 425. madde kapsamında tanınan bu hakkın temsilci tarafından kullanılabilmesi için pay sahibi tarafından kanunda aranan şartları sağlayan bir vekaletnamenin düzenlenmesi gerekir.

BTY "Vekaletnamenin unsurları ve geçerlilik süresi" başlıklı 21/1 fıkrasında bu vekaletnamede bulunması gereken hususları düzenlemiştir. Buna göre, toplantıya katılmak için temsilci adına düzenlenen vekaletnamede; şirketin unvanı, ait olduğu genel kurul toplantısının tarihi, vekilin adı ve soyadı, pay sahibinin pay adedi ile adı ve soyadı veya unvanı ve imzasının bulunması gerekir. Sayılan bilgilerden birinin bulunmadığı özel veya genel vekâletnameler geçersiz olacaktır.

Aynı maddenin 2. fıkrası uyarınca söz konusu vekaletnamelerin, ait olduğu genel kurul toplantısı ve yeni bir vekil atanmadığı sürece hukuken bunun devamı sayılan toplantılar için geçerli olduğuna yer verilmiştir.

Aynı zamanda gündemin değiştirilmemesi kaydıyla, nisabın yokluğu, azlığın talebi veya genel kurulun kararıyla yahut herhangi bir nedenle toplantının ertelenmesi halinde yapılacak toplantıların hukuken önceki toplantının devamı sayılacağına da yer verilmiştir. Dolayısıyla önceki toplantı için verilen vekaletname devamı toplantılarda da geçerli olacaktır.

BTY 18/7 fıkrası uyarınca halka açık olmayan şirketlerde nama ve hamiline yazılı pay senetleri sahiplerinin genel kurul toplantısına temsilcileri aracılığıyla katılabilmesi için noter onaylı şekilde vekaletname vermesi gerektiği düzenlenmiştir.

Vekaletnamede aranan unsurlarda eksiklik ya da hata olması halinde, yetkisiz temsil söz konusu olacaktır. Yetkisiz temsilci katıldığı toplantıda genel kurul kararlarının alınmasında etkili olursa bu kararlar bakımından TTK 446/1-b bendi gereği iptal edilebilirlik yaptırımı gündeme gelecektir.[129] Dolayısıyla toplantı ve karar yetersayıları yetkisiz katılım sayılmadığı halde de sağlanıyorsa alınan genel kurul kararlarının iptali talep edilemeyecektir.[130]

Yine vekaletname örneğinin eksik veya hatalı olması sebebiyle pay sahibinin temsilcisinin genel kurul toplantısına alınmaması da bir pay sahibinin toplantıya katılmasının haksız engellenmesi anlamına geleceğinden alınan kararın iptali gündeme gelecektir.

Noter onaylı olmayan vekaletnamelerde, vekil edenin noter huzurunda düzenlenmiş imza beyanının vekaletnameye eklenmesi aranmaktadır. Tüzel kişi pay sahipleri tarafından verilen vekaletnamelere ise imza sirküleri suretinin eklenmesi gerekir.[131]

Temsilcinin genel kurul toplantısına noter onaylı olmayan bir vekaletname ile katılması, noter huzurunda düzenlenen imza beyanını ya da imza sirküleri

---

[129] Argun Karamanlıoğlu, **Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Genel Kurulda Temsili**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2015, s. 470-471.

[130] Sami Karahan ve Ayşegül Sezgin Huysal, **Şirketler Hukuku**, Güncellenmiş 2. Baskı, Mimoza Yayınları, Konya, 2013, s. 539-540.; Güzin Üçışık ve Aydın Çelik, **Anonim Ortaklıklar Hukuku**, I. Cilt, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013, s. 368.

[131] Karslıoğlu, s. 269.

vekaletnameye eklenmemesine rağmen bu eksiklik fark edilmeksizin toplantıya katılım sağlanması halinde toplantıda alınan genel kurul kararı iptal edilebilecektir.

Kanunen aranan hususlar yönünden eksik olan vekaletnameler, şirket unvanının, katılım için yetki verilen genel kurul toplantısının tarihinin veya temsilci olarak atanan kişinin adının soyadının ve sair hususların yanlış belirtildiği vekaletnameler geçersiz olacaktır.

Genel kurul toplantısına katılma yetkisi olmadığı halde eksik ya da hatalı olarak düzenlenen vekaletnameye dayanarak toplantılara katılım sağlanması ve kararın alınmasında etkili olma koşuluyla oy kullanılması halinde alınan genel kurul kararlarının iptali TTK 446/1-a bendi koşullarına uymaksızın talep edilebilir.[132]

Pay sahibi tarafından temsilcinin genel kurul toplantısı gündemine ilişkin yetkisi vekaletname ile sınırlandırılabileceğinden vekaletnameye aykırı olarak katılım temsil olunanın talimatlarına uygun hareket etme ilkesi kapsamında temsilcinin temsil olunana karşı sorumluluğunu doğuracaktır.[133] Bu şekilde şirketin korunması amaçlanmıştır.[134] Bu sebeple genel kurul kararlarının iptali mümkün değildir.

d. Gündemin Gereği Gibi Belirtilmemesi

(1) Çağrıda Gündemin Hiç Yer Almaması

Genel kurul toplantılarında alınan kararların iptal edilebilirlik yaptırımı ile karşılaşmaması için çağrı esaslarında dikkat edilmesi gereken bir diğer husus da, toplantı gündeminin önceden belirlenmesi, bütün pay sahiplerine usulüne uygun olarak bildirilmesi ve bildirilen konularda toplantıda karar alınmasıdır. Bu çerçevede karar alınması gündeme bağlılık ilkesinin bir gereğidir.[135]

TTK 414. maddesi gereği, gündemin gereği gibi ilan edilmiş sayılması için çağrıya ilişkin ilanda yer alması ve TTSG ile şirketin internet sitesi ve ana sözleşmede öngörülmüş olan diğer ilan vasıtalarında ilan edilmiş olması gerekir.

[132] Moroğlu, Hükümsüzlük, s. 283.
[133] Ayhan ve diğerleri, s. 363.
[134] Bilgili ve Demirkapı, s. 240.
[135] Karslıoğlu, s. 194.

Gündemin gereği gibi ilan edilmemesi, toplanan genel kurulda alınan kararların iptal edilmesine sebep olacaktır.[136] Gündemin hiç bildirilmemesi halinde ise toplanan genel kurulda alınan kararlar yokluk yaptırımına tabi olacaktır.[137]

TTK 409. maddesi gereği, olağan genel kurul toplantılarının gündeminde yer alacak hususların belirlenmesi gerekeceği belirtilmiştir. Bu toplantıların gündeminde yer alacak mecburi hususlar BTY 13. maddesi çerçevesinde sayılmış sair hususlarında açıkça belirtilmesi gerektiğine değinilmiştir. Olağanüstü genel kurul toplantılarının gündemini belirleme yetkisi ise çağrıyı yapan kimselere tanınmıştır.[138]

TTK 413. maddesinden hareketle, çağrıda gündem maddelerine hiç yer verilmemesi halinde, toplanan genel kurulda bir karar alınamayacağı sonucuna ulaşılır. Yerleşik Yargıtay uygulamasında da çağrıda hiç bildirilmeyen ya da eksik olarak bildirilen konularda alınan genel kurul kararına iptal edilebilirlik yaptırımı uygulanacağı yerleşmiştir.[139]

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 10.01.2017 tarihli[140] ve 25.02.2014 tarihli[141] kararlarında gündemde açıkça belirtilmeyen hususlarda genel kurulda görüşme

---

[136] Moroğlu, Hükümsüzlük, s. 281.; Erdoğan Moroğlu, **Anonim Ortaklıkta Genel Kurulun Toplantıya Davet Merasimine Aykırılığın Genel Kurul Kararlarına Etkisi Ve Yargıtay Kararları**, Makaleler, İstanbul, 2010, s. 178. (Ticaret Hukuku Ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, VII, Ankara, 1990, s. 37 vd.)

[137] Kırca, s. 8.

[138] Ünal Tekinalp, **Azınlığın İstemi Üzerine Denetçilerin Gündeme Madde Koyma Hakkı Var Mı**?, İkt. Mal. 1978, C. 25., S. 2., s. 92.

[139] Karslıoğlu, s. 201,202.

[140] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 10.01.2017 2016/405 E. , 2017/142 K. "İçtihat Metni"“Davacı vekili, müvekkilinin ve diğer davalıların davalı şirketin ortağı olduğunu, davalı şirketin 18.03.2015 tarihinde yapılan 2014 yılına ait olağan genel kurul toplantısında müvekkilinin itirazına rağmen gündemde yer almayan konuların görüşüldüğünü ileri sürerek, şirkete ait taşınmazla ilgili yönetim kuruluna yetki verilmesine ilişkin 6 numaralı kararın iptalini talep ve dava etmiştir. Davalı şirket ve ... vekili, davacı tarafın iptalini istediği ve müvekkili şirketin son genel kurulda alınan kararda, şirketin tek faaliyet konusunun değerlendirilmesinin gündeme alındığını ve yetkinin görüşülmesinin oylandığını, yönetim kurulunun bir önceki ve kesinleşmiş genel kurul kararıyla aldığı yetki devam ederken son genel kurulda bu yetkiye ilişkin kararın iptalini talep etmekte davacının hukuki menfaati bulunmadığını savunarak, davanın reddini istemiştir. Diğer davalılar, davaya cevap vermemiştir.Mahkemece, iddia, savunma ve tüm dosya kapsamına göre, davacının iddiasının taşınmazla ilgili hakkın kötüye kullanılması olmadığı gibi sadece gündemde yer almadığı sebebine dayanmakta olup, 18.03.2015 tarihli toplantının gündem maddelerinin ilanında şirket arsası için yapılmış inşaat sözleşmesinin son durumun müzakereye açılması kapsamında mevcut yetkinin yenileceğinin de işin münderecatından anlaşıldığı, davacının iddiasının haklı bir gerekçeye dayanmadığı, ayrıca davalı şirket dışında diğer ortaklara karşı husumet yöneltilemeyeceği gerekçesiyle, davalı şirket hakkındaki davanın reddine, diğer davalılar hakkındaki davanın pasif husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmiştir. Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.1- Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davacı vekilinin davalılar ..., ..., ... yönünden tesis edilen hükme yönelik temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.2-Davacının davalı şirkete yönelik temyiz itirazlarına

gelince; dava anonim şirket genel kurul kararının iptali istemine ilişkin olup, mahkemece yukarıda yazılı gerekçeyle davanın reddine karar verilmiştir.Anonim şirketlerde genel kurulu toplantıya davete dair olan ilan ve davet mektuplarında toplantı gündeminin yer alması gereklidir. Gündem, genel kurulda görüşülecek hususların tamamını ifade etmektedir. Gündemi belirleme, genel kurul toplantısına karar veren organa aittir. Gündem, genel kurul toplantısının temelini oluşturmakta olup, buna göre ortaklar genel kurul toplantısına katılıp katılmama, gerekli hazırlık ve araştırma yapma, bilgi ve belge toplama, başka ortaklarla birlikte hareket etme gibi kararlarını belirleme imkanına sahip olurlar. Somut olayda, iptali talep edilen genel kurul kararına ilişkin ilan edilen gündemin 6. maddesi "Civas arsası için yapılmış inşaat sözleşmesinin son durumunun müzakereye açılması" şeklinde belirlenmiş olup, davalı şirkete ait taşınmazla ilgili yönetim kuruluna yetki verilmesine ilişkin bir gündem maddesi bulunmamaktadır. 6102 sayılı TTK'nın 413. maddesi uyarınca gündemde bulunmayan konular genel kurulda görüşülemez ve karara bağlanmaz. Kural olarak, "gündeme bağlılık" ilkesi gereği görüşülecek konunun önceden tespit edilip gündeme açıkça yazılması gereklidir.

Ayrıca davalı şirket taşınmazına ilişkin daha önceki olağan genel kurul toplantısında yetki verilmiş olması, sonradan verilen yetkiye ilişkin alınan kararın iptaline engel teşkil etmeyeceğinden mahkemenin bu yöndeki gerekçesi de yerinde olmamıştır. Bu itibarla, mahkemece gündemde açıkça belirtilmeyen hususlarda genel kurulda görüşme yapılamayacağı nazara alınarak davaya konu genel kurul kararının iptaline karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde davalı şirket yönünden davanın reddine karar verilmesi doğru görülmemiş, kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin davalılar ..., ..., ... yönünden temyiz itirazlarının reddiyle hükmün adı geçen davalılar yönünden ONANMASINA, (2) numaralı bentte açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin davalı şirket yönünden tesis edilen hükme yönelik temyiz itirazlarının kabulüyle kararın davalı şirket yönünden BOZULMASINA, … 10/01/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi." karararama.yargitay.gov.tr (E.T. 13.11.2023)

[141] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 25.02.2014 tarihli 2014/331 E. , 2014/3503 K. "İçtihat Metni" MAHKEMESİ :TİCARET MAHKEMESİ"Davacılar vekili, müvekkillerinin pay sahibi olduğu davalı şirkette 19.11.2011 tarihinde daha önceden belirlenen ve ilan edilen genel kurul gündemi ile toplandığını, toplantıda şirket müdürünün ve denetçilerinin göreve devam etmeleri ve yeni görev sürelerinin belirlenmesi hususunda önerge verildiğini, genel kurul sırasında ... başkanlığına önerge vermek suretiyle madde ilave edilmesinin mümkün olmadığını ileri sürerek, davalı şirketin 19.11.2011 tarihli genel kurulunda kanuna aykırı olarak şirket müdürü ve denetçiler inin göreve devam etmeleri ve yeni görev sürelerinin belirlenmesi hususlarının gündeme ilave edilmesi ve bu hususlarda seçim yapılmasına ilişkin kararların iptalini talep ve dava etmiştir. Davalı vekili, davanın reddini istemiştir. Mahkemece, toplanan kanıtlara göre, TTK 369. maddesinde gündemde olmayan bir hususun tartışılamayacağının düzenlediği, TTK 366. maddesi ile gündemde olmayan bir hususun gündeme alınmasına ilişkin düzenleme bulunduğu, azınlığın gündeme koydurarak oylama yaptırdığı bir hususta da gündeme bağlılık esasının ihlal edildiğinin öne sürülemeyeceği, kaldı ki TTK 543/1 maddesinin yollaması ile TTK 162. maddesi ile, müdürün ortakların çoğunluğunun kararı ile azledilebileceğinin açıkça belirtildiği ve genel kurul oylamasında çoğunluğun oyuyla azledildiği gerekçesiyle davanın reddine dair tesis edilen karar, davacılar vekilinin temyizi üzerine, Dairemizce onanmıştır. Davacılar vekili, karar düzeltme isteminde bulunmuştur. Dava, limited şirket genel kurulunda alınan kararın iptaline ilişkindir. Davacıların, davalı limited şirketin ortakları oldukları, anılan şirketin ortak sayısının yirmiyi aştığı, somut olaya uygulanması gereken mülga 6762 sayılı Kanunun 536. maddesi uyarınca genel kurul toplantısının, anonim şirketin genel kurulunun toplanmasına ilişkin hükümlerine tabi bulunduğu, bu itibarla 2009-2010 yıllarına ait olağan genel kurul toplantısının 19.11.2011 tarihinde yapıldığı, gündemde bulunmadığı halde, % 14 pay sahibi ortağın, bir önerge vererek şirket müdürü ile şirket denetçilerinin göreve devam etmeleri ve tamamlanan sürelerinin yeniden belirlenmesi hususunun gündeme eklenmesini istediği, bu önerinin kabul edildiği, 7. gündem maddesinden sonra 8. gündem maddesi olarak seçim konusunun genel kurulda görüşüldüğü, yeni müdür ve denetçilerin seçildiği, davacıların bu karara karşı oy kullandıkları, muhalefetlerini tutanağa yazdırdıkları ve iptal davasını yasal süresinde açtıkları hususları çekişmesizdir. Uyuşmazlık, gündemde bulunmayan, bir önerge ile

yapılamayacağından bahisle alınan kararın iptaline karar verilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Yine Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 23.10.2000 tarihli,

"Davacı, / tarihinde yapılan genel kurulun iptalini talep ve dava etmiştir. Mahkemece TTY'nın 368. maddesi hükmü dayanak gösterilerek nama yazılı pay sahibi olan davacının genel kurul toplantı gün ve saatinden taahhütlü mektupla haberdar edilmemiş olması nedeniyle, yapılan genel kurul toplantısının yoklukla malul olduğu sonucuna varılarak iptaline karar verilmiştir. Anılan madde hükmüne riayet edilmemiş olması yani çağrı prosedürüne aykırılığın müeyyidesinin yokluk değil, sadece iptal edilebilirlik olduğu Dairemizin kökleşmiş içtihadıdır. Her ne kadar TTY'nın 368. maddesi hükmü emredici nitelikte ise de, aynı yasanın 381. maddesinde, çağrıda usulsüzlük halinin genel kurulda bu nedenle katılamayan ortaklara bu toplantıda alınan kararların iptali davası açma hakkını verdiğine göre, kanun koyucunun da bu hükme aykırılığın müeyyidesine yokluk olarak kabul etmediğini açıkça göstermektedir. Bu durumda mahkemece yapılacak iş, davacının genel kurula çağrılmadığı iddiası dışındaki iddialarını incelemektir."

---

gündeme eklenen ve 8. madde olarak görüşülen müdür ve denetçi seçimine ilişkin genel kurul kararının iptalinin gerekip gerekmediği noktasında toplanmaktadır. Anonim şirketlerde genel kurulu toplantıya davete dair olan ilan ve davet mektuplarında toplantı g ündeminin yer alması gereklidir. Gündem, genel kurulda görüşülecek hususların tamamını ifade et mektedir. Gündemi belirleme, genel kurul toplantısına karar veren organa aittir. Gündem, genel ku rul toplantısının temelini oluşturmakta olup, buna göre ortaklar genel kurul toplantısına katılıp katılmama, gerekli hazırlık ve araştırma yapma, bilgi ve belge toplama, başka ortaklarla birlikte hareket etme gibi kararlarını belirleme imkanına sahip olurlar. TTK'nın 364. maddesi uyarınca gerek olağan gerekse olağanüstü genel kurul toplantılarında gündeme konulan hususlar müzakere edilir. Aynı Kanunun 369/son maddesi uyarınca da gündemde gösterilmeyen hususlar müzakere edilemezler. Mülga TTK'nunda bu durumun tek istisnası, 370. maddesinde düzenlenmiş olup, tüm ortakların veya temsilcilerinin katılımı ile çağrısız genel kurul toplantısı yapılmasına karar verilmesi halinde, genel kurulun görevleri kapsamında ortaklar görüşülmesini istediği hususların karara bağlanmasını isteyebilirler. TTK'nın 364 ve 369. maddesindeki düzenlemeler, ortakların kişisel menfaatlerini koruyan emredici hükümlerdir. Ortakların menfaatini korumaya yönelik olduklarından emredicilikleri de nispi niteliktedir. Dolayısıyla, anılan hükümlere aykırı karar verilmesinin sonucu, mutlak butlanla batıllık değil, iptal edilebilirliktir. Somut olay incelendiğinde davalı şirketin genel kurul toplantısı olağan bir toplantı olup, TTK'nın 370. maddesinde düzenlenen toplantı mahiyetinde değildir. Gündeme madde eklenmesini isteyen %14 pay sahibi ortağın da TTK'nın 366. maddesine uygun şekilde genel kurul öncesinde görüşülmesini istediği hususun gündeme eklenmesi yönünde davalının yönetimine bir başvurusunun olduğu da iddia edilip, ispatlanmamıştır. Bu durum karşısında, davalı genel kurulunun 8. maddesinde karara bağlanan hususun gündemde yer almadığı, gündemde olmayan bir hususun görüşülüp karara bağlandığı dikkate alınıp, iptaline karar verilmesi için kararın davacılar yararına bozulması gerekirken, temyiz itirazları reddedilerek yazılı şekilde onanmış olduğundan, davacılar vekilinin karar düzeltme isteminin kabulü ile Dairemizin 07.10.2013 Tarih, 2013/273 Esas- 2013/17722 Karar sayılı onama kararın kaldırılarak hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle bozulmasına karar vermek gerekmiştir. SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle davacılar vekilinin karar düzeltme isteminin kabulü ile Dairemizin 07.10.2013 Tarih, 2013/273 Esas- 2013/17722 Karar sayılı onama kararının kaldırılarak yukarıda açıklanan nedenlerle kararın davacılar yararına BOZULMASINA, ödedikleri temyiz peşin, temyiz ilam ve karar düzeltme harçlarının istekleri halinde karar düzeltme isteyen davacılara iadesine, 25.02.2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi." kararara ma.yargitay.gov.tr (E.T. 21.12.2023)

şeklindeki kararında da Kanunda belirtilen şekilde toplantı çağrısının usulü dairesinde yapılmamasının, gündemin gereği gibi ilan ve tebliğ edilmemesinin yaptırımının iptal edilebilirlik olduğunu belirtmiştir.[142]

Her ne kadar Yargıtay uygulamasında çağrıda gündeme hiç yer verilmemesinin, çağrının eksik ya da usulsüz bir şekilde belirtilmesinin yaptırımı iptal edilebilirlik olarak yerleşmişse de, doktrinde toplantı gündeminin ilan veya bildirim yoluyla hiçbir şekilde duyurulmadığı durumlarda alınan kararların TTK 413. madde gereği yoklukla malul olması gerektiğini savunan görüşler de bulunmaktadır.[143]

Kanaatimizce gündem hiçbir şekilde belirtilmemişse yokluk yaptırımının uygulanması gerekir.

(2) Çağrıda Gündemin Eksik veya Hatalı Belirtilmiş Olması

Genel kurul toplantısında alınan kararlar toplantıya katılan ve katılmayan tüm pay sahipleri açısından geçerli olduğundan kanunen belirtilen istisnalar dışında çağrı aracılığıyla gündemde belirtilmeyen hususlarda görüşme yapılamaz ve karar alınamaz. Eksik ya da hatalı olarak belirtilen gündem maddeleri hakkında alınan kararların yaptırımı iptal edilebilirlik olacaktır.[144]

Örneğin çağrıda yönetim kurulu üyelerinin ibrası hakkında ya da bilanço görüşmesi yapılacağı şeklinde bir bilgi olmamasına rağmen toplanan genel kurulda bu konularda alınan kararların pay sahipleri tarafından iptali istenebilir.

Gündemin pay sahiplerine eksik bildirildiği hallerde o konuda karar alınması halinde alınan karara iptal edilebilirlik yaptırımının uygulanmasının sebebi, pay sahiplerinin menfaatlerini korumaktır.[145] Öyle ki, pay sahipleri bildirilen gündeme göre toplantıya katılma veya katılmama kararı alabilir ya da bildirilen gündem maddelerine göre toplantıya hazırlık yapabilir. Bu noktada amaç, görüşüleceğini

---

[142] Zafer Saka, **Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2004, s. 229 dipnotu; Yargıtay 11. HD 23.10.2000 tarihli 2000/8481 E., 2000/8125 K. sayılı kararı.

[143] Halil Arslanlı, **Anonim Şirketler II-Anonim Şirketin Organizasyonu**, C. II, İstanbul 1959, s. 20.; İmregün, **Anonim Ortaklık**, s. 122-123.; İlhan Yiğit, **Anonim Ortaklık Genel Kurulunun İşleyişi ve Ortaya Çıkan Sorunlar**, Vedat Yayıncılık, İstanbul, 2005, s. 103.

[144] Eyuboğlu, s. 26-27.; Emine Demir, **Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı**, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin, 2020, s. 78-79.

[145] Esra Cenkçi, **Anonim Şirketlerde Gündeme Bağlılık İlkesi**, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2011, s. 110.

bilseydi hazırlık yaparak katılacağı toplantıya katılmayan ya da hazırlık yapmayan pay sahibinin hakkını korumaktır.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 22.03.2018 tarihli kararında[146] gündeme bağlılık ilkesine aykırılık teşkil eden genel kurul kararının iptal edilebilirlik yaptırımına tabi

[146] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 22.03.2018 Tarihli 22.03.2018 2016/7752 E., 2018/2215 K. sayılı kararı. "İçtihat Metni" "Davacılar vekili, davalı anonim şirketin 06/03/2014 tarihli genel kurul toplantısında gündemde olamamasına rağmen yönetim kurulu başkanının önerisi üzerine davalı şirkete ait olan ve şirkete ait hastanenin faaliyet gösterdiği taşınmazın satılması için yönetim kuruluna yetki verilmesine dair 8 numaralı kararın alındığını, davacı ...'in dava konusu genel kurula katılmadığını, anılan kararın gündemde bulunmadığından ...'nın 413/.... maddesine aykırı olduğu gibi, anonim şirketin temel yapısını bozan ve sermayenin korunması hükümlerine de aykırı bulunduğundan ...'nın 447/c maddesi gereğince mutlak butlanla batıl olduğunu, dava konusu genel kurul kararında sözü edilen taşınmazın davalı şirketin en önemli hatta tek mal varlığı olduğunu, satılması halinde şirketin faaliyetsiz kalacağını, bir anlamda feshinin söz konusu olacağını, fesih kararı alınabilmesi içinde toplantı gündeminde açıkça yer alması gerektiğini ileri sürerek davalı şirketin 06/03/2014 tarihli genel kurul toplantısında alınan 8 numaralı kararın mutlak butlanla batıl olduğunun tespitine, aksi kanaate varılması halinde ise söz konusu kararın iptaline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.Davalı vekili, dava konusu davalı şirket genel kurulunda alınan kararın butlanını veya iptalini gerektirir bir sebep bulunmadığını, davanın süresinde açılmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.Mahkemece, iddia, savunma, bilirkişi raporu ve dosya kapsamına göre; davalı şirketin 06/03/2014 tarihli genel kurul toplantısında alınan "8" nolu kararın gündeme bağlılık ilkesine aykırılık teşkil ettiği, bu aykırılığın müeyyidesinin iptal edilebilirlik olduğu, iptal davası bakımından ... md. 445'te öngörülen üç aylık hak düşürücü sürenin geçirildiği, anılan kararın ... md. 447 bağlamında anonim şirketin temel yapısını bozan ve sermayenin korunması hükümlerine aykırılık içermediği ve butlanının ileri sürülemeyeceği gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.Kararı, davacılar vekili temyiz etmiştir. Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davacılar vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.
SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davacılar vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONANMASINA, … 22.03.2018 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi. KARŞI OY
1-Dava, anonim şirket genel kurul kararının iptali istemine ilişkindir.
2-Somut olayda, 06.03.2014 tarihli genel kurul toplantı gündeminde olmadığı halde, toplantı sırasında davalı şirketin faaliyet göstermiş olduğu binanın satılması konusunda yönetim kuruluna yetki verilmiştir.
3-Mahkemece, gündeme bağlılık kuralına aykırılığın müeyyidesinin iptal edilebilirlik olduğu ve davacının üç aylık süre içerisinde dava açmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.
4-Doktrin ve uygulamada, anonim şirketler genel kurul kararlarına karşı açılabilecek davaların; yokluk, butlan ve iptal davaları olduğu konusunda bir görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Bununla birlikte hangi durumlarda iptal, butlan veya yokluk davası açılabileceği konusunda bir görüş birliği bulunmamaktadır. Kanun koyucu ... 446. maddesinde iptal sebeplerini genel olarak, kanuna, sözleşmeye ve objektif iyi niyet kurallarına aykırılık olarak saymışken, butlan sebeplerini ise 447. maddede tadadi olmayacak şekilde saymıştır. Buna karşılık hangi hallerde yokluk hukuki sebebine dayalı olarak dava açılabileceği ise uygulama ile belirlenmiştir. Uygulamada özellikle yokluk ve butlan hukuki sebepleri arasında kesin bir sınır çizmek her zaman pek mümkün görünmemektedir. Öğretide ise bir anonim şirket kararının yokluk sebebine dayalı olarak geçersizliğini talep edebilmek için, iptali istenen genel kurul toplantısının zorunlu ve kurucu unsurunun bulunmaması, butlan hukuki sebebi için ise kanunun emredici düzenlemesine aykırılık hallerinin varlığının aranması gerektiği hususunda neredeyse görüş birliği mevcuttur (Geniş açıklama için bkz. M. Bahtiyar, Ortaklıklar Hukuku, s. 204-205.).
5- 6102 S. ...'nın 413. maddesi uyarınca, gündemde bulunmayan

olduğunu ancak anonim şirketin temel yapısını bozan ve sermayenin korunmasına aykırılık teşkil eden bir nitelik taşımadığını aynı zamanda üç aylık hak düşürücü süre içerisinde dava açılmadığını bu nedenle butlanı da ileri sürülemeyen genel kurul kararı hakkında açılan davanın reddine ilişkin verilen kararı onamıştır.

e. Bilgi Alma ve İnceleme Hakkına İlişkin Açıklamanın Eksik ve Hatalı Olması

BTY 11. maddesi kapsamında genel kurulun toplantıya çağrılmasına ilişkin ilanlarda ve pay sahiplerine gönderilecek mektuplarda bulunması gereken bilgilere yer verilmiştir. Buna göre; toplantının yapılacağı gün, saat ve yerin, toplantının gündemin, gündemde esas sözleşme değişikliği var ise değişen maddenin/maddelerin eski ve yeni şekillerinin, çağrının kimin tarafından yapıldığının, ilk toplantının herhangi bir nedenle ertelenmesi üzerine genel kurul yeniden toplantıya çağrılıyor

---

konuların genel kurulda müzakere edilemeyeceği ve karara bağlanamayacağı (YK üyelerinin azli, olağan toplantıda bilançonun (finansal tabloların) görüşülmesi vs. istisnalar hariç) emredici şekilde düzenlendiği konusunda bir görüş ayrılığı bulunmamaktadır. Zira anonim ortaklıklarda gündeme bağlılık, kanun koyucu tarafından emredici düzenlemeyle bir nevi, toplantının kurucu değil ancak mutlak ve zorunlu unsuru olarak görülmüştür. Bu haliyle, gündeme uyulmaması, gerek 6102 S. ...'nın 447 ve gerekse TBK 27. maddeleri kapsamında kesin hükümsüzlük yaptırımına tabi tutulmalıdır.

6- 6102 S. ...'nın 446 maddesi (eTTK 381/1) uyarınca, zaten var olan gündemin gereği gibi ilan edilmemesi bir iptal sebebi olarak öngörülmüş ise de, gündemde olmayan bir maddenin toplantı sırasında karara bağlanması emredici kanun hükümlerine aykırılık sebebiyle butlan hukuki yaptırımına tabi tutulmalıdır (Halil Arslanlı, A.Ş. II-III, s. 22; Oğuz İmregün, AO, s.119; Gönen Eriş, ..., s. 1081; Tuğrul Ansay, A.Ş., s.163; Tekinalp/Çamoğlu, Ortaklıklar Hukuku, s.477). Keza Hirsch de 1926 T. eTTK'nın m. 372'deki bugünkü düzenlemeye benzer düzenlemesiyle ilgili olarak eserinde, "Ruznameye (gündeme) dercedilmemiş hususlar hakkında karar ittihaz edilemez. Bu kaideye aykırı ittihaz edilen karar mutlak surette hükümsüzdür" demek suretiyle, gündemde bulunmayan hususların karara bağlanmasının iptal değil, hükümsüzlük sebebine tabi tutulması gerektiğini savunmuştur (E.Hirsch, Tic. Huk. Dersleri, 1948, s.290-291).

7- Butlan sebepleri ...'nın 447. maddesinde sınırlı olarak sayılmamakla birlikte, sermayenin korunması ve eşitlik prensibi anonim şirketlerin temel yapısına aykırı kararlar açıkça butlan sebebi sayılanlar arasında gösterilmiştir. Gündemdeki konular itibariyle toplantıya katılmayan ortak, bu suretle değiştirilen gündem konusu hakkında, diğer ortaklar gibi genel kurul toplantısında söz alma, aksi görüşü savunma, diğer üyeleri uyarma, aydınlatma ve etkileme ile oy kullanma haklarından mahrum bırakılmıştır. Öte yandan, toplantıda şirketin ana faaliyet konusu olan hastanecilik hizmetlerini yürüttüğü hastane binasının satılmasına karar verilmesi, sermayenin korunması açısından da önemli sonuçlar içeren bir karar olduğu gözden uzak tutulmamalıdır.

8- Bir ortağın genel kurul toplantısına katılması, hatta karara olumlu oy kullanması halinde dahi, (MK ...'deki haller hariç) butlanla batıl bir genel kurul kararının iptalini talep edebilmesine engel değildir. Somut olayda ise kanımca MK. ...'nin tatbikini gerektiren bir durum bulunmamaktadır. Yerel mahkeme kararının yukarıdaki gerekçelerle bozulması gerektiği düşüncesinde olduğumdan, onama yönünde görüş bildiren Dairemiz çoğunluk görüşüne katılmıyorum." kararara.yargitay.gov.tr (E.T.17.07.2023)

ise, erteleme sebebi ile yapılacak toplantıda yeterli olan toplantı nisabının, olağan toplantı ilanlarında; finansal tabloların, konsolide finansal tabloların, yönetim kurulu yıllık faaliyet raporunun, denetleme raporunun ve yönetim kurulunun kâr dağıtım önerisinin şirket merkez ve şube adreslerinin belirtilmek suretiyle anılan adreslerde pay sahiplerinin incelemesine hazır bulundurulduğunun belirtilmesi gerekir.[147]

Madde hükmünde yer verilmesi gerektiği açıkça düzenlenen hususlar, pay sahiplerinin toplantıya eksiksiz bir şekilde katılımı ve etkin bir şekilde toplantıda hakkını kullanabilmesi açısından mutlaka bulunması gereken unsurlardır.

Bu unsurların varlığı pay sahibi açısından toplantıya ilişkin bilgi alma ve inceleme hakkının etkin bir şekilde kullanılmasını sağlar niteliktedir. Bu hakkın ihlal edilmesine neden olacak şekilde madde içeriğindeki unsurların toplantıya yapılacak çağrıda eksik ya da hatalı belirtilmesi, söz konusu belgelerin bir kısım pay sahibinin incelemesi için hazır bulundurulmaması suretiyle bu hakkın ihlal edilmesine neden olan kararların yaptırımı iptal edilebilirlik olacaktır.[148]

Yine kanunen çağrı ve ilanda yer verilmesi gereken hususlara hiç yer verilmemiş olması ya da eksik bir şekilde belirtilmiş olması da pay sahiplerine tanınan bu hakkın kullanılmasını zedeler nitelik arz edeceğinden alınan genel kurul kararına iptal edilebilirlik yaptırımının uygulanmasına neden olacaktır.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 17.07.2018 tarihli kararı[149] ile, toplantı tarihinden en az 15 gün önce şirket merkezinde ortakların bilgilendirilmesine açık olarak

---

[147] Betül Birinci, **Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Bilgi Alma Hakkı**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2019, s. 73-74.

[148] Demir, s. 49-51.

[149] Yargıtay 11. HD 17.07.2018 2016/9529 E., 2018/5070 K. sayılı kararı. "1- Asıl ve birleşen dava, farklı ortaklarca açılan, 29.09.2014 tarihli toplantıda alınan limitet şirket genel kurul kararlarının butlanının tespiti istemine ilişkindir.
Mahkemece, şirket bilanço ve muhasebe kayıtlarının genel kurul toplantı tarihinden en az 15 gün önce şirket merkezinde ortakların bilgilendirilmesine açık olarak bulundurulmadığından ve toplantı sırasında da bu yöndeki taleplerin reddine karar verildiğinden, TTK 447. maddesi uyarınca pay sahiplerinin inceleme ve denetleme haklarının ihlal edildiği, bu nedenle toplantıda alınan kararların butlanla batıl olduğu, ayrıca müdürlerin azli konusunda hiçbir gerekçe gösterilmemesi ve yeni müdürlerin süre sınırı olmaksızın seçilmiş olmasının da TBK m. 27 uyarınca kişilik haklarına aykırı olması nedeniyle genel kurulda alınan kararların butlanla batıl olduğu gerekçesiyle iptaline karar verilmiştir.
Somut olayda, butlan ile batıl olduğu ileri sürülen 29.09.2014 tarihli genel kurul toplantısı, ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi 2014/399-422 sayılı dosyasında, 7 ayrı pay sahibinin TTK m. 412 hükmü uyarınca, şirketi olağan genel kurul toplantısına çağırmak üzere kayyum atanması talebi üzerine, pay sahibi Hasan İlhan tarafından, ekli gündem maddesiyle birlikte noter ihtarnamesiyle toplantıya çağırıldığı, gündemde, şirket müdürlerinin azlinin azli, bilanço ve gelir-gider tablosunun okunması ile 2012 yılı faaliyet raporunun okunması ve genel kurul toplantı iç yönergesinin bulunduğu, toplantı sırasında, hem asıl, hem de birleşen dosya davacılarının alınan kararlara

bulundurulmayan ve toplantı sırasında bu yöndeki taleplerin reddine karar verilen bu sebeplerle pay sahiplerinin inceleme ve denetleme haklarını ihlal eden limited şirket genel kurul kararların butlanla malul olduğu yönünde karar veren yerel mahkemenin kararı, genel kurulun atanan kayyum tarafından toplantıya çağrıldığı, bilgi alma ve denetleme hakkını sınırlayan bir karar mevcut olmadığı için butlan yaptırımının uygulanmasını gerektirmediğinden bozulmasına karar verilmiştir.

a. Çağrının Zamanında Yapılmaması

Genel kurul toplantısına yapılan çağrının usulüne uygun bir çağrının hüküm ve sonuçlarını doğurabilmesi için zamanında yapılarak pay sahiplerinin toplantının yapılacağı zamandan makul bir süre önce haberdar olmasını sağlar nitelikte olması gerekir.

---

muhalefet şerhi koydurdukları ve eldeki davanın de üç aylık süre içerisinde açıldığı anlaşılmıştır. Her ne kadar TTK 617/3 maddesinde, toplantıya çağrı ile ilgili anonim şirketler hükümlerine atıfta bulunulmuş ise de, söz konusu çağrı usulüne uyulmamış olmasının, toplantıyı çağrısız toplantı haline sokmayacağı, toplantıya %97 pay sahibinin asaleten veya vekaleten katıldıkları, TTK 414. maddesi uyarınca toplantı günü ve gündemi ticaret sicili gazetesinde ilan edilmemiş ise de, bu husus butlan sebebi olmadığı gibi, davacıların toplantı günü ve gündemden daha önce haberdar olmaları ve ayrıca toplantıya da katılmış ve muhalefetlerini tutanağa geçirmiş olmaları nedeniyle, bu eksiklik sonuca da etkili olmadığından TTK 446. maddesi uyarınca iptal sebebi olarak da görülemez.
Mahkemece, bilanço ve gelir-gider tablolarının en az 15 gün önce şirket merkezinde pay sahiplerinin incelenmesine hazır bulundurulması hususu bilgi alma hakkının ihlali olarak değerlendirilmiş ise de, esasen azledilmiş müdürlerce bilanço ile gelir gider tablolarının hazırlanması gerektiğinden ve o kişilerce yönetime ilişkin gerek diğer görevler, gerekse bilanço, gelir-gider tablosu ile faaliyet raporları bunlar hazırlanmadığı için şirket genel kurulu, ... Asliye Hukuk Mahkemesinin verdiği izne istinaden kayyum tarafından toplantıya çağırılmış olması nedeniyle, kayyum tarafından sadece resmi kurumlara intikal etmiş bilgilerin okunmasıyla yetinilmiş olması, genel kurul tarafından, pay sahiplerinin, bilgi alma, inceleme ve denetleme haklarının sınırlandırılmasına ilişkin olarak alınmış bir kararın da bulunmaması nedeniyle, mahkemece butlan sebebi sayılması doğru olmamış hükmün davalı taraf yararına bozulması gerekmiştir.
2- Mahkemece, şirket olağan genel kurul toplantısında, müdürlerin azline dair alınan kararın haklı bir nedene dayanmadığı gerekçesiyle butlan kararı verilmesi de doğru değildir. Somut olayda şirket müdürlerinin azline dair kararların iptali konusunda ileri sürülen sebepler butlan sebebi değil, iptal sebebi olarak görülmelidir. TTK 630/1. maddesi uyarınca, şirket genel kurulu şirket müdürlerini her zaman görevden alabilir. Haklı sebeple müdürlerin azli, ancak şirket ortakları tarafından açılan azil davalarında aranan bir unsur olup, şirket tarafından alınan yöneticilerin azline ilişkin genel kurul kararlarında haklı sebebin bulunması şart olmadığı gibi, azil kararında bu konuda bir gerekçe gösterilmesi de gerekmediği halde mahkemece yanılgılı gerekçeyle davanın kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiş ve hükmün bu sebeple davalı şirket yararına bozulması gerekmiştir
SONUÇ: Yukarıda (1) ve (2) no'lu bentlerde açıklanan nedenlerle hükmün davalı yararına BOZULMASINA, … 17/07/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi. karararama.yargitay.gov.tr (E.T.17.07.2023)

Daha önce de yer verildiği üzere, TTK 414/1 fıkrası çağrının, anonim şirketlerde ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere toplantı tarihinden en az iki hafta; SerPK 29/1 fıkrası halka açık anonim şirketlerde en az üç hafta önce yapılacağını düzenlemektedir.

Söz konusu kanun hükmü, nispi emredici nitelikte olduğundan daha uzun bir süre önce çağrının yapılması kararı alınması mümkündür. Çağrının pay sahipleri veya temsilcilerinin toplantıya katılmasına imkan vermeyecek kadar kısa bir süre önce yapılması halinde toplanan genel kurulda alınan kararların yaptırımı yokluk olacaktır. TTSG'de yapılan ilan ile belirtilen toplantı tarihinden sadece bir gün sonra toplantı yapılması sebebiyle herhangi bir pay sahibi veya temsilcisinin toplantıya katılamaması hali bu duruma örnek gösterilebilir.[150]

3. Pay Sahipleri Dışında Toplantıda Bulunması Gereken Kişilere Çağrı Yapılmaması

BTY 32. madde gereği toplantıdaki varlığı mutlak şart olarak düzenlenen anonim şirket genel kurul toplantıları açısından Bakanlık temsilcisinin, denetime tabi şirketlerde denetçinin, varsa murahhas üyelerin ve yönetim kurulu üyelerinden en az birinin BTY 17. madde uyarınca anonim şirket genel kurul toplantısına katılması zorunludur. Bu zorunluluk hem olağan hem de olağanüstü genel kurul toplantıları bakımından geçerlidir.[151]

Toplantıda bulunması gerekenlerin toplantıya çağrılmaması sebebiyle katılım sağlayamamalarına rağmen, yapılan gene kurul toplantısında alınan kararlar ise çeşitli yaptırımlarla karşı karşıya kalacaktır.

a. Bakanlık Temsilcisi Bakımından Hukuki Durum

TTK 407. madde uyarınca, belirlenen genel kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisinin bulunma zorunluluğu düzenlenmiş, BTY 32. madde ile de bu zorunluluğun hangi genel kurul toplantıları bakımından geçerli olduğu açıkça belirtilmiştir.

[150] Korkut, s. 151.; Kırca, s. 7-8.
[151] Ayhan ve diğerleri, s. 352-353.

Bu toplantılarda Bakanlık temsilcisinin katılımının sağlanması için yine toplantının yer ve zamanının usulüne uygun bir şekilde bildirilmesi gerekir. Bu husus da BTY 35. madde kapsamında düzenlenmiştir.

Buna göre, yönetim kurulu tarafından çağrısı yapılan genel kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisinin bulundurulması için; yönetim kurulu üyelerinden herhangi biri tarafından veya şirketi temsile yetkili kılınan kişiler tarafından başvuru yapılmalıdır.

Başvuru dilekçesinde toplantının yer, gün ve saatinin eksiksiz bir şekilde bildirilmesi gerekir. Toplantı tarihinden en az on gün önce fiziki ortamda veya MERSİS üzerinden elektronik ortamda başvuru işlemleri tamamlanmalıdır.

Genel kurul toplantı çağrısı, yönetim kurulu dışında çağrıya yetkili olanlar tarafından yapılıyor ise, başvuru dilekçesinin bu kimseler tarafından imzalanması gerekir.

Gerek Bakanlık temsilcisinin bulunması gereken toplantılarda toplantıya çağrısı için uyulması gereken prosedüre uyulmaması sebebiyle gerek çağrı prosedürü eksiksiz tamamlanmış olmasına rağmen temsilcinin farklı gerekçelerle toplantıya katılmaması halinde BTY 27. madde gereği genel kurul toplantısının yapılamayacağı düzenlenmiştir.

Bunun yanı sıra BTY 26/5 fıkrası uyarınca da Bakanlık temsilcisinin bulunmasının zorunlu olduğu veya talep üzerine temsilcinin görevlendirildiği toplantılarda Bakanlık temsilcisinin veya tek pay sahipli şirkette hazır bulunan pay sahibinin veya temsilcisinin imzalamadığı toplantı tutanakları geçersiz olacağı hüküm altına alınmıştır.

Doktrinde de Bakanlık temsilcisinin bulunması gereken toplantılarda bulunmamasına yerleşik Yargıtay uygulamasında istisnasız olarak yokluk yaptırımının uygulandığı belirtilmektedir.[152] Dolayısıyla eksik veya hatalı bir çağrı

[152] Moroğlu, Hükümsüzlük, s. 126.; Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 25.02.2016 tarihli 2015/1952 E. , 2016/2082 K. sayılı kararı. "İçtihat Metni" "Davacılar vekili, müvekkillerinin davalı şirkette 2.000'er payı bulunduğunu, 04.06.2013 tarihinde yapılan genel kurulun hazirun cetvelinin davacılara poliklinikte imzalattırıldığını, herhangi bir toplantının yapılmadığını, ortakların bir araya gelmediğini, gündemin, denetçi raporunu, bilançonun genel kurulda tartışılıp değerlendirilmediğini, finansal tabloların müvekkillerine verilmediğini, bilançonun gerçeği yansıtmadığını, şirketin gelirlerinin düşük gösterildiğini, genel kurulda seçilen denetçilerin, yönetim kurulu üyelerinden birisinin oğlu, diğer yöneticinin ise kardeşi olduğunu, bu durumun TTK'nun 400. maddesine aykırılık teşkil ettiğini ileri sürerek, genel kurulda alınan kararların yok hükmünde olduğunun tespitini, talepleri kabul edilmezse genel kurulun yasaya, ana sözleşmeye ve

yapılmaması ya da çağrının hiç yapılmaması sebebiyle Bakanlık temsilcisinin toplantıya katılmaması halinde alınan genel kurul kararları yoklukla malul olacaktır.

---

iyiniyet kurallarına aykırılık teşkil etmesi nedeniyle iptalini talep ve dava etmiştir. Davalı vekili, müvekkil şirketin hisselerinin hamiline yazılı olduğunu, davacıların dava tarihi itibariyle hisse sahibi olup olmadıklarının bilinmediğini, husumet ehliyeti yönünden hisse senetlerinin ibraz edilmesi gerektiğini, davacıların genel kurula bizzat katıldıklarını, kararların oy birliği ile alındığını, bilanço ve gelir gider tablolarının genel kurul onayına sunulduğunu, kararlara muhalefet edilmediğini savunarak, davanın reddini istemiştir.
Mahkemece, iddia, savunma, bilirkişi raporu ve dosya kapsamına göre, TTK'nun 422. maddesi uyarınca bakanlık temsilcisinin tutanağı imzalamaması halinde genel kurulun geçersiz olduğu, tutanakta bakanlık temsilcisi talep edilmeksizin toplantının yapıldığının belirtildiği gerekçesiyle, davanın kabulüne, genel kurulun geçersiz, yok hükmünde olduğunun tespitine karar verilmiştir. Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir.
1-Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre davalı vekilinin, aşağıdaki bent kapsamı dışında kalan sair temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.
2-İptali istenen genel kurul kararlarının alındığı tarihe göre olayda uygulanması gereken 6102 sayılı TTK'nun 407.maddesinin 3.fıkrasında aynı kanunun 333 üncü madde gereğince belirlenen şirketlerin genel kurul toplantılarında Sanayi ve Ticaret Bakanlığının temsilcisinin bulunacağı bildirilmiş, diğer şirketle ise hangi durumlarda Bakanlık temsilcisinin genel kurulda bulunacağının Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir. Maddede belirtilen yönetmelik 28.11.2012 günlü resmi gazetede yayınlanmış olan Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları İle Bu Toplantılarda Bulunacak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcileri Hakkında Yönetmeliktir. Bu yönetmeliğin "Bakanlık Temsilcisi Bulundurma Zorunluluğu" başlıklı 32.maddesinde ise hangi genel kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisinin bulunması gerektiği ayrıntılı bir şekilde düzenlemiştir. Dosya içeriği ve sunulu ticaret sicil kayıtlarına göre dâvalı şirket TTK'nın 333.maddesi kapsamındaki şirketlerden olmadığı gibi davaya konu olan ve iptali istenen 04.06.2013 tarihli genel kurul kararları da bahsi geçen yönetmeliğin 32.maddesinin birinci fıkrasında belirten nitelikleri taşımamaktadır. Aynı maddenin 2 ve 3.fıkralarındaki durumların varlığı konusunda da dosya içinde bir bilgi bulunmadığı gibi iddia edilmiş de değildir. Bu duruma göre dâva konusu genel kurul kararlarının alındığı toplantıda Bakanlık temsilcisinin hazır bulunması zorunluluğu yoktur.
Bu durumda yerel mahkemece davacının dâva dilekçesinde bildirdiği diğer butlan ve iptal sebepleri üzerinde durulup sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, TTK'nun 422.maddesindeki toplantı tutanağında Bakanlık temsilcisinin imzasının bulunmaması hâlinde genel kurul tutanağının geçersiz olacağına ilişkin hükmünü, aynı kanunun yukarıda açıklanan 407/3 ve yönetmelik hükümlerini dikkate almadan, bütün anonim şirket genel kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisinin bulanmasının zorunlu olduğu şeklinde, mutlak olarak anlayıp genel kurul kararlarının bu nedenle yok hükmünde olduğuna karar verilmesi isabetsiz olup bozmayı gerektirmiştir.
SONUÇ: Yukarıda (1) nolu bentte açıklanan nedenlerle davalı vekilinin sair temyiz itirazlarının REDDİNE, (2) nolu bentte açıklanan nedenlerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile kararın davalı yararına BOZULMASINA, … 25/02/2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi." kararara ma.yargitay.gov.tr (E.T. 01.12.2023)

b. Yönetim Kurulu ve Murahhaslar Bakımından Hukuki Durum

Genel kurul toplantılarında alınan karar bakımından hükümsüzlük iddiasıyla dava açılmaması için toplantıya katılma hakkı olan herkesin toplantıya eksiksiz ve usulüne uygun bir şekilde çağrılması gerekir.

BTY 17. madde uyarınca usulüne uygun bir şekilde genel kurul toplantısına çağrılması gereken diğer kişiler murahhas üyeler ile en az bir yönetim kurulu üyesidir. Ancak kanunda bu zorunluluğun yerine getirilmemesi halinde uygulanacak yaptırım belirtilmemiştir. Madde gerekçesinde bu durumun genel kurul kararlarının geçerliliğini etkilemeyeceğine yer verilmiştir.[153]

Murahhas üyelerin ve en az bir yönetim kurulu üyesinin toplantıdaki varlığı mutlak şart olarak aranmasına rağmen, bu kişilerin toplantıya katılmadığı hallerde alınan genel kurul kararlarına uygulanacak yaptırım belirtilmediğinden bu kişilere çağrı yapılmaması ya da yapılan çağrının eksik veya hatalı bilgiler içermesi sebebiyle toplantıya katılamamaları sebebiyle o toplantıda alınan kararlara hangi yaptırımın uygulanacağı konusunda bir açıklık bulunmamaktadır.

Toplantıya katılması zorunlu olan bu kimselerin katılmaması halinde bu kimseler aleyhine sorumluluk davası açılabileceği ve haklı azil nedeni oluşturabileceği[154] düşünülmekteyse de, çağrıdaki eksiklik, hata veya çağrının hiç yapılmaması sebebiyle toplantıya katılamamaları ancak çağrıyı yapanın sorumluluğunu doğuracaktır.

Anonim şirket genel kurul toplantısına çağrı, yönetim kurulu tarafından yapıldığında bu kişiler yönetim kurulu üyesi olduğu için bunların ayrıca genel kurul toplantısına çağrılmaları gerekmez. Buna karşılık çağrı başka bir organ veya kişi tarafından yapıldığında söz konusu kişilerin genel kurul toplantısına çağrılmaması pay sahiplerinin bilgi alma hakkının ihlaline sebep olabilir.

Toplantıya katılmak zorunda olan bu kimselerin toplantıya katılamamaları halinde pay sahiplerinin bilgi alma hakları ihlal edileceğinden alınan genel kurul kararlarının iptalinin istenebileceğinden[155] bahisle çağrı yapılmaması ya da yapılan

---

[153] Moroğlu, Hükümsüzlük, s. 126.

[154] Bahtiyar ve Hamamcıoğlu, s. 75.

[155] Ömer Teoman, **Yürürlükteki Hukukumuza ve Tük Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantılarına Katılmak Zorunda Olanlar**, Batider, 2009, C. XXV, S. 4, s. 33.

çağrının eksik veya hatalı bilgiler içermesi sebebiyle toplantıya katılmak zorunda olanları katılım sağlayamaması halinde pay sahiplerince yine aynı gerekçeyle alınan kararların iptali istenebilir. Kanunda bu durumun yaptırımın açıkça belirtilmemiş olması, pay sahiplerini çağrı yapılmaması ya da yapılan çağrının eksik veya hatalı bilgiler içermesi sebebiyle toplantıya katılmak zorunda olanların katılım sağlayamaması durumu karşısında çaresiz bırakmamalıdır.

Pay sahiplerinin bu kişilerin çağrılmaması sebebiyle toplantıya katılmaması halinde toplanan genel kurulda alınan kararların iptalini talep edebilmesi için toplantıda bu konuda itiraz edip itirazlarını tutanağa geçirtmesi gerekmektedir.[156]

c. Denetçi Bakımından Hukuki Durum

BTY 17. madde uyarınca genel kurul toplantılarında bulunması mutlak şart olarak aranan bir diğer kişi, denetime tabi olan şirketlerde denetçidir.

Denetçiler, genel kurul toplantısına denetimin yapılma şekli ve sonuçları hakkında bilgi verme yükümlülüklerini yerine getirme amacıyla katılır. Bu kişilerin toplantıya katılmaması toplantının yapılmasını engellemez.[157]

Ancak bu kişilere yapılması gereken çağrının yapılmaması ya da toplantıya katılamamalarına sebep olacak şekilde eksik ve hatalı bir çağrı yapılması sebebiyle genel kurul toplantısına katılmamaları halinde pay sahiplerinin bilgi alma hakkı ihlal edilmiş olacağından alınan kararların iptal edilmesini talep hakları gündeme gelecektir.

Ancak denetçiye genel kurul toplantısı için çağrı yapılmasa da toplantıda bulunan tüm pay sahiplerinin denetçinin toplantıda bulunmasından oybirliği ile vazgeçmesi halinde, alınan kararların iptali talep edilemez.[158]

[156] Pulaşlı, Şerh, C. II, s. 1068.
[157] Üçışık ve Çelik, s. 271.
[158] Pulaşlı, Şerh, C. II, s. 1070.

II. ÇAĞRIYI GERÇEKLEŞTİREN ORGAN/KİŞİNİN SORUMLULUĞU

A. Ön Açıklamalar

Hukukun her alanında tanınan yetki ve yüklenen görev sorumluluğu da beraberinde getirir. Toplantıya çağrı hususunda yetkili kılınan kimselerin eksik, hatalı şekilde, zamanından önce veya sonra çağrı yapması, hak sahiplerinin toplantıya katılamamasına, kendilerini toplantıda temsil etme ve toplantıda bilgi alma haklarının kısıtlanmasına neden olur. Bu sebeple pay sahipleri kanuna aykırı şekilde yapılan çağrı sonrası toplanan genel kurulda alınan kararların iptali ya da yokluğunun tespiti yanında zararın tazmini için sorumluluk davası açar. Önemi sebebiyle konu iki başlık altında ele alınacaktır.

B. Şirkete Karşı Sorumluluk

1. Sorumluluğun Niteliği

Anonim şirket genel kurul toplantısına çağrı yapmaya yetkili kılınmış kişi ya da organların çağrının hiç yapılmamasından, eksik ya da hatalı yapılmasından kaynaklanan sorumluluğu, kusur sorumluluğudur. TTK 553. madde ile sınırları düzenlenen sorumluluk, objektif kusur sorumluluğu niteliğindedir. [159]

Anonim şirketlerde organ sorumluluğu ilkesi olmadığı için çağrının yapılması gerektiği hallerde usulüne uygun bir şekilde bu görevi yerine getirmeyen yönetim kurulunda görevli şahıslara, kayyıma, iflas idaresi üyelerine ve kanunda sayılan diğer yetkililere yönelik bir sorumluluk söz konusudur.[160]

TTK 553. madde kapsamında ise, yönetim kurulunun toplantıya çağrı yapmaması sebebiyle genel kurul toplantısının gerçekleşmemesi halinde kanundan ve şirket sözleşmesinden kaynaklanan sorumluluklarını yerine getirmemeleri

[159] Aytuğ Büyükatak, **Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Yönetim ve Temsil Yetkisinin Devri ve Sınırlandırılması**, İstanbul Kültür Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, 2019, s. 246.

[160] Ünal Tekinalp, **Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku**, Vedat Yayıncılık, İstanbul, 2015, N. 16-11.

sebebiyle doğacak zararlardan dolayı yönetim kurulu üyelerinin sorumlu olacaklarına yer vermiştir.

TTK 555. maddeye göre, şirket ve her bir pay sahibine şirketin uğradığı söz konusu zararlardan dolayı dava açma hakkı tanınmıştır. Bu davada ispat yükü davacıya ait olup, pay sahipleri tarafından talep edilen tazminat tutarlarının şirkete ödenmesinin talep edilebileceği düzenlenmektedir.

2. Sorumluluğun Şartları

Çağrıyı yapmaya yetkili olan kimselerin usulüne uymayan bir çağrı ile genel kurulu toplantıya çağırması ya da çağrı dahi yapmaması sebepleriyle sorumlu olabilmeleri için kanunkoyucu tarafından aranan iki şart vardır.

Bu şartlardan ilki çağrıya yetkili olanların kusurları ile eksik ya da usulüne uymayan bir çağrı yapmış olması ya da yine kusurları sebebiyle genel kurul toplantısına hiç çağrı yapmamış olmalarıdır.

Kanunen yetkili organ veya kişilerin kusurları sebebiyle yerine getirilmeyen çağrı sebebiyle sorumluluk davasının tarafı olabilmesi için bu çağrı hususundaki eylemlerinin hukuka aykırı olması gerekir.[161]

Kanunkoyucu tarafından aranan bir diğer şart ise, çağrıya yetkili kişilerin kusurlarıyla usulüne uygun bir çağrı yapamaması sebebiyle şirketin zararına yol açmalarıdır.

Usulüne uygun olmayan çağrı sebebiyle bir kısım pay sahiplerinin toplantıya katılamadıkları halde toplantıda alınan kararların hükümsüzlüğü sebebiyle dava açması şirket bakımından hem toplantı hem yargılama masrafı yapılmasına sebep olacaktır.

Usulüne uygun bir çağrı yapılmaması nedeniyle toplanan genel kurulda alınan kararın hükümsüzlük türlerinden biri ile karşı karşıya kalıp geçersiz olması sebebiyle tekrar genel kurul toplantısı yapılması gerekir. Şirket tarafından tekrar çağrı ve ilan masrafı yapılır. Bu bakımdan toplantı masrafları açısından şirketin doğrudan; pay sahiplerinin ise dolaylı zararı söz konusudur.

---

[161] Barnas Kantarcı, **Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Hukuki Sorumluluğu**, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır, 2021, s. 64.

Pay sahipleri tarafından genel kurul kararlarının hükümsüzlüğünün tespiti talepli açılan davalar bakımından yine şirket açısından doğrudan, pay sahipleri açısından ise her ne kadar yargılama sonunda yapılan masraflar davalı şirkete yüklense de, kısmen doğrudan kısmen dolaylı bir zarar söz konusu olacaktır.

Şirket bakımından gündeme gelecek üçüncü bir masraf kalemi ise, usulüne uygun bir çağrı yapılmadığı için genel kurul tarafından alınması gereken kararın zamanında alınmamasından doğan zarardır.

C. Pay Sahiplerine Karşı Sorumluluk

Kanunen aranan şartları taşımayan bir çağrı sebebiyle toplanan genel kurulda alınan kararların iptal edilmesi ya da yoklukla malul olması halinde şirket tarafından genel kurulun tekrar toplanması ve karar alması için çağrı ve ilan yapılması gerekir. Şirket bu masraflardan bizzat sorumlu olacaktır. Ancak yapılan bu toplantıya katılım sağlanabilmesi için pay sahipleri tarafından seyahat masrafı yapılabilir ve hatta toplantının yapılacağı gün çalışamamaktan kaynaklı elde edilecek gelirden mahrum kalma gibi bir durum söz konusu olabilir. Bu halde, şirketin sorumluluğunda olan çağrının usulüne uygun yapılamamasından kaynaklı pay sahibi aleyhine oluşan zararların şirket tarafından karşılanması gerekir.

1. Sorumluluğun Niteliği

TTK 553. madde kapsamında kurucular, yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve tasfiye memurlarının pay sahiplerine karşı da kanundan kaynaklanan yükümlülüklerini kusurları ile yerine getirmemelerinden kaynaklanan zarardan sorumlu olacakları düzenlenmiştir.

Yönetim kurulu bakımından genel sorumluluk halini düzenleyen TTK 553. madde ile yönetim kurulunun pay sahiplerine, alacaklılara ve anonim şirket tüzel kişiliğine karşı sorumlu olduğuna yer verilmiştir.[162]

[162] Aylin Beder, **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Hükümlerine Göre Anonim Şirketlerde Elektronik Yönetim Kurulu**, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2021, s. 134.

TTK'da açıkça sorumluluk davasını düzenleyen bir madde olmasa da, TTK 553/1 fıkrası uyarınca şirket tüzel kişiliği ya da pay sahipleri genel kurul toplantısına çağrının hiç yapılmaması ya da usulüne aykırı bir şekilde yapılmış olması sebebiyle oluşan zararların tazmini amacıyla kusurlarıyla kendilerine tanınan çağrı görevini yerini getirmeyen kişi ya da organlara karşı sorumluluk davası açabilir.[163]

Yönetim kurulu üyeleri ile anonim şirket arasında bir sözleşme olduğu varsayıldığından yönetim kurulu üyelerinin kanun veya esas sözleşme ile kendilerine yüklenen sorumlulukları yerine getirmemesi halinde, varsayılan sözleşmenin de ihlal edildiği kabul edilir. Yönetim kurulu üyeleri açısından söz konusu sorumluluğun kaynağını vekalet sözleşmesi hükümlerine hizmet akdi hükümlerine ya da şirket ile kurul üyeleri arasında olduğu kabul edilen kendine özgü yapısı olan sözleşme hükümlerine dayandıran görüşler de vardır. [164]

Genel kurul toplantılarına çağrının yapılması ve toplantı hazırlıklarının tamamlanması yönetim kurulunun en önemli sorumluluklarından biri olduğundan çağrının unutkanlık, ihmalkarlık ya da kasten yapılmaması halinde[165] bir zararın oluşması şartıyla bu sorumluluğu yerine getirmeyen yönetim kurulu üyesinin bilinmesi halinde bizzat bu üyeden; bilinmemesi halinde tüm kuruldan tazmin talebinde bulunur.

Yönetim kurulu tek kişiden oluşsa bile, kurul olarak kabul edilmesine rağmen TTK kapsamında yönetim kurulu üyesinin sorumluluğu ilkesi benimsenmiştir. Buna göre, yönetim kuru üyeleri kasten veya ihmali hareketleri ile şirkete ve pay sahiplerine verdikleri zararlardan bizzat sorumludur.[166] Çağrı esaslarındaki bir eksiklik ya da hata sebebiyle genel kurul kararlarının iptali talepli açılan davalar ve talep edilen masraflar bakımından da bu husus geçerlidir.

Ancak yönetim kurulu üyeleri hakkında ibra kararı alınması halinde, çağrı prosedürünün usulüne uygun işletilmediği gerekçesiyle yönetim kurulu üyelerine karşı sorumluluk davası açıp tazminat talebinde bulunulmayacaktır.[167]

---

[163] Kantarcı, s. 61.

[164] Büyükatak, s. 248-251.

[165] Sami Kocabıyık, **Anonim Şirket Olağan Genel Kurul Toplantısının Zamanında Yapılmamasının Doğurduğu Hukuki Sorunlar**, YUHFD VOL. XVIII No.2, 2021, s. 1067. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2108774

[166] Beder, s. 136-137.

[167] Ayşegül Akkaya, **Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun İbrası,** Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2019, s. 95.

Şirkete karşı sorumlulukta olduğu gibi, pay sahiplerine karşı sorumlulukta da kanundan kaynaklanan bir sorumluluk söz konusudur.

2. Sorumluluğun Şartları

Toplantıya çağrı yetkisi tanınan kimselerin pay sahiplerine karşı sorumlu tutulabilmesi için şirkete karşı sorumluluk başlığı altında değerlendirildiği gibi yine aynı şekilde kusurları ile çağrı yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmaları gerekir. Hiç veya gereği gibi çağrı yapılamamasının kusuru şirkete veya pay sahibine yüklendiği hallerde çağrıya yetkili olanların sorumlu tutulabilmesi mümkün değildir.

Bu aşamada adresini doğru ve eksiksiz bildirmeyen bir pay sahibine çağrının yapılamamış olması halinde çağrıya yetkili kimselerin kusuru ile sorumlu olduğunun söylenemeyecek olması örnek gösterilebilir.

Yine kanunkoyucu tarafından aranan ikinci şart, usulüne uygun olamayan çağrı sebebiyle pay sahiplerinin zararının oluşmasıdır.

TBK 50. madde gereği, oluşan zarar ve zarar görenin kusurunun ispatı pay sahipleri veya şirket tüzel kişiliği tarafından yapılmalıdır.[168] Sorumluluğun şartı zarar olduğundan[169] çağrının yapılmaması sebebiyle şirket veya pay sahibi bir zarara uğramamışsa çağrıya yetkili olanların sorumluluğundan söz edilemeyecektir.

Çağrıya yetkili olanların oluşan zarar sebebiyle sorumlu olabilmelerinin bir diğer şartı, çağrının hiç yapılmaması veya usulüne uygun şekilde yapılmaması dolayısıyla toplantıya katılamayan pay sahiplerinin ve şirketin uğradığı zararla söz konusu çağrı arasında bir illiyet bağının bulunmasıdır.[170]

Toplantının yapılacağı yerin çağrı kağıdında yanlış gösterilmesi sebebiyle pay sahipleri tarafından toplantıda bulunmak amacıyla gösterilen yanlış adrese gidilmesi sonucu oluşan yol masrafları, pay sahipleri tarafından kendilerine usulsüz çağrı yapılan toplantıda alınan genel kurul kararlarının hükümsüzlüğü sebebiyle açılan davalarda yapılan yargılama giderleri, yine bu toplantıda kendilerinin maddi kaybına

---

[168] Kantarcı, s. 67.

[169] Ayhan Kortunay, **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerinin Bilgi Edinme Hakkı**, 12 Levha Yayınları, İstanbul, 2015, s. 256.; Fikret Eren, **Borçlar Hukuku Genel Hükümleri**, Yetkin Yayınları, 23. Baskı, Ankara 2018, s. 544.

[170] Fikret Eren, **Sorumluluk Hukuku Bakımından Uygun İlliyet Bağı Teorisi**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1975, s. 1.

sebep olacak kararların kendilerinin katılımı olmaksızın alınması pay sahiplerinin zararına örnek gösterilebilir.

Pay sahipleri usulüne uygun bir çağrı yapılmaması sebebiyle genel kurul toplantısına katılamaması sebebiyle uğradıkları zarardan dolayı açtıkları sorumluluk davasında tazminatın doğrudan kendilerine verilmesini isteyebilir. Ancak dolaylı zarar dolayısıyla açtıkları sorumluluk davasında talep edilen tazminatın şirkete ödenmesi istenmelidir.[171]

Anonim şirketlerin var oluş amacı ve pay sahiplerinin bu şirketlere sermaye koymasının amacı ekonomik bir kazanç sağlamak olduğundan toplantıya katılma hakkının sorumlularca kusurlu bir şekilde bilerek ya da bilmeyerek engellenmesi sebebiyle bir zararın oluşması halinde şirket ya da pay sahipleri tarafından dava açabilme hakkının tanınması hakkaniyete uygun olmuştur.

[171] Mehmet Helvacı, "**Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyesinin Hukuki Sorumluluğu**", Beta Yayınları, 1. Baskı, İstanbul Eylül 1995, s. 95.; 6102 sayılı TTK'nın 555. maddesinin 1. fıkrasının gerekçesi.

SONUÇ

Anonim şirketler, günümüz dünyasının ekonomik hayatında en çok varlık gösteren bu sebeple kanunkoyucu tarafından da sermaye şirketleri arasında en ayrıntılı şekilde düzenlenen şirket tipidir. Limited şirketler de kendine has özellikleri sebebiyle farklılık gösterdiği hususlar dışında anonim şirketlerin tabi olduğu düzenlemelere tabidir. Bu husus da anonim şirketler bakımından uygulama alanı bulan düzenlemelerin doğru anlaşılıp yorumlanmasının önemini arttırmaktadır.

Anonim şirketler genel kurul ve yönetim kurulu vasıtasıyla hareket eder, borç ve hak doğuran iradelerini bu organları aracılığıyla dış dünyaya aktarır. Hukuk düzleminde bir iradenin sonuç doğurabilmesi için de öncelikle geçerli bir kararın varlığı aranır. Anonim şirketler açısından geçerli bir kararın olmazsa olmaz şartı, usulüne uygun toplanmış bir kurul ve kanunun aradığı karar yetersayısına göre alınan bir karardır.

Geçerli bir kararın varlığından bahsedebilmek için öncelikle kanunen toplantıya çağırma yetkisi ile donatılmış organ ya da kimseler tarafından toplantıya çağrı yapılması gerekir. 6102 sayılı Kanun bakımından toplantıya çağrıya yetkili olan kimseler, yönetim kurulu, pay sahipleri, azlık, tasfiye memuru ve iflas idaresidir. 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu, toplantıya çağrıya yetkili kimseler bakımından farklı düzenlemeler öngörmektedir. 6762 sayılı Kanun ile denetçilere tanınan çağrı yetkisinin, 6102 sayılı Kanun ile denetçilere organ sıfatı kazandıran düzenlemeye yer vermemesi sebebiyle kaldırılması bu duruma örnek olarak gösterilebilir. Yine, 6762 sayılı Kanun ile tek pay sahibine toplantıya çağrı yetkisi tanınmadığı halde, 6102 sayılı Kanun ile bu yetkinin tanınmış olması da bu duruma verilebilecek örnekler arasındadır.

6102 sayılı Kanun ile getirilen bir başka yenilik ise, organ yokluğu, yönetim kurulunun oluşturulamaması vs. gibi durumların genel kurulun toplanmasını zorlaştırmaması veya imkansızlaştırmaması için yönetim kuruluna tanınan görev süresi bitmiş olsa dahi, genel kurulu toplantıya çağırabileceği yetkisidir.

Çağrı prosedürü konusunda her iki Kanun arasındaki bir diğer farklılık, azlığın genel kurulun toplantıya çağrılması konusunda yönetim kuruluna başvurması halinde, yönetim kurulu tarafından yedi gün içerisinde olumlu veya olumsuz bir cevap verilmemesi halinde, olumsuz cevap verilmiş sayılacağının kabulü hususudur.

Kuşkusuz konunun önemi sadece çağrının yetkili kişi tarafından yapılması noktasında toplanmamaktadır. 6762 sayılı Kanun döneminde çağrının taahhütlü mektup vasıtasıyla 6102 sayılı Kanun döneminde ise, iadeli taahhütlü mektup vasıtasıyla

muhataplara ulaştırılması, gündemin eksiksiz bir şekilde belirtilmesi de son derece önem arz eden bir başka noktadır.

Tüm bu kurallara riayet edilmemesi halinde, anonim şirketin beyni konumundaki genel kurulun alacağı bir kararın usulüne uygun olmaması sebebiyle süreç içerisinde çeşitli yaptırımlarla karşı karşıya kalması kaçınılmaz bir durumdur.

Maruz kaldığı aykırılığın ağırlığına göre, genel kurul kararlarına yokluk, butlan ve iptal edilebilirlik yaptırımları uygulanır. İlk olarak ele alınan yokluk yaptırımının uygulamasını; genel kurul toplantısı yapılmaksızın alınan kararların varlığı, usulüne uygun bir çağrı yapılmamasına rağmen yapılan toplantıda alınan kararların varlığı, pay sahipliği sıfatı olmamasına rağmen toplantıya katılım sağlayan kişilerin oylarının karara etkili olması, genel kurul toplantı gündeminin hiç ilan edilmemesi, yapılan çağrıda hangi anonim şirketin genel kurul toplantısı için çağrı yapıldığının anlaşılamaması hallerinde görmek mümkündür. Yokluk, doğurduğu sonucun ağırlığı açısından uygulamada ikincil olarak başvurulma eğilimi sergilenen bir yaptırım türüdür.

Pek çok noktada yokluk ile benzeşen butlan yaptırımı da, genel kurul toplantısında alınan kararın mutlak veya nispi emredici hükümlere, ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı olması veya imkansız olması halinde uygulanan yaptırım türüdür. Butlan yaptırımı konumuz açısından hem TBK 27. madde hem de TTK 447. madde çerçevesinde değerlendirilir. Yine yokluk yaptırımı gibi, herhangi bir süreye bağlı kalmaksızın başvurularak uygulanmasının sağlanması hukuki işlem güvenliği açısından kaosa sebep olabileceğinden ikincil olarak uygulama alanı bulması tercih edilen bir diğer yaptırım türüdür.

Uygulamada sıklıkla karşımıza çıkan uygulanması kanunkoyucu tarafından öngörülen süre içerisinde mahkemeye başvurulmasına bağlanan ve çalışma kapsamında son olarak ele alınan yaptırım türü ise, iptal edilebilirliktir. Kararların gündeme bağlılık ilkesi gözardı edilerek alınması, gündemin gereği gibi ilan edilmemesi ya da tüm pay sahiplerine çağrı yapılmamasına rağmen toplantının yapılarak karar alınması halinde iptal edilebilirlik yaptırımı uygulama alanı bulur. Yukarıda ayrıntılarıyla değinilen yokluk ve butlan yaptırımından farklı olarak, iptal edilebilirlik yaptırımında üç ay içerisinde bu taleple mahkemeye başvuru şartının aranmış olmasıdır. Gayet tabi her üç yaptırım türü için de, görevli ve yetkili mahkeme şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesidir. Bu mahkemenin bulunmaması halinde ise, asliye ticaret mahkemesi sıfatıyla şirket merkezinin bulunduğu yer asliye hukuk mahkemesi yetkili ve görevlidir.

Toplantıya çağrı esasları dahil olmak üzere, tüm hukuki iş ve işlemlerin oluşum sürecinde sehven veya kasten ortaya çıkan eksiklik veya yanlışlığın hukuken görmezden

gelinerek neticede oluşturduğu işleme sağlıklı bir sonucun bağlanması mümkün değildir. Dolayısıyla hem yargının iş gücünü arttırmamak hem de uzun yıllar sonra başlanılan noktaya geri dönmemek adına kararların alınması ve iş ve işlemlerin icrası aşamasında maksimum titizlik ve özen gösterilmesine uğraşılmalıdır.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR- DERGİLER

Akbay, Direnç**. Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Limited Ortaklık Genel Kurulunun Toplanma ve Karar Alma Esasları**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2010.

Altaş, Soner. **Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketler Açıklamalı İçtihatlı Örnekli**, 9. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2019. (Anonim Şirketler Açıklamalı)

Altaş, Soner. **Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketler Açıklamalı İçtihatlı Örnekli**, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 7. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016. (Anonim Şirketler Örnekli)

Altaş, Soner. **Şirketler Hukukuna İlişkin Yüksek Yargı Kararları Anonim Şirketler-Limited Şirketler,** Güncellenmiş ve Genişletilmiş 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018 (Yüksek Yargı Kararları).

Ansay, Tuğrul. **Yargıtay Uygulamasında Anonim Şirketler Hukuku**, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1981. (Yargıtay Uygulamasında Anonim Şirketler)

Ansay, Tuğrul. **Anonim Şirketler Hukuku**, 3. Baskı, Sevinç Matbaası, Ankara, 1970. (Anonim Şirketler)

Arslanlı, Halil. **Anonim Şirketler II-Anonim Şirketin Organizasyonu**, C. II, İstanbul, 1959.

Arslanlı, Halil, Hayri Domaniç, **Ticaret Kanunu Şerhi**, C. IH, İstanbul, 1989, s. 108.

Atik, Bekir. **Örnek ve İçtihatlarla Anonim Şirketlerde Genel Kurul Toplantısı**, Yetkin Yayıncılık, Ankara, 2013.

Ayan, Mehmet. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 7. Basım, Mimoza Basım, Konya, 2012.

Aydoğan, Fatih. **Tek Kişi Ortaklığı**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2012.

Ayhan, Rıza, Hayrettin Çağlar ve Mehmet Özdamar, **Şirketler Hukuku Genel Esaslar**, 2. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2020.

Bahtiyar, Mehmet ve Esra Hamamcıoğlu, **Yeni TTK'ya Göre Anonim Ortaklıklar Genel Kurul Toplantıları**, Beta Basım, İstanbul, 2014.

Bahtiyar, Mehmet. **Ortaklıklar Hukuku, Kısa Karşılaştırma ve Değerlendirmeler Dersler Soru Örnekleri**, 13. Bası, Beta Yayınları, İstanbul, 2019.

Bektaş, İbrahim ve İfakat Balık. "Kararlar", Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, Cilt XXXIII, Sayı 4, Ankara, Aralık 2017, s. 317-359.

Bilgili, Fatih ve Ertan Demirkapı, **Şirketler Hukuku Dersleri**, 5. Baskı, Dora Yayıncılık, İstanbul, 2017.

Bozkurt, Tamer. **Şirketler Hukuku**, Legem Yayıncılık, Ankara, 2018.

Bulut, Abdulkadir. **Anonim Şirket Elektronik Genel Kurul Uygulamasında Pay Sahiplerinin Bilgi Alma Hakkı**, Birinci Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.

Can, Mustafa Erdem. **Şirketler Hukuku Dersleri**, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş 4. Baskı, Ankara, 2022.

Çalışkan, Merdan. **Anonim Şirketlerde Genel Kurul**, Adalet Basım, Birinci Baskı, Ankara, 2019.

Çevik, Orhan Nuri. **Anonim Şirketler**, Gözden Geçirilmiş, Güncelleştirilmiş 4. Baskı, Ankara, 2002.

Erdem, H. Ercüment. Türk Ticaret Kanunu'nun Anonim Şirketler Genel Kurulları İçin Getirdiği Yenilikler, **Türk Ticaret Kanunu ile İlgili Makaleler (2009-2016)**, İstanbul, 2017.

Eren, Fikret. **Sorumluluk Hukuku Bakımından Uygun İlliyet Bağı Teorisi**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1975.

Eren, Fikret. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, 20. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016.

Eren, Fikret. **Borçlar Hukuku Genel Hükümleri**, Yetkin Yayınları, 23. Baskı, Ankara, 2018.

Figanmeşe Ataman, İnci. **"Son On Yıl İçinde Türkiye'nin Muhatap Olduğu ICSID Davaları". Uluslararası Tahkim Kongresi Tebliğ Kitabı**, Ankara, 2013.

Helvacı, Mehmet. **Anonim Ortaklıkta Ticaret Kanunundan Kaynaklanan Azınlık Haklarının Hukuki Niteliği ve Tanımı**, Oğuz İmregün'e Armağan, İstanbul, 1998.

Helvacı, Mehmet. **Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyesinin Hukuki Sorumluluğu**, Beta Yayınları, 1. Baskı, İstanbul, 1995.

Hırsch, Ernst Eduart. **Ticaret Hukuku Dersleri**, 2. Baskı, İstanbul, 1948.

İmregün, Oğuz. **Anonim Ortaklıklar**, Yenilenmiş 4. Baskı, Yasa Yayınları, İstanbul, 1989. (Anonim Ortaklık).

İmregün, Oğuz. **Kara Ticareti Hukuk Dersleri (Genel Hükümler-Ortaklıklar-Kıymetli Evrak),** 13. Baskı, İstanbul, 2005.

İmregün, Oğuz. **Anonim Şirketlerde Pay Sahipleri Arasında Umumi Heyet Kararlarından Doğan Menfaat İhtilaflar ve Bunları Telif Çareleri**, Ankara, 1962.

Karahan, Sami, Ayşegül Sezgin Huysal, **Şirketler Hukuku,** Güncellenmiş 2. Baskı, Mimoza Baskı, Konya, 2013.

Karahan (Edit), Sami. **Şirketler Hukuku**, Güncellenmiş 2. Baskı, Mimoza Yayınları, Konya, 2013.

Karasu, Rauf. **Anonim Şirketlerde Emredici Hükümler İlkesi**, Yetkin Yayınları, Ankara, 2009.

Korkut, Ömer. 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı, Karahan Yayınları, Adana, 2012.

Karslıoğlu, Hasan. **Anonim Şirketlerde Genel Kurul**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2019.

Kırca, İsmail. **Anonim Şirket Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü**, Güncellenmiş 3. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul, 2022.

Kırca, İsmail, Feyzan Hayal Şehirali Çelik ve Çağlar Manavgat, **Anonim Şirketler Hukuku**, C. 2/2, Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, Ankara, 2016.

Kortunay, Ayhan. **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerinin Bilgi Edinme Hakkı**, 12 Levha Yayınları, İstanbul, 2015.

Moroğlu, Erdoğan. **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (Başlangıç Hükümleri, Ticari İşletme, Ticaret Şirketleri, Kıymetli Evrak ve Son Hükümler), Değerlendirme ve Öneriler,** İstanbul, 2012. (Değerlendirme ve Öneriler)

Moroğlu, Erdoğan. **Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü**, Güncellenmiş Dokuzuncu Baskı, İstanbul, 2020 (Hükümsüzlük).

Moroğlu, Erdoğan. **Anonim Ortaklıklarda Sermaye Artırımı**, Genişletilmiş ve Güncelleştirilmiş 3. Baskı, 12 Levha Yayıncılık, İstanbul, 2015 (Sermaye Artırımı).

Moroğlu, Erdoğan. **Anonim Ortaklıkta Genel Kurulun Toplantıya Davet Merasimine Aykırılığın Genel Kurul Kararlarına Etkisi Ve Yargıtay Kararları**, Makaleler, İstanbul, 2010. (Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu, VII, Ankara, 1990, s. 37 vd.)

Narbay, Şafak. **TTK Tasarısında Anonim Ortaklık Genel Kurulunu Toplantıya Davete Yetkili ve Görevli Olanlara İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi**, Hukuki Yorum ve Haber Dergisi, Sayı: 7, 2006.

Okçuoğlu, Yavuz N. **Anonim ve Kooperatif Şirketler Genel Kurul Kararlarının İptali İçin Gerekli Olan Muhalefet ve Muhalefetin Tutanağa Geçirilmesi**, Ticaret Hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyum II, Ankara, 11-12 Ocak 1985.

Oğuzman, M. Kemal ve Nami Barlas, **Medeni Hukuk Giriş Kaynaklar Temel Kavramlar**, 21. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2015.

Oğuzman, M. Kemal, Nami Barlas. **Medeni Hukuk**, 24. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2018.

Oğuzman, M. Kemal, Turgut Öz. **Borçlar Hukuku Genel Hükümler**, Vedat Kitapçılık, c. 1, Gözden Geçirilmiş 13. Baskı, İstanbul, 2015.

Öçal, Akar (Çeviren). **Anonim Şirketlerle İlgili Federal Mahkeme Kararları (1960-1970)**, Sevinç Matbaası, Ankara, 1972.

Pekcanıtez, Hakan, Oğuz Atalay ve Muhammet Özekes, **Medeni Usul Hukuku**, 5. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2017.

Pulaşlı, Hasan. **Şirketler Hukuku Genel Esaslar**, Güncellenmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı, Ankara, 2016. (Şirketler).

Pulaşlı, Hasan. **Şirketler Hukuku Şerhi**, Adalet Yayınevi, Yargıtay, İsviçre ve Alman Federal Mahkeme Kararları İşlenerek Tamamen Yenilenmiş ve Değiştirilmiş 3. Baskı, Cilt I-II, Ankara, 2018. (Şerh)

Saka, Zafer. **Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2004.

Serozan, Rona. **Medeni Hukuk**, 8. Baskı, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2018.

Soykan, İsmail Cem. **Anonim Ortaklıklarda Organ Yokluğu**, On İki Levha Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, 2012.

Şener, Oruç Hami. **Yeni TTK Döneminde Anonim ve Limited Ortaklıklarına İlişkin Verilen Yargıtay Emsal Kararlarının Değerlendirilmesi**, Seçkin Yayınevi, Gözden Geçirilmiş ve Dört Misli Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara, 2020, s. 185. (Yargıtay Karar Değerlendirmesi)

Şener, Oruç Hami. **Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku Ders Kitabı**, Gözden Geçirilmiş 5. Bası, Seçkin Hukuk, Ankara, 2022. (Ortaklıklar Hukuku)

Tekil, Fahiman. **Yokluk, Hükümsüzlük ve İptal Edilebilirlik Sorunları**, Prof. Dr. M. Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan, İstanbul, 2000.

Tekinalp, Ünal. **Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku**, Vedat Yayıncılık, İstanbul, 2015, N. 16-11.

Tekinalp, Ünal. **Azınlığın İstemi Üzerine Denetçilerin Gündeme Madde Koyma Hakkı Var Mı**?, İkt. Mal. 1978, C. 25., S. 2.

Teoman, Ömer. **Yürürlükteki Hukukumuza ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısı'na Göre Anonim Ortaklık Genel Kurul Toplantılarına Katılmak Zorunda Olanlar**, Batider, 2009, C. XXV, S. 4.

Üçışık, Havva Güzin. **Türk Hukuku'nda Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Sakatlığı Konusunda Getirilen Düzenlemelerin Değerlendirilmesi**, Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi 3.5: 57-65, 2011.

Üçışık, Havva Güzin, Aydın Çelik, **Anonim Ortaklıklar Hukuku**, I. Cilt, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.

Yasaman, Hamdi. **Şirketler Hukuku ve Sermaye Piyasası Hukuku ile İlgili Makaleler, Mütalaalar, Bilirkişi Raporları**, C. II, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2013.

Yaralı, Levent. **Şirketler Hukukuna İlişkin Yargıtay Kararları -I- Yeni Türk Ticaret Kanunu Madde Atıflı 2010 2011 Kararları**, Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2012.

Yılmaz, Ejder. **Hukuk Sözlüğü**, Yetkin Hukuk Yayınları, 4. Bası, Ankara 2012.

Yiğit, İlhan. **Anonim Ortaklık Genel Kurulunun İşleyişi ve Ortaya Çıkan Sorunlar**, Vedat Yayıncılık, İstanbul, 2005.

TEZLER

Akış, Eda. **Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Mali Hakları ve Genel Kurulun Bu Haklar Üzerindeki Yetkisi (Say On Pay)**, İstanbul Kültür Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2022.

Akkaya, Ayşegül. **Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun İbrası,** Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2019.

Alkan, Rıdvan. **TTK Bağlamında Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının İptali**, Doğuş Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, 2021.

Altıntaş, Hasret. **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Anonim Şirketlerde Azınlık Hakları**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ekim, 2015.

Altıntaş, Selçuk. **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerin Tasfiyesi,** Doğuş Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2019.

Aslan, Şükriye Dönmez. **Anonim Şirketlerde Borca Batıklık Sonucunu Doğurmayan Sermaye Kaybı Hallerinde (TTK 376/1, TTK 376/2) Yönetim Kurulunun Görev ve Sorumlulukları,** Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi Özel Hukuk Anabilim Dalı, Ankara, 2021.

Ayyıldız, Serkan. **Türk Ticaret Kanunu'nun Tasfiye Hükümleri Işığında Geçici 7. Maddeye Göre Anonim Şirketlerin Tasfiyesi**, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir, 2019.

Baraç, İclal Nihal. **Anonim Ortaklıkta Genel Kurulu Toplantıya Davet**, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2019.

Beder, Aylin. **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Hükümlerine Göre Anonim Şirketlerde Elektronik Yönetim Kurulu**, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Ekonomi Ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2021.

Bilgetekin**,** Emine**. Anonim Ortaklık Genel Kurul Kararlarının İptalinde Davacı Sıfatı**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2019.

Büyükatak, Aytuğ. **Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Yönetim ve Temsil Yetkisinin Devri ve Sınırlandırılması**, İstanbul Kültür Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, 2019.

Cenkçi, Esra. **Anonim Şirketlerde Gündeme Bağlılık İlkesi**, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya, 2011.

Çelik, Fatıma Ezgi. **6102 Sayılı TTK Hükümlerine Göre Anonim Şirketlerde Özel Denetim**, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Özel Hukuk Yüksek Lisans Tezi İstanbul, 2019.

Demir, Emine. **Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı**, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin, 2020.

Düden, Seren. **Anonim Şirketlerde Dış Kaynaklardan Sermaye Artırımı**, Özyeğin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hukuk Bilim Dalı Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2021.

Eyuboğlu, Ceren. **Halka Açık Anonim Şirketlerde Elektronik Genel Kurul Toplantıları**, Bahçeşehir Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2018.

Gencer, Hakan. **Anonim Ortaklıklarda Azınlık ve Azınlık Hakları,** Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep, 2018, s. 71.

İkiz, Meltem Meltem. **Anonim Şirketlerde Azınlık Hakları,** Antalya Bilim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Antalya, 2022.

Kantarcı, Barnas. **Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Hukuki Sorumluluğu,** Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır, 2021.

Karakaş, Rüveyda Sürücü. **Anonim Şirketlerde Genel Kurulun Yapısı ve İşleyişi,** Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Karabük, 2020.

Karamanlıoğlu, Argun. **Anonim Ortaklıkta Pay Sahibinin Genel Kurulda Temsili**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2015.

Karslıoğlu, Hasan. **Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararları, Kararların Alınması ve Etkileri**, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2007 (Kararların Etkileri).

Kutgi Taşan, Ayşe Selcen. **Anonim Şirketlerde Temsil Yetkisinin Yönetim Kurulu Tarafından Kullanılması**, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Ana Bilim Dalı Özel Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2019.

Özcan, Hilal Üner. **Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Genel Kurulu Toplantıya Çağırma Yetkisi**, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Özel Hukuk Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2017.

Özker, Gizem. **Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Toplantı ve Karar Alma Usulleri,** İstanbul Kültür Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, 2021.

Sönmez, Fatma Serra. **Anonim Şirketlerde Yönetimde Temsil İmtiyazı,** Bahçeşehir Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2019.

Turgut, Cengiz. **Anonim Şirketlerde Bölünme**, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2020.

Turgut, Serkan. **Anonim Şirketlerde İmtiyazlı Pay Sahiplerinin Haklarının Korunması,** Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.

Türk, Mehmet Cemil. **Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının İptali**, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2018.

Ünal, Fatma. **Anonim Şirketlerde Tasfiye Süreci ve İşleyişi**, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sermaye Piyasası ve Ticaret Hukuku Yüksek Lisans Programı, İstanbul, 2019.

Ünal, Yekta Güngör. **Anonim Şirketlerde Azınlığın Haklı Nedenle Fesih Davası Açma Hakkı**, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin, 2021.

Zorluer, Onur. **Anonim Şirketlerde Azınlık Haklarının Kötüye Kullanılmasına Karşı Çoğunluğun Korunması**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2020.

Yaşa Saydağ, Elifnaz. **Anonim Şirketlerin Kendi Paylarını İktisap Etmesi**, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Yüksek Lisans Programı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2019.

İNTERNET KAYNAKLARI

RG: 14.02.2011 S: 27846.; 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu

RG: 28.11.2012 S: 28481.; Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları ile Bu Toplantılarda Bulunacak Bakanlık Temsilcileri Hakkında Yönetmelik

RG: 09.07.1956 S: 9353.; 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu

RG: 08.12.2001 S: 24607.; 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu

RG: 09.10.2020 S: 31269.; Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları ile Bu Toplantılarda Bulunacak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcileri Hakkında Yönetmelik

RG: 04.02.2011 S: 27836.;6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu

RG: 02.07.1965 S: 12038.; 634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu

RG: 30.12.2012, S: 28513.; 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu

RG: 19.06.1932, S: 2128.; 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu

RG: 04.02.2011 S: 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu

RG: 17.12.2004 S: 25673.; 5271 Sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu

RG: 12.12.2019 S: 30976.; 5995 sayılı Ticaret Sicil Yönetmeliği

RG: 07.04.1969 S: 13168.; 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu

RG: 07.07.2014 S: 29081.; Özel Durumlar Tebliği

Anonim ve Limited Şirketlerde Kayyım Atanmasını Gerektiren Haller - Hansu Law Firm - Turkey Law Firm

Dolar, Neyzen Fehmi. **Anonim Şirketlerde Azınlığın Genel Kurulun Toplantıya Çağrılmasını Talep Hakkı**, Adalet Dergisi, 2020/2 65. Sayı, Makale Geliş Tarihi: 15.10.2020, Makale Kabul Tarihi: 18.11.2020 s. 594. https://Dergipark.Org.Tr/Tr/Download/Article-File/1468249 (E.T: 29.09.2023)

Kaya, E. **Anonim Şirketlerde Azınlık Hakları**, İstanbul Barosu Dergisi, C: 93, S: 2, 2019, s. 149, 150. https://www.istanbulbarosu.org.tr/barodergisi/files/assets/basic-html/page145.html

Kocabıyık, Sami. **Anonim Şirket Olağan Genel Kurul Toplantısının Zamanında Yapılmamasının Doğurduğu Hukuki Sorunlar**, YUHFD VOL. XVIII No.2, 2021, s. 1067. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2108774

Uyar, Talih. **Yargıtay Kararlarında "Dürüstlük (Objektif İyiniyet Kuralı)" (MK.2/I) ve "Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı" (MK. 2/II)** s. 439-440. https://hukuk.deu.edu.tr/wp-content/uploads/2020/01/T.Uyar-3.pdf (E.T. 27.07.2023)

Yavuz, Mustafa. **Anonim ve Limited Şirket Genel Kurul Kararlarının İptalinde Etki Kuralı,** Gümrük Ticaret Dergisi, Sayı: 26, 2021, s. 56-57. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1906603 (E.T. 18.08.2023)